

[PARS PRIOR TOMI SECUNDI LEONIS MAGNI.]

PRAEFATIO.

1. Librum Sacramentorum absque ulla dubitatione omnium antiquissimum, quem primo loco proferimus, LEONI MAGNO ascriptum, anno 1735 typis dedit P. Joseph Blanchinius tomo quarto Anastasii Bibliothecarii cum hac inscriptione: *Codex Sacramentorum vetus Romanae Ecclesiae a S. Leone papa confectus primum prodit e ms. libro ante mille annos conscripto, qui exstat in bibliotheca amplissimi capituli Veronensis*. Non est integer codex, sed mutilus, e quo multa folia initio exciderunt, nimirum a Januario ad medium Aprilem usque: unde ea inscriptio, qua S. Leo papa hujus Sacramentarii auctor seu compiler traditur, non ex manuscripto, sed ex editoris sententia apposita fuit. Hanc quidem opinionem non pauci approbarunt, inter quos praecipue nominamus Cajetanum Cennium in dissertatione *de Romana Cathedra* inserta tomo IV Anastasii Bibliothecarii § 11 et 12, pag. 152, et editores Missalis Parisiensis anni 1739, qui idem Sacramentarium insigni elogio commendantes, profitentur se ex eo sumpsisse *preces plurimas eximiam pietatem spirantes, Magnique Leonis, cui tamquam certo auctori tribuuntur, stylum ac doctrinam referentes*.

2. Alii vero in diversas sententias abiire. P. Joseph Augustinus Orsi ordinis Praedicatorum, pluribus nominibus celebris, ab eodem Blanchinio rogatus, in manuscripta epistola suam

opinionem expressit. Ibi autem censet, hoc Sacramentarium esse verum et purum Gelasianum, ita ut illud, quod a ven. cardinali Thomasio editum, et Gelasio attributum fuit, ad auctorem hoc pontifice posteriorem pertineat. Hanc eandem opinionem propugnabit P. Cajetanus Maria Meratus clericus regularis in observationibus et additionibus ad Thesaurum sacrorum rituum Bartholomaei Gavanti tom. I, part. I, pag. 8. P. Eusebius Amort canonicus regularis Pollinganus in epistola ms. ad P. Blanchinium, Gelasium quidem hujus Sacramentarii auctorem non credidit; at nec Leoni prorsus ascribens, inquit: *Non est opus unius alicujus pontificis, sed est Sacramentarium Romanorum pontificum, usu receptum primis temporibus, auctum tamen et interpolatum per varios pontifices usque ad tempora Gelasii papae. Specialiter in hoc Sacramentario agnoscuntur manus Sixti III, Leonis I et Felicis III.* Ludovicus Muratorius in dissertatione de Origine sacrae liturgiae, praemissa operi inscripto *Liturgia Romana vetus*, cap. 3, ad Felicis III aetatem hoc Sacramentarium referendum putat; ita tamen ut ejus auctorem non credat ipsum Felicem III, sed aliquem alium, qui quascumque reperit orationes ac praefationes in unum codicem retulit sine accurato illo delectu et ordine, quem rei gravitas exposcebat. Post hos Blanchiniana sententiae defensionem suscepit Co. Jacobus Acamius fusiori opere Italice scripto et Romae impresso anno 1748, cum titulo: *Dell' antichità, autore, e pregi del Sacramentario Veronese pubblicato dal M. R. P. Giuseppe Bianchini della congregazione dell' Oratorio nel tom. IV di Anastasio Bibliotecario, dissertazione apologetica tripartita.* Tandem vero P. Antonius Franciscus Vezosius clericus regularis in praefatione ad tom. VI Operum venerabilis card. Thomasii, cum in id unum incumbat, ut

Sacramentarium ab eodem cardinali editum vindicet; eam solam sententiam refellit, quae Sacramentarium a Blanchinio vulgatum eidem Gelasio adjudicat. Etsi vero hujus auctorem exactius inquirere e re sua non putavit, notatione tamen 2 in eandem praefationem eos, qui Leoni illud asserunt, difficultatibus non plane satisfecisse pronuntiat. Hactenus opiniones varias exposuimus. Quid autem in tanta varietate certum aut probabilius nobis videatur, nunc proponemus.

3. Primo certum credimus, hoc Sacramentarium Romanum esse et vetustissimum omnium quae hactenus prodire. Romanum, seu Missas continens Romanae Ecclesiae proprias, praeter alia multa probant ipsae precum formulae, quae sanctorum apostolorum Petri et Pauli ac sanctorum Joannis et Pauli corpora in ipsa Urbe tumulata affirmant; Missae in consecratione vel depositione Romanorum pontificum, quarum una expresse est in depositione S. Silvestri cum alia oratione in depositione S. Simplicii; denuntiationes jejuniorum cum vigiliis sabbati apud B. Petrum; ac mentio coemeteriorum et locorum Romanae urbis in quibus sacra peragebantur, quaeque plane concinunt cum illis descriptis in Kalendario Bucheriano, quod Romanum esse omnes consentiunt. Vetustissimum autem omnium demonstrat ipsa collatio cum Sacramentario Gelasiano, quod, uti vulgatum est, aliquot posterioris aetatis additamenta recepit: at in nostro nihil occurrit quod saeculum quintum praetereat; unde hoc nostrum nullas ex illis objectionibus incurrit, quas ad antiquitatem extenuandam heterodoxi Gelasiano perperam obtruserunt. Num vero istud potius quam illud a cardinali Thomasio editum, sit verum Sacramentarium Gelasii, dicemus postea.

4. Certum quoque est, in hoc Sacramentario multa quidem contineri diversorum auctorum; at non pauca ita Leonis Magni stylum ac spiritum praeferunt, ut ea ab hoc sancto pontifice lucubrata fuisse probabilissimum sit. Unum haud esse omnium precum et praefationum auctorem, praeter evidentissimum discrimen styli, qui in aliis remissior, in aliis sublimior est, multitudo etiam Missarum in aliquot solemnitatibus palam facit: neque enim credibile est pro uno eodemque festo tot ac tam diversas Missas et preces ab uno scriptore lucubratas fuisse. In his autem permulta Leoninam scribendi rationem sapere, omnes, etsi de hujus collectionis auctore in varias sententias abierint, unanimiter profitentur. Quesnellus in ipso Pontificali ac Missali Romano quaedam Leonina superesse pervidit, quae ex nostro Sacramentario derivata noscuntur. Monitum ipsius tribus documentis exinde excerptis et post sermones vulgatis ab eo praemissum hoc loco inserimus, cum id quod proposuimus mirifice statuatur. *Qui Pontificale Missaleque Romanum paulo attentius legerit, haud difficile deprehendet plurima his inserta legi, quae Leoninam phrasim dictionemque omnino redolent, ut dubium apud me non sit, magnam eorum partem, quae vel in officiis ecclesiasticis, antiquarum praesertim solemnitatum, Paschae puta et Pentecostes, recitantur, vel in sacrorum ordinum celebratione a sanctissimo pontifice Leone I esse composita vel restituta. Inter haec numerandae mihi videntur Praefationes quae Canoni Missae praemittuntur, nec non et aliae duae, quas habet Pontificale Romanum, altera in episcopi consecratione, altera in ordinatione presbyteri. Utramque hic inserendam duximus cum, allocutione quadam archidiaconi ad episcopum, quae in eodem Pontificali jacet, pro reconciliatione poenitentium. Asserenda haec Leoni esse*

*stylus ipse clamat. Pro secunda Praefatione suffragatorem habemus eximia eruditione celebrem Henricum Valesium, qui partem hujus Praefationis ex antiquo Pontificali Senonensis Ecclesiae referens in Notis ad Historiam Eccles. Eusebii Caesariensis, eam Leoni nostro adjudicat. Revera Leo Leoni non est similior, quam Praefationis hujus stylus aliorum pontificis nostri opusculorum stylo similis est. Quod generatim affirmat de praefationibus Canonis praemissis, nimium est: quasdam enim Leoni tribui non posse, multis probare possemus. De tribus autem documentis ab eodem selectis facile assentimur. Duo ex his in nostro Sacramentario leguntur; tertium vero in ea parte quae periit, fuisse insertum nihil ambigimus. Post Quesnellum card. Thomasius loquens de Sacramentario Gelasiano, in quod plura ex nostro traducta fuerunt, adeo Leonem plurimum precum auctorem credidit, ut in praefatione non dubitaverit scribere: *S. Leonem Magnum inter alios sanctos antistites egregio huic operi manum admovisse, ipse ejus stylus, qui se homini vel tantillum in ejus scriptis versato illico prodit, aperte ostendit*. Si cardinalis, in ferendo caeteroquin judicio cautissimus, id pronuntiavit ob nonnullas Leoninas, ut videntur, preces et allocutiones, quae in Sacramentario Gelasiano fuerunt receptae; quid sentiendum erit ob multo plures Leonem aequae, vel evidentius etiam spirantes, quae in nostro antiquiori Sacramentario identidem occurrunt? Etsi vero non omnia quae Leonis dictionem praeferre videntur, Leonis esse affirmari certo queat; multa tamen ab eodem lucubrata probabilissimum est. Ex his aliqua Muratorius in laudata dissertatione notavit, plura autem Acamius fusius recensuit. Nos praecipua in annotationibus indicabimus.*

5. Hujus Sacramentarii auctorem non esse S. Gelasium papam, ad certitudinem quam proxime accedit. Peremptorium enim videtur argumentum Acamii ex ejusdem pontificis decreto *de Apocryphis Scripturis*. Certum praesumimus hoc decretum editum fuisse a Gelasio, uti pluribus confirmabimus tomo tertio. In hoc autem decreto haereticis tribuitur sententia qua sancti apostoli Petrus et Paulus *diverso tempore* mortem subiisse traduntur: *Qui (Paulus), inquit, non diverso, sicut haeretici garriunt, sed uno tempore, uno eodemque die gloriosa morte cum Petro in urbe Roma sub Caesare Nerone agonizans coronatus est*. Nostrum autem Sacramentarium in *natali apostolorum Petri et Pauli* praefationem exhibet num. 26, in qua eidem quidem diei, at *tempori discreto* eorum mors affigitur. *Sic dispensatione diversa unam Christi familiam congregantes, tempore licet discreto, recurrens una dies in aeternum et una corona sociavit*. Haec sententia a Gelasio tam aperte reprobata nostrum Sacramentarium ab eodem abjudicat. Si enim hoc opus ipse compegisset ante laudatum decretum, non attribuisset haereticis eam sententiam, quam ipse in suum Sacramentarium antea recepisset. Si vero post decretum huic Sacramentario manus admovisset, ei non inseruisset sententiam, quam suo decreto tam gravi censura perstrinxerat. Alia argumenta videsis apud memoratum Acamium, et apud Pat. Vezosium. Nobis hoc unum, ut videtur, invictum satis est, quippe quod objectae ab aliis conjectationes apud eosdem satis elisae nihil debilitant.

6. Non est certum hoc Sacramentarium a Leone nostro fuisse compositum. Rationes quinque uberrime producit Acamius, ut Leoni hoc opus adjudicet: 1° quia in multis precibus ac praefationibus stylus et sententiae cum aliis certis Leonis

operibus concinunt; 2° quia Nestorii et Eutychetis haereses impugnantur, quas idem pontifex perstrinxit; 3° quia ibidem de Manichaeis agitur ad sanam mentem revocatis, aut Roma pulsis, uti sub Leone contigit; 4° quia confutantur Pelagianorum errores circa peccatum originale, et circa necessitatem divinae gratiae, contra quos S. pontifex scripsit; 5° quia indicantur Hunnorum irruptio, Vandalica incursio, Urbis depopulatio, aliaque facta, quae in Leonis pontificatum inciderunt. Omittimus nunc, ex his nonnulla ad aliorum pontificum aetatem posse referri. Haec enim omnia, etiamsi Leoni congruere credantur, id unum probant, hunc pontificem auctorem fuisse earum precum et praefationum in quibus res ejusmodi designantur. Num vero idem pontifex praeter has lucubrationes totum Sacramentarium collegerit atque digesserit, ex his rationibus certo concludi nequit: alius enim Sacramentarii auctor seu collector esse potuit, qui Leoninas ejusmodi preces ac praefationes caeteris inseruerit. Sic non pauca Leonina leguntur inserta etiam in Sacramentario Gelasiano; nec idcirco S. Leo ejus auctor traduci potest. Aliud nimirum est, Leonem plurium precum auctorem esse, quae in aliquo Sacramentario describuntur; aliud vero eum esse auctorem ipsius Sacramentarii, in quo plures diversorum pontificum preces collectae et in ordinem dispositae fuerint. Ad haec accedit, nonnulla in nostro Sacramentario inveniri, quae Leonis aevo posteriora sunt, uti oratio pro Simplicio papa Leonis et Hilari successore, et mentio dedicationis basilicae S. Stephani, quam ab eodem Simplicio peractam suo loco annotabimus. Adde Missam in vigilia Pentecostes cum jejuniis, quod Leonis aetatem ignorasse probare videtur ejusdem sermo 4, de jejuniis Pentecostes, seu quatuor temporum post Pentecosten, ubi quinquaginta diebus

a Pascha ad Pentecosten *in laetitia praecipue festivitatis exactis, ad jejuniorum remedia recurrendum* tradens, integros illos quinquaginta dies jejunio expertes palam significat. Neque vero hic intelligendum est extraordinarium aliquod jejunium a Leone indictum. Cum enim jejunium ejusmodi futurum tempus non obligaret, Missa haec inserta non fuisset Sacramentario, quod ad usum futuri temporis compactum sit. Potius dicendum esset, Leonem sub finem pontificatus hoc jejunium instituisse; sermones autem, qui hoc jejunium excludunt, ad anteriores annos pertinere. Vel dici posset, hanc Missam, sicut et orationem pro Simplicio, et Missam in dedicatione basilicae S. Stephani additamenta esse, quae Leonis Sacramentario posterius accesserint. Sed hae responsiones valerent quidem aliquid, si hoc Sacramentarium Leonis certo esse aliunde probatum fuisset; uti similes similium objectionum solutiones valent in Sacramentariis Gelasii et Gregorii Magni, quos Sacramentorum libros lucubrasse aliunde liquet. Cum vero aliquot antiqua testimonia suppetant de Gelasio atque Gregorio; de Leone ne indicium quidem. Hoc sane argumentum negativum est: quod etsi non multum fieri solet, ubi argumenta positiva et satis probabilia praesto sunt; ubi tamen argumenta ejusmodi desunt, non modicam vim habet, ut saltem ea probabilis certitudo excludatur, de qua nunc agimus. Si sermo de Machabaeis Leonis esset, certum positivum argumentum haberemus quo hoc Sacramentarium ab eodem pontifice abjudicaretur: ibidem enim ejusmodi festum non legitur, quod tamen Leonis aetate Romae celebratum ex eo sermone hactenus creditum est. Sed cum hunc sermonem S. pontifici perperam affictum detexerimus, et idcirco in appendicem amandarimus, nihil hinc elici potest. Duo vero positiva

argumenta nostro quidem iudicio satis convincentia mox afferentur, quae non tam Leonem quam alium quemvis Romanum pontificem ipsius Sacramentarii auctorem excludunt.

7. Probabilius nobis est hoc Sacramentarium non fuisse compactum ab ullo Romano pontifice publica saltem auctoritate in usum Romanae Ecclesiae, sed privati alicujus hominis fetum esse, qui quascumque invenit preces et praefationes a Romanis pontificibus ac praesertim a S. Leone diverso tempore scriptas, ordine non satis idoneo collegit, et retulit in codicem qui publico usui non fuit. Duae in id rationes nos movent: prima memoratum Gelasii decretum. Si enim a Leone vel alio pontifice hoc Sacramentarium collectum fuisset, et publica auctoritate in Romana Ecclesia receptum, quomodo Gelasius haereticis vertere potuisset opinionem de diverso tempore martyrii apostolorum Petri et Pauli, quam eidem Sacramentario a Leone aut alio proximiori praedecessore suo insertam, et in Romana Ecclesia usque ad suum tempus receptam ignorare non poterat? Si vero auctor dicatur privatus aliquis post Leonem vel sub ipsa Gelasii tempora, ita ut hoc Sacramentarium in usu Romanae Ecclesiae non fuerit, nihil difficile occurrit. Etsi enim ea Missa in ipso inserta, quae memoratam sententiam continet, ab aliquo vetustiori pontifice olim prodierit, id tamen latere potuit Gelasium, sicut eundem latuit, Prudentium aliosque catholicos scriptores eam opinionem fuisse secutos, ut ne haereticis vertenda fuerit.

8. Altera ratio manifestior est. Magna scilicet precum et Missarum congeries, eaque valde perturbata et pluribus in locis defectuosa, privato quidem homini, qui proprio studio

quaecumque invenit colligat, convenire potest: de summo autem pontifice, qui publica auctoritate in solemniorum precum usum codicem Sacramentorum compingat ac servandum proponat, est omnino incredibilis. Esto multorum auctorum sint Missae in hoc codice collectae, quae idcirco diversum stylum, et diversos characteres exhibent, cum tamen unus sit collector, si is fuisset summus aliquis pontifex, qui diversas Missas retulisset in codicem, ut usui publicarum precum diebus solemnibus inservirent, primum quovis mense Missas descripsisset sanctorum, qui in Romana Ecclesia solemni festo colerentur. Dein in quavis Missa tres saltem orationes et unam praefationem etiam posuisset. Ubicumque vero collocasset Missas communes, illas simul junxisset, nec aliis atque aliis Missis intersecasset. Hic enim ejusmodi librorum, cum in publicum usum eduntur, finis est ut quae Missae propriae quovis mense ac die festo dicendae sint, suo loco facile occurrant; eaeque sint integrae cum suis precibus et praefationibus; Missae autem communes certo loco simul inveniri ac repeti queant. Finge animo quemcumque etiam minus peritum collectorem, qui Sacramentarium publico usu adhibendum sibi proponat, hunc profecto ordinem ac methodum sibi praecipue observandum ac sequendum intelliget. Equidem Sacramentaria quae a sanctis pontificibus Gelasio et Gregorio digesta sunt in Romanae Ecclesiae usum, hunc ordinem et methodum praeferunt; et similiter alia quae aliis Ecclesiis usui fuere. In nostro autem Sacramentario Missas quamplurimum sanctorum qui vel olim in Romana Ecclesia certo festo colebantur, ut ex Bucherii catalogo liquet, frustra requires. Quorumdam vero festa notantur in titulis; at Missae omittuntur, ut videre est mensibus Julii atque Decembris. In non paucis Missis orationes desunt maxime

necessariae, ex. gr. Secreta, vel Postcommunio, et nonnumquam utraeque, sive etiam oratio prima. In aliis praefationes duae vel tres conjunguntur sine orationibus Postcommunio, vel etiam absque ulla oratione. Missae communes de martyribus distrahuntur in menses tres, Aprilem, Julium et Augustum. In Aprili autem, ubi plures Collectas invenies, Missis communibus de pluribus martyribus num. 6 praemittitur oratio S. Tiburtii, cujus festivitas ad Augustum pertinet; inseruntur vero num. 9 et 10 duae Missae de confessoribus; num. 20 oratio Secreta de S. Laurentio, et Missa communis pro conversione peccatorum; num. 29 Missa communis de apostolis, et num. 34 Missa in dedicatione basilicae S. Petri. Quid de aliis defectibus a publico libro nimium abhorrentibus dicamus? Mense Maio *in Missa Pentecostes ascendentibus a fonte* oratio *Hanc igitur oblationem* perperam praemittitur orationi *Communicantes*; Missis *in jejunio quarti mensis* inseruntur duae Missae *in Dominicum Pentecosten*, quae praemitti debebant; sicut e contra in Novembri Missam de vigilia S. Andreae praecedunt duae de Natali ejusdem apostoli, et in Decembri Missam vigiliae Natalis Christi num. 5 descriptam praeceunt quatuor Missae diei Natalis, quae erant postponendae. Nulla autem evidentior perturbatio quam mensibus Augusto et Septembri. *Quarto nonas Augusti Natale S. Stephani in coemeterio Callisti via Appia*. Subjiciuntur vero Missae de S. Stephano protomartyre, cujus tamen natalem diem Romae celebratum fuisse non IV nonas hujus mensis, sed die 26 Decembris post solemnitatem Natalis Domini ipsa praefatio Missae septimae declarat his verbis: *Et ideo nativitatem Filii tui merito prae caeteris passionis suae festivitate subsequitur*. Quod si dedicatio

basilicae S. Stephani in diem IV nonas fortassis incidit, de qua in Missa IX sermo est, perperam in titulo notatum fuit *Natale S. Stephani*, etc., quod emortualem diem signat; et perperam etiam natalitii diei Missae in Decembri collocandae, hic primo loco descriptae fuerunt. Confer annotationem laudato titulo subjectam. Duae Missae praeterea habentur in vigilia S. Laurentii; sed alia num. 1 praemittitur quidem ejus festo, alia vero num. 12 postponitur. Missae hujus mensis propriae de SS. Felice et Adaucto subjiciuntur aliae communes de pluribus martyribus; et in septima inseritur praefatio de apostolis. Mense autem Septembri die 14 Missis de SS. Corneliio et Cypriano intrusa est praefatio de S. Euphemia, cujus Missae duae postea suo loco describuntur die 16. In eodem mense, cui competit *Admonitio jejunii mensis septimi*, non solum num. 8 habetur *Invitatio plebis in jejunio mensis decimi*, sed Missae etiam aliquot hujus jejunii ac mensis propriae exhibentur, et aliae deinceps suo loco ponuntur mense Decembri. Non multum movemur Missis communibus de Natali episcoporum Decembri afflictis, quibus num. 7 una Missa inserta est cum oratione consecrationis episcopi paschali tempore peractae; sicut etiam mense Octobri inter orationes communes pro diversis causis num. 3 legitur oratio propria temporis paschalis, et num. 6 praefatio et oratio in die Resurrectionis Domini. Non multum, inquam, movemur: haec enim non ad mensem, sed ad communes sui cujusque tituli Missas referenda sunt, in quibus omnes Missae ac orationes ejusdem tituli, licet paschali tempore recitandae, aequum locum habere queunt, cum aliquod ejusmodi officium in paschale tempus incidat. Illud potius movet, cum tituli Missis praefixi, soli primae orationi nonnumquam congruunt, non vero aliis orationibus aut Missis quae subjiciuntur,

tametsi inscriptionem habeant; *Item alia*; ac si ad eundem titulum omnes pertineant. Vide mense Julio sub initium titulum *In jejuniis*, Septembri num. 8, titulum *pro episcopo offerendum*, et Octobri Missam, cui titulus *de Siccitate*. In Missis pro defunctis, quae mense Octobri describuntur, est Missa S. Silvestri, cujus tertia oratio est pro papa Simplicio. Duae hic Missae in unam confusae videntur. Non inficiamur unum vel alterum faciliorem defectum in aliis quoque antiquis Sacramentariis inveniri; aliquid etiam posse amanuensis potius oscitantiae quam auctori attribui. At defectus tot ac tantos, tantamque perturbationem in universo Sacramentario patentem, quae uni collectori potest ascribi, quis Sacramentario adjudicet, quod ab aliquo summo pontifice compactum et publica auctoritate editum sit in quotidianum Romanae Ecclesiae usum? Quin ex collectione tam imperfecta atque confusa non solum privati hominis studium detegitur, sed prima etiam ipsius manus, qua privato consilio quaecumque invenit colligens, non multum ordinis, nullam usus publici curam ac sollicitudinem habuit; qui tamen ipse, si opus voluisset vulgare, ut publico usui esset, nihil ambigimus quin secundis curis in aptiorem saltem ordinem revocasset.

9. Ex hoc autem ordine perturbato, quo praesertim alieno loco quaedam Missae inseruntur, et quo Missae communes nulli mense per se alligatae, huic vel illi mense affictae sunt, illud maxime animadvertendum colligimus, haud recte inferri posse aliquod festum non satis notum eo mense celebratum fuisse, in quo ejus Missa describitur. Sic ex Missa *in Dedicatione* basilicae S. Petri inter communes recensita mense Aprili, minus tute inferretur aliquod S. Petri festum aut

dedicationem ipsius Basilicae hoc mense fuisse peractam; sicut omnino perperam celebratum diceretur festum S. Stephani mense Augusto, eo quod Missae hujus festi hoc mense proferuntur. Idem dicendum est de Missa in die jejunii, quae in festo alicujus martyris notatur mense Julio. Haec communis est Missa, eo die adhibenda quo jejunium cum martyris festo concurrat. Simile quidpiam est de Missis vel orationibus descriptis mense Aprili, quibus S. Tiburtii aut S. Gregorii martyris nomen inseritur; sunt enim Missae, non hujus mensis propriae, sed inter communes de martyribus hoc mense collectas.

10. Haec porro ipsa insignis Missarum et orationum confusio primam Romani Sacramentarii imaginem in nostro codice exhibitam palam ostendit. Si enim aliquod antiquius Sacramentarium usu Romanae Ecclesiae receptum prae oculis collectoris fuisset, is profecto ex ipsius ordine ac methodo, si non omnes, saltem plures defectus declinasset. Ita ejusmodi perturbatio, quae huic collectioni nonnihilum videtur detrahere, ipsius antiquitatem demonstrans, in non exiguam ejusdem commendationem reddit. Hinc autem sequitur primum Sacramentarium publico Romanae Ecclesiae usui propositum esse Gelasianum, quod sane aequissimum ordinem praefert. Nostrum vero anteriorem quidem, sed privatam cujuspiam collectionem esse, quae publico usui non fuit. Et si quidem *Simplicii papae* nomen pro *Silvestri* in Missa ante laudata posterioris librarii hallucinatione haudquaquam irrepsit, post Simplicium papam haec collectio compacta fuit sub Felice III vel initio pontificatus Gelasii: additamentum enim posterius, quod in hac Missa nonnulli suspicati sunt, sola

Sacramentaria publica, cum ad usum Ecclesiarum deinceps exscribuntur, recipere solent.

11. Neque vero ex eo quod hic codex a privato homine absque exquisito ordine digestus, in Romanae Ecclesiae usu non fuit, minus aestimari debet, vel hujus Ecclesiae Sacramentarium appellari nequit. Romanae enim Ecclesiae Sacramentarium est quod liturgica ejus documenta, quae ante Gelasium diversis temporibus usui fuere, in unum corpus collecta complectitur: eo autem est aestimabilius prae caeteris, quanto et plura et vetustiora hujusmodi monumenta ad priscam disciplinam cognoscendam, et ad catholicam fidem confirmandam utilia nobis conservavit, quae in aliis Sacramentariis frustra requiras. Haec fusius praefanda fuere ad constituendum nostri Sacramentarii auctorem ac tempus, ex quibus ipsius etiam praestantiam satis agnovimus.

12. Nunc ut aliquid ad vetustiore liturgiam Romanam illustrandam afferatur, nonnulla ex nostro codice colligi posse credimus. Si haec Sacramentarii Romani prima et privata collectio fuit, ut antea vidimus, palam fit nullum publicum Sacramentarium, quod scilicet totius anni ac omnium festorum Romanae Ecclesiae Missas certo ordine digestas atque collectas exhiberet, exstitisse saeculo V. Nemo certe probarit contrarium, nec quisquam hactenus invenit aliquid antea Sacramentario Gelasiano, quod in usum publicum editum fuisse liquet. Solum Canonem, et solemniores aliquot preces, ac certas precum formulas, et quemdam orationum ordinem, nimirum initio Missae, ante Canonem, et post communionem, antiquissimis quoque temporibus inductum ac receptum fuisse, ex aliquot pervetustis Patribus didicimus: num vero hae, vel illae orationes ac Praefationes cuique festo

essent ascriptae, ut apud Gelasium leguntur, quis probare queat? Nonnullas quidem Missas quorundam festorum proprias, quae solemniori celebritate in Romana Ecclesia peragebantur, ante Gelasium fuisse lucubratas ex nostro codice manifestum est. At has ipsas non fuisse in uno libro collectas atque digestas, Missae ex. gr. S. Stephani evidenter ostendunt. Si enim hae ante nostrum collectorem relatae fuissent in codicem ad liturgiae publicae usum, idem collector ex hoc publico et magis obvio codice eas utique descripsisset mense Decembri, quo S. Stephani festum celebrabatur. Solutas igitur et separatas eas noster collector invenit, ac propterea nil mirum si in tanta confusione plurium Missarum primis curis exactum ordinem servare semper non potuit. Forte etiam ex variis tabulariis eas sumpsit, ac in unum codicem non solum Missas integras, sed partes etiam, quascumque invenit, referre, et ita primum Sacramentarii exemplum compingere studuit. Hinc intelligitur cur plures Missas imperfectas dederit, id est vel Praefationes solas sine orationibus, vel orationes sine Praefatione, vel unam orationem tantum, etc. Non semper enim integrae Missae lucubratae fuerunt de novo; sed nonnunquam solae Praefationes vel orationes, quibus etsi nihil dubii est quin in celebranda Missa aliae necessariae partes vel ex communibus vel ex antea usitatis precibus additae fuerint, earum tamen manuscriptum exemplum separatum a caeteris inventum fuit. Hinc etiam cognoscitur cur aliquae orationes aut Praefationes in nostro codice repetantur: quia nimirum novae alicui orationi aut Praefationi ad integram missam perficiendam aliquando adjecta fuerunt caetera ex communibus, aut antea usitatis, quae idcirco a diligenti nostro exscriptore repetita inveniuntur.

13. Cum nullas in hoc Sacramentario Missas proprias reperiamus Dominicarum post Pascha, post Pentecosten vel Adventus, satis probabile est nondum eum ordinem Missarum dominicalium fuisse praestitutum, qui in posterioribus Sacramentariis deprehenditur. Hac autem in re illud praecipue observavimus, nostri Sacramentarii tempore orationes et preces in Dominicis post Pentecosten sumptas fuisse ex communibus de sacrificio Missae, aut pro variis causis atque necessitatibus, prout cujusque arbitrio magis placeret. Ex his aliquot Collectae in Sacramentario Gelasii libro tertio sub titulo *pro Dominicis diebus*, ita ut Missae Dominicarum, quae Missa propria carerent, ex his sumendae essent. Tandem in Sacramentario Gregoriano sua cuique Dominicae Missa propria assignata legitur. Id tamen num Gregorio tribuendum sit, an ejus Sacramentario posterius accesserit, non nihil ambigimus. Si enim hujus institutionis ac methodi auctor fuisset S. Gregorius, quavis Dominica post Pentecosten eadem orationes et Praefationes in omnibus ejus codicibus invenirentur. At aliquot Dominicarum preces diversae sunt in mss. diversis Muratorii atque Menardi, sicut etiam in Missali Romano. Aliquot exempla in annotationibus ad nostrum Sacramentarium indicavimus. Confer praesertim Missam XXXIII inter communes mensis Julii, cujus prima oratio in Sacramentario Gelasii legitur lib. III, n. 9, *pro diebus Dominicis*, in Gregorianis autem Muratorii Dominica XIV post Pentecosten, apud Menardum vero Dominica XV, ac in Missali Romano Dominica XIII, et hanc diversam numerorum rationem ex aliis exemplis constantem agnovimus. Quoad Missas de sanctis, paucorum martyrum Missae propriae in nostro codice leguntur. Quoad alios adhibebantur communes. Hinc plures Missae communes de martyribus in nostro

Sacramentario occurrunt, in quibus duae orationes vel tres alioquin communes proprium martyris nomen, Agapiti, ex. gr., Gregorii, etc., praeferunt. Inter quamplures Missas de martyribus perpaucae leguntur de simplicibus confessoribus, eo quod illi persecutionum tempore frequentiores et notiores fuerunt. Nullae sunt apostolorum Missae propriae nisi sanctorum Petri et Pauli, S. Andreae et S. Joan. Evangelistae. Cum vero inveniatur Missa de omnibus apostolis infra octavam SS. Petri et Pauli, num peculiaris aliorum apostolorum festa Romae per hoc tempus non celebrarentur, sed eo die communis eorum memoria fieret, an vero suo cuiusque festo Missa sumeretur ex communibus, aliorum iudicium sit.

14. Ex nostro Sacramentario etiam discimus quam vetustam originem habeant pleraeque orationes, et praefationes nonnullae, quae non solum in Gelasiano et Gregoriano codicibus, verum etiam in Romano Missali continentur. Has in annotationibus indicabimus. Conferentibus vero singulas apparebit, quatenus leviores quasdam vocum mutationes aliquae orationes receperint, et quomodo nonnumquam ex pluribus praefationibus in uno Sacramentario exhibitis, aliquot sententiis ac verbis hinc et hinc excerptis et colligatis, nonnullae Missalis praefationes coaluerint. Unum hic exemplum quoad praefationes proferimus. Praefatio de Ascensione Domini, quae in Missali Romano et Gregoriano est eadem, ex particulis duarum praefationum nostri Sacramentarii compacta fuit. Verba enim, *Qui post resurrectionem suam omnibus discipulis suis manifestus apparuit, et ipsis cernentibus est elevatus in coelum*, inveniuntur in Praefatione prima nostri codicis; illa

vero, *Ut nos Divinitatis suae tribueret esse participes*, leguntur in secunda. Aliud exemplum quoad orationes et vocum levissimas mutationes damus. Oratio illa Romani Missalis die sabbati post Dominicam IV Quadragesimae, quae incipit *Tua nos*, in nostro Sacramentario occurrit mense Septembri inter communes, § 39, n. 12, ubi verba, *Operationes suae perficiant nos pacatos*, vel, ut in codd. Gregorianis, *placitos*, in laudato Missali sic mutata fuerunt: *Operatione sua tibi placitos esse perficiant*. Alia similia aliis conferenda relinquimus.

15. Multa porro in hoc praestantissimo ac vetustissimo Sacramentario occurrunt ad catholica dogmata contra novitios errores confirmanda, et ad disciplinam antiquiorum temporum cognoscendam utilia, quae cum ad posteriora additamenta ab hoc codice aliena referri nequeant, a recentioribus haereticis eo nomine eludi non poterunt, quo aliorum Sacramentariorum auctoritatem extenuare nituntur. Quod si priscorum Patrum testimonia plurimi fiunt, quanti facienda erunt illa hujus Sacramentarii, quod non unius aut alterius sancti Patris, sed summorum antiquissimorumque pontificum, atque Ecclesiae principalis doctrinam ac disciplinam in publicis officiis propositam atque expressam exhibet? Nonnulla Jesu Christi Divinitatem, quaedam realem ejus praesentiam in Eucharistia, plura de sanctorum cultu et invocatione, de ipsorum cum martyrum tum confessorum gloria, de cultu sacrarum reliquiarum, de necessitate et efficientia gratiae, de peccato originali, de jejuniorum utilitate, de praestantia voti continentiae, de benedictione nuptiarum, de suffragiis defunctorum, de magno numero martyrum, de episcoporum eminentia, de suprema Romanorum pontificum auctoritate,

aliaque de aliis dogmatibus testimonia singulis prope lineis in oculos incurrent. Antiquitatem jejunii cum vigilia ante apostolorum festa, ex tertia Missa in festo S. Andreae colligere licet. Ritum velationis sponsorum in benedictione nuptiarum, lactis et mellis veterem usum in baptismo, ecclesiarum dedicationem, celebrationem sacrificii in coemeteriis martyrum, et alia vetustioris disciplinae quisque detegit. Si primi quaterniones codices, qui a Januario ad initium Aprilis solemniore Epiphaniae, Quadragesimae, et Paschatis Missas complectebantur, injuria temporum non intercidissent, multo plura invenire liceret.

16. Reliquum est ut de ipso manuscripto quaedam peculiaria dicamus. In hoc duplex numerorum series notatur. Alii enim numeri signantur in margine, alii vero contextui inseruntur. Numeri in margine descripti, ab initio Sacramentarii ad finem usque continua successione producantur; totiusque operis partitionem ac praecipuorum capitum seu titulorum diversitatem designant. Primus numerus ob defectum aliquot foliorum est IX initio mensis Maii, cui praecedunt plures missae mensi Aprili insertae, quae ad numerum VIII pertinere noscuntur; postremus vero, qui desinit in fine Decembris, est numerus XLIII. Hos numeros a Muratorio omissos nos suo loco, quem in codice obtinent, referemus in margine. Alii numeri, qui inseruntur contextui, Missarum numerum ac divisionem sub quovis titulo fere indigitant; ita tamen ut collector non admodum accuratus duas nonnumquam Missas distinguere oblitus, sub unico numero collocarit. Dein pluribus in locis variantes lectiones textui inseruntur, plerumque sine distinctione ulla; *plerumque*, inquam, aliquando enim praemittitur signum variantis *aliter*. Hae

autem variae lectiones e diversis ejusdem Missae exemplaribus, quae in collectoris manus venerint, prodire videntur: saepius enim sunt ejusmodi ut non ab amanuensium oscitantia vel arbitrio pendeant, sed ab iis profectae noscantur, qui eandem orationem vel praefationem in sacro ministerio repetituri, aliquid mutare voluerunt. Quaedam tandem loca valde luxata sunt. P. Blanchinius saepius ex conjectura congruentes emendationes in notationibus proposuit. Has non raro Muratorius recepit, ac textui inseruit, nec lectionem codicis indicavit. Immo nonnullas quoque ex iis emendationibus recepit, quas ipse Blanchinius posterioribus curis retractavit in foliis Sacramentario praefixis, quae Muratorii diligentiam praeteriere. Nos semper lectionem manuscripti vel proferemus in textu, vel in annotationibus exhibebimus, paucis locis exceptis, ubi manifestus librarii lapsus deprehenditur.

LIBER SACRAMENTORUM ROMANAE
ECCLESIAE OMNIUM VETUSTISSIMUS S.
LEONI PAPAE IN VULGATIS
TRIBUTUS (C,S)

1 MENSE APRILI.

..... ut tibi
gratae sint pro martyrum festivitate sanctorum, et nobis
conferant tuae propitiationis auxilium. Per, etc.

2 Vere dignum. Tibi enim festiva solemnitatis agitur, tibi dies
sacrata celebratur, quam beati (*Al. sancti*) Tiburtii martyris
tui sanguis in veritatis tuae testificatione profusus, magnifico
nominis tui honore signavit. Et ideo cum angelis, etc.

Vere dignum. Tuas enim, Domine, virtutes, tuasque victorias
admiramur, quoties **3** in Ecclesia tua horum dierum festa
celebrantur, quos insignes confessorum tuorum et martyrum
palmae ad perennem memoriam, solemnemque laetitiam
fidelibus populis sacraverunt. Per, etc.

Quos donis coelestibus satias, Domine, defende praesidiis, ut
noxiiis omnibus expediti, post saluta . . . tua toto corde
curramus. Per, etc.

..... ae tuae, quaesumus, Domine, supplicibus tuis tribue
largitatem, ut mandata tua, te operante, sectantes, et
consolationem vitae praesentis accipiant, et futura gaudia
comprehendant. Per, etc.

VII. *Item alia.*---Praesta nobis, Domine, misericordiam tuam,
sanctorum tuorum suffragiis imploratam, et quos
intercessores nostros esse tribuisti, fac eos et majestatem tuam
jugiter exorare, et salutaria impetrare pro nobis. Per, etc.

Deus, qui nos idoneos non esse perspicuus ad magnificentiam
tuam, sicut dignum est, exorandam, eorum nobis qui tibi
placuerunt praesidia contulisti: praesta ut eorum precibus

adjuvemur, quorum providisti nobis miseratus auxilium. Per, etc.

Exaudi, Domine, populum tuum cum sanctorum tuorum tibi patrocinio supplicantem, et temporalis vitae nos tribue pace gaudere, et aeternae reperire subsidium. Per, etc.

Adesto, Deus noster, famulis tuis, et oblationes nostras sanctorum tuorum placationibus propitiatus intende; ut quod nostra fiducia non meretur, pia supplicatio reddat acceptum. Per, etc.

Da nobis, Domine, tuae pietatis effectum, et commendantibus sanctis tuis, etiam nostra munera propitius intueri. Per, etc.

Vere dignum. Quoniam tui operis tuaeque pietatis est, quod innumerae sanctorum 4 tuorum multitudini non solum credere in Filium tuum, Dominum nostrum, sed etiam pro eo pati posse donatum est; ut quos justificabat fides, glorificaret et finis. Per, etc.

Vere dignum. Tuas enim, Domine, virtutes, etc., *uti supra* .

VIII. *Item alia.*---Propitiare, Domine, supplicationibus nostris, et sanctorum tuorum suffragantibus meritis, preces nostras dignanter exaudi. Per, etc.

Preces nostras, Domine, quaesumus, propitiatus admitte, et ut digne tuis famulemur altaribus, sanctorum tuorum nos intercessione custodi. Per, etc.

Vere dignum. Quia tu es gloriosus in sanctis tuis, quibus et in confessione virtutem, et in passione victoriam contulisti. Propterea cum angelis, etc.

Corporis sacri et pretiosi sanguinis repleti libamine, quaesumus, Deus noster, ut quod pia devotione gerimus, certa redemptione capiamus. Per, etc.

IX. *Item alia.*---Tuere, Domine, populum tuum, et salutaribus praesidiis semper adjutum, beneficiis attolle continuis et mentis et corporis. Per, etc.

Omnipotens sempiterne Deus, qui sanctorum tuorum nos intercessione custodis: praesta ut quorum fovemur meritis, proficiamus piae confessionis exemplis. Per, etc.

Supplicatio tibi nostra, Domine, et grata pariter existat oblatio, quae, cum pro sanctorum tuorum commemoratione defertur, indulgentiam nobis, iisdem suffragantibus, consequatur. Per, etc.

Vere dignum. Qui non solum martyrum, **5** sed etiam confessorum tuorum es virtute mirabilis. Licet enim illi passione sint clari, qui manifestis acerba supplicia sustinuerunt tormentis, etiam isti tamen occultae proposito castigationis afflicti et cruciati, spiritualis observantiae disciplinis illorum sunt vestigia subsecuti. Per, etc.

X. *Item alia.*---Hostias, Domine, tuae plebis intende; et quas in honorem sanctorum tuorum devota concelebrat, proficere sibi sentiat ad medelam. Per, etc.

Vere dignum. Qui dum confessores tuos etiam nunc tanta festivitate glorificas, simul et nullum apud te sanctum propositum doces esse sine praemio, et praeter duriora certamina, fragiles quosque ad tuae retributionis munus invitas. Per, etc.

Sumentes pignus coelestis arcani, et in terris positi, jam superno pane satiati, supplicamus, Domine, deprecantibus sanctis tuis, ut quod in nobis mystice geritur, veraciter impleatur. Per, etc.

Impetret, quaesumus, Domine, fidelibus tuis auxilium oratio justa sanctorum; et in quorum sunt celebritate devoti, fiant in eorum perpetua sorte participes. Per, etc.

XI. *Item alia.*---Prosint nobis, Domine, quaesumus, tuorum suffragia collata sanctorum; ut quae nostris non possumus orationibus obtinere, placentium tibi precibus assequamur. Per, etc.

Sanctorum, Domine, martyrum tuorum supplicationibus tribue nos foveri; ut quorum venerabilem (*Supple* diem) annuo frequentamus obsequio, eorum et intercessionibus commendemur et meritis. Per, etc.

XII. *Item alia.*---Deus, qui ad deprecandum te conscientiae nostrae perspicis non sufficere facultatem, cunctos martyres tuos fac orare pro nobis, quos digne possis audire. Per, etc.

Offerimus tibi, Domine, fidelium tuorum dona solemnia, sanctorum martyrum interventionibus confidentes; ut quod nos exsequimur minus idonea servitute, illorum potius meritis efficiatur acceptum. Per, etc.

Vere dignum. Qui sic hostis antiqui machinamenta destruxit, ut diabolo, quem sua virtute prostraverat, etiam sanctos suos, Spiritu veritatis armatos, redderet fortiores, 6 ne vel saevitiam metuerent persequentium, vel de promissae beatitudinis aeternitate dubitarent; quorum gloriam hodierna

festivitate recolentes, hostias tibi laudis offerimus, cum angelis, etc.

Consecuti gratiam muneris sacri, supplices, Domine, te rogamus; ut, implorantibus pro nobis sanctis martyribus tuis, divinae virtutis effectum, quem corporaliter sumpsimus, spiritaliter sentiamus, Per, etc.

Protege, Domine, plebem tuam, cum sanctorum tuorum patrocinio supplicantem, et in tua pietate confisam interius exteriusque purifica: ut per haec quae divino sacrificio gustaverunt, et mentium salutem mereantur et corporum. Per, etc.

XIII. *Item alia.*---Praetende nobis, Domine, misericordiam tuam; et sanctos tuos, quorum nos fecisti patrocinii adjuvari, tribue, majestatem tuam jugiter exorare pro nobis. Per, etc.

Suscipe, Domine, sacrificium placationis et laudis, quod nos, intervenientibus sanctis, et perducatur ad veniam, et in perpetua gratiarum constituat actione. Per, etc.

Repleti substantia reparationis et vitae, quaesumus, Domine Deus noster, ut per ea quae nobis munera dignaris praebere coelestia, per haec eadem tribuas nos inhaerere coelestibus. Per, etc.

Protector in te sperantium, Deus, salva populum tuum, tuere, dispone; ut a peccatis liber, ab hoste securus, in tua semper gratia perseveret. Per, etc.

XIV. *Item alia.*---Propitius esto, Domine, plebi tuae, et auxilium nobis de sancto celerius fac adesse. Per, etc.

Ostende nobis, Domine, misericordiam tuam, et salutaris tui dona concede. Per, etc.

Laudis tuae, Domine, hostias immolamus, quibus nos et praesentibus exui malis confidimus et futuris. Per, etc.

Vere dignum. Majestatem tuam suppliciter exorantes, ne perire patiaris quibus tanta remedia providisti; et collata praesidia, non ad cumulum reis damnationis eveniant, sed potius ad effectum salvationis accedant. Per, etc.

Ab omni nos, Domine, quaesumus, vetustate purgatos sacramenti veneranda perceptio in novam conferat creaturam. Per, etc.

Non praejudicet, quaesumus, Domine, fidelibus tuis nostra minus idonea deprecatio servitutis; sed merita nostra praevincens, 7 Ecclesiam tuam sanctifica, gubernas, salva, prosequere; et tibi sine cessatione devotam perpetua redemptione confirma. Per, etc.

XV. *Item alia.*---Exaudi, Domine, preces nostras, et sanctorum martyrum nos tuere praesidiis. Per, etc.

Respice, Domine, munera quae in sanctorum tuorum commemoratione deferimus; ut quorum honore sunt grata, eorum nobis fiant intercessione perpetua. Per, etc.

Vere dignum. Te enim laudant et benedicunt omnes sancti tui, quibus et in confessione virtutem, et in passione victoriam contulisti. Per, etc.

Praesta , Domine Deus noster, ut quorum nobis festivitate votiva sunt sacramenta, eorum salutaria nobis intercessione reddantur. Per, etc.

Tuere, Domine, supplices tuos, sustenta fragiles, purga terrenos; et inter (mortalium) tenebras mortales ambulantes tua semper luce vivifica, atque a malis omnibus clementer ereptos, ad summa bona pervenire concede. Per, etc.

XVI. *Item alia.*---Praesta, quaesumus, Domine, ut martyrum tuorum jugiter celebremus meritum, quorum continuum sentimus auxilium. Per, etc.

Sacrificium tibi, Domine, pro sanctorum martyrum Natalitiis immolamus: ut quorum gaudemus praesidiis, gloriam frequentemus. Per, etc.

Vere dignum. Cognoscimus etenim, Domine, sanctorum nos martyrum deprecatione muniri; majestatem tuam profusius implorantes, ut et temporaliter his patrociniis nos foveri, et spiritaliter praecipias adjuvari. Per, etc.

Da nobis, quaesumus, Domine, ut cum martyrum solemnitate sanctorum perpetua tuitione laetemur. Per, etc.

Exsultet, Domine, populus Christianus de magnorum Filii tui glorificatione membrorum; et quanto eminentiora sunt caeteris, tanto magis de eorum culmine inferiora congaudeant. Per, etc.

XVII. *Item alia.*---Esto propitius, Domine, quaesumus, plebi tuae, et suffragantibus sanctis tuis, tribue nobis veniam

peccatorum; concede placatus 8 et pacem, ut propitius largiaris auxilium. Per, etc.

Suscipe, Domine, quaesumus, preces nostras; et hujus oblationis obsequium, quod in sanctae martyris tuae commemoratione offerimus, ad placationem tui nominis copiosa nobis fac provenire clementia, et ad gaudium nobis transeat sempiternum. Per, etc.

Vere dignum. Quoniam tu sanctis tuis et patientiam tolerantiae, et in beati fine certaminis das triumphum. Per, etc.

Sacris reparati mysteriis suppliciter exoramus ut intervenientibus sanctis tuis, apprehendamus (rebus) effectum, quod (actionibus) celebamus affectu. Per, etc.

Creator populi tui, Deus, atque reparator, tuere supplices, tuere misericordiam postulantes; ut satisfactio pro se intercedente sanctum (*illum*) et instituta bona recipiant, et restaurata custodiant. Per, etc.

XVIII. *Item alia.*---Concede, Domine, populo tuo veniam peccatorum, et religionis augmentum, atque ut ei tua dona multiplices, sanctorum martyrum tuorum patrocinia fac adesse. Per, etc.

Suscipe, Domine, propitius Ecclesiae tuae munera, et sanctorum precibus nos tuere, qui tuae justitiae sunt placentes. Per, etc.

Vere dignum. Quia te benedicunt et laudant omnes sancti tui, quibus et in confessione virtutem, et in passione gloriam contulisti. Per, etc.

Sanctorum precibus, Domine, quaesumus, salus et mentium praestetur et corporum; ut doni tui fiat nobis et benedictio copiosa, et larga protectio. Per, etc.

Da auxilium, Domine, quaesumus, majestati tuae potestatique subjectis, et quidquid suis meritis non praesumunt, sanctorum tuorum precibus consequantur. Per, etc.

XIX. *Item alia.*---Adesto, Domine, precibus nostris, quas in sanctorum tuorum commemoratione deferimus, ut qui nostrae justitiae fiduciam non habemus, eorum qui tibi placuerunt, meritis adjuvemur. Per, etc.

Exaudi, Domine Deus noster, cum sanctorum tuorum tibi patrocinio supplicantes; ut quorum celebramus triumphos, possimus retinere constantiam. Per, etc.

Praetende nobis, Domine, misericordiam 9 tuam, et sanctos tuos, quorum nos dedisti patrociniis adjuvari, tribue majestatem tuam jugiter exorare pro nobis. Per, etc.

Auxiliare, Domine, fragilitati nostrae, ut tuorum intercessione sanctorum non reprobemur meritis, quos tantis deputare dignaris officiis. Per, etc.

Tribue, quaesumus, Domine, donis tuis libera nos mente servire, ut intervenientibus sanctis tuis, munera quae deferimus, et medelam nobis operentur et gloriam. Per, etc.

Vere dignum. Quia tu es gloriosus in omnibus sanctis tuis, quibus et in confessione virtutem, et in passione victoriam contulisti. Per, etc.

Vere dignum. Quoniam tui operis tuaeque virtutis est quod sanctis tuis non solum credere in Filium tuum Dominum Jesum Christum, sed etiam pro eo pati posse donatum est: ut quos justificabat fides, glorificaret et finis. Per, etc.

Sacri corporis et sanguinis pretiosi renovati libamine, quaesumus, Domine, clementiam tuam, ut quod frequenti devotione gerimus, certa redemptione capiamus. Per, etc.

Conserva, Domine, populum tuum; et quem salutaribus praesidiis non desinis adjuvare, perpetuis tribue gaudere beneficiis mentis et corporis. Per, etc.

XX. *Item alia.*---Sanctorum tuorum, Domine, precibus adjuvemur; et quod possibilitas nostra non obtinet, eorum nobis postulatione donetur. Per, etc.

Hostiam nostram, quaesumus, Domine, sancti Laurentii martyris tui et confessio veneranda, et beata commendet oratio. Per, etc.

Vere dignum. Qui nos per mundi caligines, tamquam luminaribus coeli, sanctorum tuorum exemplis instituis, et intercessione prosequeris. Per, etc.

Inter innumera, Domine, pietatis tuae subsidia hinc fragilitatem nostram confidimus non relinqui, quia tanta nobis placentium tibi patrocina sunt provisa. Per, etc.

Deus, errantes in via posse redire, veritatis lumen ostendis; da cunctis qui Christiana professione censentur, et illa respuere quae huic inimica sunt nomini, et ea quae sunt apta sectari. Per, etc.

Omnipotens sempiterne Deus, qui tuae **10** mensae participes a diabolico jubes abstinere convivio, da, quaesumus, plebi tuae, ut gustu mortiferae profanitatis abjecto, puris mentibus ad epulas aeternae salutis accedant. Per, etc.

Vere dignum. Cujus Ecclesia sic veris confessoribus falsisque permixta nunc agitur, ut tamen et fragilitatis humanae semper cavenda mutatio, et nullius sit desperanda conversio; quo magis supplices te rogamus, ut quia sine te non potest solida constare devotio, et firmis perseverantiam, et resipiscentiam largiaris infirmis. Per, etc.

Da, quaesumus, Domine, populo tuo a diabolicis, quibus renuntiavit, laqueis abstinere, et toto tibi corde prosterni. Per, etc.

XXI. *Item alia.*---Majestati tuae nos, Domine, martyrum supplicatio beata conciliet, ut qui incessabiliter actibus nostris offendimus, continuis justorum precibus expiemur. Per, etc.

Grata tibi munera nostra sint, Domine, quae tuis sunt instituta praeceptis, et sanctorum festivitas gloriosa commendet. Per, etc.

Vere dignum. Te in sanctorum tuorum confessionibus laudantes; quorum dum solemnia frequentantur, copiosiora nobis fidei proponuntur exempla; dum saepius victoriae revolvuntur, crebriora nobis ministrantur auxilia; dum (multipliciter) uberius meritum praedicatur et gloria, spes nobis aeternae beatitudinis propensius intimatur. Per, etc.

Repleti, Domine, coelesti mysterio, et benedictionibus suffragantum, gratias agimus nomini tuo, qui nos et salutari

munere comitaris, et sanctorum patrociniis benignus attollis.
Per, etc.

XXII. *Item alia.*---Martyrum tuorum nos, Domine, semper festa laetificent; et quorum celebramus meritum, experiamur auxilium. Per, etc.

Magnificamus, Domine, nomen tuum, omnipotens et misericors Deus, qui fragilitati nostrae subveniens, non solum nobis mysteria divina largiris, sed etiam per quorum preces his digni reddamur. Per, etc.

Vere dignum. Celebramus enim tuorum Natalitia pretiosa justorum, quae dum quotidie toto (*Supple* orbe) resplendeant, semper **11** et inchoantur expleta, et explentur jugiter inchoanda. Per, etc.

Frequenti sacramentorum perceptione satiati (ditati), quaesumus, Domine, ut quorum honore geminantur, salutifera nobis oratione proveniant. Per, etc.

Adsit, Domine, misericordia tua populo, sanctorum deprecatione placatus, quae eum semper et purget a crimine, et ab hoste defendat, temporalibus provehat adjumentis, et ad sanctorum gaudia sempiterna perducatur. Per, etc.

XXIII. *Item alia.*---Sacrae festivitatis nobis, quaesumus, Domine, dona multiplica; cum et salutis nostrae vota recolimus, et eorum qui tibi sunt placiti patrociniis adjuvemur. Per, etc.

Exercentes, Domine, gloriosa commercia, offerimus quae dedisti, ut te ipsum mereamur accipere. Per, etc.

Vere dignum. Quoniam licet immensa sint omnia, quae initiis humanae sunt collata substantiae, quod eam scilicet crearis ex nihilo; quod tui dederis cognitione pollere; quod cunctis animantibus summae rationis participatione praetuleris; quod tota mundi possessione ditaris: longe tamen mirabiliora sunt opera, ut terrenam mortalemque materiam non solum vivificaris extinctam, sed effeceris et divinam. Per, etc.

XXIV. *Item alia.*---Altaribus tuis, Domine, munera terrena gratanter offerimus, ut coelestia consequamur; damus temporalia, ut sumamus aeterna. Per, etc.

Vere dignum. Quis enim aut possit, aut audeat a tua laude cessare, perpendens mirandae depositionis effectus, quod de substantiae genere peccatricis immaculata hostia gigneretur, cujus, pro ejusdem reatu naturae, possis immolatione placari. Per, etc.

XXV. *Item alia.*---Da nobis haec, quaesumus, Domine, frequentata mysteria: quia quoties hostiae tibi placatae commemoratio celebratur, opus nostrae redemptionis exercetur. Per, etc.

Vere dignum. Quia cum totus mundus experiatur et cernat generis humani principia dejecta erigi, inveterata renovari, **12** et ad culmen subacta reduci; sicut veteres sancti quod credidere faciendum, cognoscit impleri, sic fiducialiter, quae nunc promittuntur expectat. Per, etc.

XXVI. *Item alia.*---Sacrificium, Domine, celebramus, quod ita nobis debet esse perpetuum, sicut nos ejus opere fieri jugiter desideramus aeternum. Per, etc.

PASCHALI SC F SP.

Vere dignum. Qui seipsum tibi pro nobis offerens immolandum, idem Sacerdos et sacer Agnus exhibuit. Per, etc.

Tribue nobis, Domine, misericordiam tuam, per quam et nostris reatibus possimus absolvi, et his mysteriis convenienter aptari. Per, etc.

XXVII. *Item alia.*---Omnipotens sempiterne Deus, qui sanctorum martyrum confessionibus Ecclesiae tuae sacrum corpus exornas: da nobis, quaesumus, ut et doctrinis eorum tibi placentia et pio sequamur exemplo. Per, etc.

Exaudi, Domine, supplicum preces, et quas merita nostra destituunt, sanctorum tuorum commendatio reddat acceptas. Per, etc.

Suscipe, Domine, munera tuorum votiva populorum; et eorum tibi grata *sint* precibus, pro quorum solemnitate offeruntur. Per, etc.

Vere dignum. Qui nos sanctorum martyrum tribuis gloriosas indesinenter celebrare victorias. Isti sunt enim confessores illius nominis in quo nobis unicum salutis nostrae praesidium, Pater aeternae, posuisti. Et ut ad ejus cognitionem possimus accedere, parvularum mentium fidem, eorum et testificationibus instruis, et intercessionibus benignus attollis. Per, etc.

Sanctorum precibus, Domine, confidentes, quaesumus, per ea quae sumpsimus, aeterna remedia capiamus. Per, etc.

Supplicem tibi populum, Domine, tua munitione custodi; nec difficulter quod pie, quod juste postulat consequatur, cui sanctorum tuorum merita suffragantur. Per, etc.

XXVIII. *Item alia.*---Hostias tibi, Domine, sanctorum tuorum **13** dicatas meritis benignus assume, et ad perpetuum nobis tribue provenire subsidium. Per, etc.

Praesta nobis, Domine, quaesumus, universa peccata pariter atque pericula corporis et mentis evadere, quos innumerabilium martyrum pia confessione circumdas. Per, etc.

Sacrificium tibi, Domine, laudis offerimus in venerabilium commemoratione sanctorum. Da, quaesumus, ut quod illis contulit gloriam, nobis proficiat ad salutem. Per, etc.

Vere dignum. Qui nos beatorum martyrum palmas in diebus, quos suo sanguine signavere, venerantes, in tua exaltare potentia, in tuo, Domine, tribuis semper honore gaudere. Per, etc.

Sumpsimus, Domine, sanctorum tuorum solennia celebrantes, coelestia Sacramenta; quorum suffragiis, quaesumus, largiaris, ut quod temporaliter gerimus, aeternis gaudiis consequamur. Per, etc.

XXIX. *Item alia.*---Apostolica nos muniat, Domine, semper oratio; ut iisdem suffragatoribus dirigatur Ecclesia, quibus principibus gloriatur, Per, etc.

Sanctorum tuorum miseris esto, Domine, refugium singulare, quorum pro nobis et honore placeris et merito. Per, etc.

Ad martyrum tuorum, Domine, festa venientes, cum muneribus nomini tuo dicatis, occurrimus, ut illis reverentiam deferentes, nobis veniam consequamur. Per, etc.

Vere dignum. Quoniam tu es gloriosus in sanctis, quibus et in persecutione tolerantiam tribuisti, et in passione victoriam contulisti. Per, etc.

Memento, Domine, quaesumus, conditionis humanae, ut sancti tui pro nobis et clementiam tuam semper exorent, et incessabiliter audiantur. Per, etc.

XXX. *Item alia.*---Protege nos, Domine, tuorum deprecatione justorum (sanctorum); ut, quorum circumdamur suffragio, foveamur auxiliis. Per, etc.

Da nobis, quaesumus, Domine, semper haec tibi vota deferre, quibus, sanctorum tuorum Natalia celebrantes, tuam gloriam praedicemus. Per, etc.

Vere dignum. Quia sanctorum tuorum sollemnia repetimus, quorum veneranda **14** confessio et mirabilia virtutis tuae explevit, et illis praemium coeleste quaesivit, et nobis patrocinia praeparavit. Per, etc.

Prosint nobis, Domine, justorum tuorum frequentia sollemnia: quoniam quanto fragiliores sumus, tanto tibi placentibus praesidiis indigemus. Per, etc.

XXXI. *Item alia.*---Peccatorum nostrorum, Domine, multitudine praevalente, sanctorum tuorum, Domine, annua

festa recolimus; singulare suffragium per eos tuam misericordiam deprecantes, quorum nos voluisti patrociniis adjuvari. Per, etc.

Offerentium tibi munera, quaesumus, Domine, ne delicta respicias; sed intercessorum merita propitius intueri. Per, etc.

Vere dignum. Te in tuorum glorificantes confessione sanctorum, qui, mirabili dispensatione sapientiae tuae, et illis beatitudinem sempiternam, et fragilitati nostrae congrua praeparasti subsidia; ut quos ad te placandum praevideres dignos, eorum qui tibi placuerunt dignis precibus propitiatus intenderes. Unde supplices imploramus ut sicut illos manet aeterna felicitas, sic pro nobis eorum deprecatio continuata non desit. Per, etc.

Peccavimus tibi, omnipotens et misericors Deus. Remedium non habemus, nisi miserearis nobis tuorum deprecatione sanctorum. Per, etc.

XXXII. *Item alia.*---Da nobis, omnipotens et misericors Deus, ut sanctorum tuorum Natalitia celebrantes, quorum praedicamus triumphos, eorum fidem veraciter imitemur. Per, etc.

Offerimus, Domine, munera tuorum tibi solemnitatibus grata sanctorum, tuam clementiam deprecantes ut quod ad illorum gloriam, nobis prosit ad veniam. Per, etc.

Vere dignum. Quoniam martyrum beatorum pro confessione tui nominis venerabilis sanguis effusus sicut tua mirabilia manifestat, qui perficis in infirmitate virtutem, ita nostris et

studiis dat profectum, et fragilitatibus praestat auxilium. Per, etc.

XXXIII. *Item alia.*---Sanctis intervenientibus, Domine, tibi servitus nostra complaceat, et obsequia munerum fiant praesidia devotorum. Per, etc.

Aspice nos, Domine, precibus exoratus **15** venerandi martyris Gregorii, tua miseratione concedens, ut sicut nobis ejus passio contulit hodiernum in tua virtute conventum (laetitiam), ita suffragetur et meritum. Per, etc.

Fiat, Domine, quaesumus, hostia sacrandae placabilis pretiosi celebritate martyrii, quae et corda nostra purificet, et tuorum tibi vota conciliet. Per, etc.

Vere dignum. Propensius exorantes, ut sicut infirmitati nostrae praescius contulisti subsidia copiosa justorum, ita nobis eorum tribuas intercessione refoveri. Per, etc.

Exaudi nos, Domine, clamantes ad te, et quos non deseris sacramentis, necessariis attolle praesidiis. Per, etc.

IN DEDICATIONE.

XXXIV. *Item alia.*---Deus, qui beati Petri apostoli dignitatem ubique facis esse gloriosam: praesta, quaesumus, ut et doctrina semper ipsius foveamur et meritis. Per, etc.

Suscipe, Domine, quaesumus, hostias, quas majestati tuae in honore beati apostoli Petri, cui haec est basilica sacrata, deferimus, et ejus precibus nos tuere. Per, etc.

Vere dignum. Qui ut in omni loco dominationis tuae beati Petri apostoli magnifices potestatem, non solum ubi venerabiles ejus reliquiae conquiescunt, sed ubicumque pretiosa reverentia fuerit invocata, tribuis esse praesentem; nunc etiam perseverare demonstres, quod in omnem terram sonus ejus exeat, et toto orbe salutaria verba decurrant. Per, etc.

Benedicimus, Domine, misericordias tuas, qui nos incessabiliter beati apostoli tui Petri sinis commemoratione foveri, suppliciter exorantes ut cujus sollemnia gerimus, patrocinia sentiamus. Per, etc.

16 XXXV. *Item alia.*---Si vis, potens es mundare, Domine; et quam vox iniquitatis nostrae non obtinet, tuorum nobis precibus veniam donare sanctorum. Per, etc.

Supplices, Domine, te rogamus, ut quamvis offensiones nostrae impedian, recordatione tamen martyrum tuorum munus nostrum non sit ingratum. Per, etc.

Vere dignum. Prostrato corde poscentes ut quamvis tanta sint nostra facinora, quibus etiam cum innumerabilibus sanctorum suffragiis laboremus, tu tamen immensa pietate concedas ne scelera magis nostra praevaleant, quam satisfactio pro nobis copiosa justorum. Per, etc.

Praesta, Domine, quaesumus, ut quam immensis erroribus aggravati fiduciam conscientiae non habemus, martyrum tuorum nobis supplicatio beata subveniat. Per, etc.

XXXVI. *Item alia.*---Prosint meritis, Domine, patrocina multiplicata sanctorum, et injustitias nostras tot oratio beatorum pro nobis fusa dissolvat. Per, etc.

Ne, quaesumus, Domine, pro nostris excessibus munera delata despicias, sed pro tuorum intercessionem sanctorum potius ad indulgentiam convertere supplicibus. Per, etc.

Vere dignum. Tu etenim, Domine, discernis populum tuum; et ad martyrum festa multitudo conveniat, qui in tuorum vere fidelium sint parte cognoscis; atque ideo in nulla remaneat diaboli portione, qui in sanctorum cupit sorte numerari. Per, etc.

Anue, quaesumus, Domine, sacris martyribus tuis, ut opem nobis suae deprecationis impendant, et iram tuam, quam nostris **17** pravitatibus meruimus, evadamus. Per, etc.

XXXVII. *Item alia.*---Non obruamur, Domine, quaesumus, quamvis immensis molibus peccatorum, qui ubique sanctis tuis deprecantibus exoramus, ut malis nostris offensus praesentes hostias non repellas, sed tibi nos placitos sacramenti virtute perficias. Per, etc.

Vere dignum. Donari nobis suppliciter exorantes ut sicut sancti tui mundum in tua virtute vicerunt, ita nos a mundanis erroribus postulent expediri. Per, etc.

Quia nostrae voces, Domine, non merentur audiri, sanctorum tuorum interventio, quaesumus, sit accepta (fiat grata) pro nobis. Per, etc.

XXXVIII. *Item alia.*---Preces nostras, Domine, propitiatus admitte, et ut digne tuis famulemur altaribus, sanctorum tuorum nos intercessione custodi. Per, etc.

Tribue nos, Domine, quaesumus, donis tuis libera mente servire, ut, purificante nos gratia tua, iisdem quibus famulamur mysteriis emendemur. Per, etc.

Vere dignum. Tibi etenim, Domine, sacra festivitas agitur, tibi dies sacrata celebratur, quam beatorum martyrum tuorum sanguis, in veritatis tuae testificatione profusus, magnifico nominis tui honore signavit. Per, etc.

Omnipotens sempiterne Deus, qui fragilitati nostrae consulens, assidua nos sanctorum celebritate solaris, da nobis sub patronis talibus constitutis, et perpetua securitate muniri, et saluari gaudere profectu. Per, etc.

Grata tibi munera nostra sint, Domine, quae et tuis sunt instituta praeceptis, et sanctorum tuorum festivitas gloriosa commendat. Per, etc.

Vere dignum. Tuas enim, Domine, virtutes, tuasque victorias admiramur; quoties in Ecclesia tua horum dierum solemnia celebramus, quos insignes confessorum tuorum et martyrum palmae ad perennem memoriam sanctamque laetitiam fidelibus populis sacraverunt. Per, etc.

Quaesumus, Domine Deus noster, ut divina mysteria, quae in tuorum commemoratione sanctorum frequentamus, actu subsequamur et sensu. Per, etc.

18 Adesto, Domine, populo tuo cum sanctorum patrocínio supplicanti, ut quod propria fiducia non praesumit, suffragantium meritis consequatur. Per, etc.

XXXIX. *Item alia.*---Omnipotens sempiterne Deus, qui nos idoneos non esse perpendis ad maiestatem tuam, sicut dignum est, exorandam, da sanctos martyres tuos pro nostris supplicare peccatis, quos digne possis audire. Per, etc.

Adjuva nos, Domine, tuorum prece sanctorum, ut quorum festa gerimus, sentiamus auxilium. Per, etc.

Oblationem familiae tuae, Domine, sanctorum martyrum praesidia deputata commendent, et ut tibi grata sint, placentium tibi supplicationibus offerantur. Per, etc.

Vere dignum. Qui non solum debitum mortis antiquae, quo idem non tenebatur, exsolvens, pro debitoribus repensavit, sed martyribus suis contulit ut, quod humana substantia contra voluntatem sui Creatoris agendo contraxerat, et praefixa lege fuerat solutura, dum pro testimonio Creatoris sponte susciperent, fieret eis de reatu iustitia, et poena transiret ad gloriam. Per, etc.

XL. *Item alia.*---Sint tibi placita, Domine, populi tui votiva sacrificia, et quod fragilitas nostra non impetrat, eorum supplicatio, pro quorum gloria deferuntur, obtineat. Per, etc.

Dicata nomini tuo munera, Domine, sanctorum tuorum pro nobis satisfactio prosequatur; ut offensae nostrae per eos, qui in conspectu tuo digni sunt, relaxentur. Per, etc.

Vere dignum. Qui ad majorem triumphum de humani generis hoste capiendum, praeter illam gloriam singularem, qua ineffabilibus modis Domini virtute prostratus est, ut etiam a sanctis martyribus superaretur, effecit; atque in membris quoque suis victoria sequeretur, quae praecessit in capite. Per, etc.

XLI. *Item alia.*---Exaudi, Domine, preces nostras; et ut digna sint munera quae oculis tuae majestatis offerimus, subsidium nobis tuorum concede sanctorum. Per, etc.

Vere dignum. Tui enim operis, Domine, **19** tuaeque virtutis est, ut inimicus humanae substantiae non tantum per Filium tuum Dominum nostrum, sed etiam per sanctos martyres tuos debitori suae quondam naturae redderetur obnoxius, et subditae sibi subderetur. Et ideo cum angelis, etc.

XLII. *Item alia.*---Quaesumus, Domine Deus noster, ne apud justitiam tuam peccata nostra nos aggravent, quam tuae pietatis invicta miseratio nec nos, quamlibet innumeris gravari patiaris erroribus, quos tantis voluisti sanctorum tuorum suffragiis adjuvari. Per, etc.

Respice propitius, Domine, super haec munera quae et pro sanctorum tuorum commemoratione deferimus, et pro nostris offensionibus immolamus. Per, etc.

Vere dignum. Pugnavit enim in beatis martyribus tuis contra profanitatem mundi tuae fidei gloriosa confessio; contra

irrationabilem saevitiam persequentium sapiens sanctaque patientia; contra illecebras temporales spes coelestium (promissio) praemiorum; contra vitae praesentis affectum venturae salutis aeternitas; et in omnibus frementis machinamenta diaboli dextera tua in eis dimicante, vicerunt. Per, etc.

XLIII. *Item alia.*---Oblationes nostras, quaesumus, Domine, tua tibi dignatione fac placitas: quia nihil in nobis, quod placare te possit, nisi, deprecantibus sanctis, tua nos propitiatione praevenias. Per, etc.

Vere dignum. Venerabilium martyrum praeconia recolentes: quoniam tui operis, Domine, tuaeque virtutis est, etc.

Et Natalitiis sanctorum, Domine, et sacramenti munere vegetati, quaesumus, ut bonis quibus per tuam gratiam nunc fovemur, perfruamur aeternis. Per, etc.

Adsit, Domine, quaesumus, propitiatio tua populo supplicanti; ut quod, te inspirante fideliter expetit, tua celeri largitate percipiat. Per, etc.

MENSE MAIO. IX. PRECES IN ASCENSA DOMINI.

Adesto, Domine, supplicationibus nostris; ut sicut humani generis Salvatorem consedere tecum in tua maiestate confidimus, ita usque ad consummationem saeculi **20** manere nobiscum, quemadmodum es pollicitus, sentiamus. Per, etc.

Omnipotens sempiterne Deus, tribue nobis munere festivitatis hodiernae, ut illuc filiorum tuorum dirigatur intentio, quo in tuo Unigenito tecum est nostra substantia. Per, etc.

Exaudi nos, misericors Deus, et da mentibus nostris, quo Redemptor noster conscendit, attolli, ut secundo Mediatoris adventu manifesto munere capiamus, quod nunc audemus sperare promissum. Per, etc.

Praesta nobis, omnipotens et misericors Deus, ut quae visibilibus mysteriis celebrando suscepimus, invisibili consequamur effectum. Per, etc.

Da nobis, Domine, non terrena sapere, sed amare coelestia, et inter praetereuntia constitutos jam nunc inhaerere mansuris. Per, etc.

Exaudi nos, Deus salutaris noster, quia per haec sacrosancta mysteria (communia) in totius Ecclesiae confidimus corpore faciendum, quod ejus praecessit in capite, per eundem Jesum Christum Dominum nostrum.

I.--- Vere dignum. Qui post resurrectionem saeculis omnibus gloriosam, discipulis suis visu conspicuus, tactuque palpabilis usque in quadragesimum diem manifestus apparuit; ipsisque cernentibus est elevatus in coelum: in id proficientibus per has moras Ecclesiae primitivis, ut et certius fieret quod credidissent, et plenius discerent quod docerent. Per, etc.

II.---Vere dignum. Justa enim nobis exsultatione laetandum est inter gaudia festivitatis hodiernae, quia in coelos Ascensio mediatoris Dei et hominum hominis Jesu Christi, a nostra non

est humilitate discessio; dum et in ea gloria, quam tecum semper habuit, et in ea natura est, quam suam fecit ex nobis: ac sic homo dignatus existere est, ut nos divinitatis suae tribueret esse participes. Propterea, etc.

III.---Vere dignum. Quia mirantibus angelis, angelorumque principibus, Rex gloriae, Dominusque virtutum, resurrectionis beatae primitias, throno tuae majestatis oblatas, in tua secum dextera collocavit. Et ideo, etc.

21 Communicantes et diem sacratissimum celebrantes Ascensionis in coelum Domini nostri Jesu Christi, sed et memoriam venerantes, etc.

IV. *Item alia.*---Vere dignum. Teque suppliciter exorare, ut mentibus nostris tua inspiratione concedas, quo Redemptor noster conscendit, attolli, ut secundo Mediatoris adventu, manifesto munere capiamus quod nunc audemus sperare promissum, per hunc eundem Jesum Christum Dominum nostrum, per quem te laudant angeli, etc.

Praesta, quaesumus, omnipotens Deus, ut nostrae mentis intentio, quo solemnitatis hodiernae gloriosus auctor ingressus est, semper intendat, et quo fide pergit, conversatione perveniat. Per, etc.

V. *Item alia.*---Exaltationem nostrae conditionis (humanae substantiae) respice, Deus, ut, tua dignatione mundati, sacramentis magnae pietatis aptemur. Per, etc.

Vere dignum. Ut sensibus nostris dignanter infundas, ne terrenis affectionibus inhaerendo, oculos ad coelestia non levemus: ne infimis voluntatibus occupati, mentes non

valeamus attollere quo Salvator noster ascendit; ne diabolica sectando vestigia, a Christi consortio recedamus: quia nemo potest summi verique Regis celsitudine delectari, nisi qui pestifera destructa (subversa) Tyranni jura calcarit. Per, etc.

VI. *Item alia.*--- Da, quaesumus, omnipotens Deus, illuc subsequi tuorum membra fidelium, quo caput nostrum principiumque praecessit. Per, etc.

Vere dignum. In hac die, qua Jesus Christus, Filius tuus, Dominus noster, divini consummato fine mysterii, dispositionis antiquae munus explicuit; ut scilicet et diabolus coelestis operis inimicum, **22** per hominem, quem subjugarat, elideret, et humanam reduceret ad superna dona substantiam. Per, etc.

Tribue, quaesumus, Domine, ut illuc tendat Christianae nostrae devotionis affectus, quo tecum est nostra substantia. Per, etc.

Communicantes, et diem sacratissimum celebrantes, quo Dominus noster unigenitus Filius tuus unitum sibi hominem nostrae substantiae in gloriae tuae dextera collocavit; sed et memoriam, etc.

X. ORATIONES PRIDIE PENTECOSTEN.

Deus, qui si velis reddere quod meremur, prius deficimus quam merita supplicia perferamus, quaesumus, absolve

nostros placatus errores, et, ut possimus ad tua praecepta converti, copiosa propitiatione nos praeveni. Per, etc.

Clemens, omnipotens, et misericors Deus, duritiam nostri cordis averte, qua nos verbera multiplicata metuimus, nec tantis mysteriis collata dona sentimus; et tua nobis inspiratione concede, ut et delictis veniam postulemus, et gratias pro nostra salvatione reddamus. Per, etc.

Domine Deus noster, cujus est prima causa miserendi, qua nomen tuum timeamus et amemus: cordibus nostris miseratus infunde, ut quae tibi non placent, refutantes, sincera tibi voluntate subdamur. Per, etc.

Parce, Domine, parce peccantibus; et ut ad propitiationem tuam possimus accedere, Spiritum nobis tribue corrigendi. Per, etc.

Item alia.--- Omnipotens sempiterne Deus, qui paschale sacramentum quinquaginta dierum voluisti mysterio contineri, praesta, ut gentium facta dispersio divisione linguarum, ad unam confessionem tui nominis coelesti munere congregetur, Per, etc.

Supplices tuam, Domine, clementiam deprecamur, ut qui praevenis semper mala merita nostra miserando, tibi placita fieri piis actibus et jejuniis salubribus expiando. Per, etc.

Praesta, quaesumus, omnipotens Deus, **23** ut dignitas conditionis humanae per immoderantiam sauciata, medicinalis parcimoniae studio reformetur. Per, etc.

Annuē, misericors Deus, ut qui divina praecepta violando, paradisi felicitate decidimus, ad aeternae beatitudinis redeamus accessum per tuorum custodiam mandatorum. Per, etc.

Adesto, Domine, fidelibus tuis, adesto supplicibus: et terrestribus non deseras adjumentis, quos coelestium rerum facis esse participes. Per, etc.

Sacri nos, Domine, muneris operatio mundet et foveat (renovet), et donis societ sempiternis. Per, etc.

Vere dignum. Qui, ut ad id quod facta est, reparetur humana conditio, in uno eodemque homine suum cuique convenienter attribuis. Corpus alitur escis, anima jejuniis saginatur; nisi competentibus sustentata cibus membra non serviunt, absque continentia non viget mentis imperium. In qua diversitate substantiae sic tuo moderamine nos gubernas, ut quia sine his non potest constare, quibus refovetur alterutrum, hac temperie sumi praecipias, qua utrumque vegetetur: ac simul alimonia carni non desit, unde subsistat; et adsit observantia, unde meus polleat. Per, etc.

Sacris coelestibus, Domine, vitia nostra purgentur, ut muneribus tuis possimus semper aptari. Per, etc.

Supplicem tibi, Domine, plebem placatus intende, et in tua misericordia confidentem clementia largiore comitare; ut quia sine te non potest omnino consistere, tuis beneficiis temporalibus gubernetur, ut proficiat ad aeterna. Per, etc.

IN PENTECOSTEN ASCENDENTIBUS A FONTE.

I.---Praesta nobis, ineffabilis et misericors Deus, ut adoptio, quam in idipsum sanctus Spiritus advocavit, nihil in dilectione terrenum, nihil habeat in confessione diversum. Per, etc.

Propitius, Domine, quaesumus, haec dona sanctifica, et hostiae spiritalis oblatione **24** suscepta, nosmetipsos tibi perfice munus aeternum. Per, etc.

Vere dignum. Qui ascendit super omnes coelos, sedensque ad dexteram tuam, promissum Spiritum sanctum in filios adoptionis effudit: unde laetantes inter altaria tua, Domine virtutum, hostias tibi laudis offerimus, etc.

Hanc igitur oblationem, quam tibi offerimus pro his quos ex aqua et Spiritu sancto regenerare dignatus es, tribuens eis remissionem omnium peccatorum, quaesumus, placatus accipias, eorumque nomina ascribi jubeas in libro viventium. Per, etc.

Communicantes, et diem Pentecosten sacratissimum celebrantes, quo Spiritus sanctus apostolos plebemque credentium praesentia suae majestatis implevit: sed et memoriam venerantes, etc.

Benedic, Domine, et has tuas creaturas (fontis) mellis et lactis; et pota famulos tuos ex hoc fonte aquae vitae perennis, qui est Spiritus veritatis, et enutri eos de hoc lacte et melle, quemadmodum patribus nostris Abraham, Isaac, et

Jacob *promisisti* introducere te eos in terram promissionis, terram fluentem melle et lacte. Conjunge ergo famulos tuos, Domine, Spiritui sancto, sicut conjunctum est hoc mel et lac, quo coelestis terrenaeque substantiae significatur unio in Christo Jesu Domino nostro. Per quem haec omnia, etc.

II. *Item alia.*--- Da nobis, quaesumus, Domine, per gratiam Spiritus sancti novam tui Paracliti spiritalis observantiae disciplinam, ut mentes nostrae, sacro purgatae jejunio, cunctis reddantur ejus muneribus aptiores. Per, etc.

25 IN JEJUNIO QUARTI MENSIS.

Concede nobis, Domine, praesidia militiae Christianae sanctis inchoare jejuniis; ut contra spiritales nequitias pugnaturi, continentiae muniamur auxiliis. Per, etc.

Deus, cujus mysteriis mundamur et pascimur, praesta ut eadem sic temporaliter celebremus, ut nobis experiamur aeterna. Per, etc.

Praesumptio et Reparatio primi hominis.

Vere dignum. Qui post illud ineffabiliter institutum divinae humanaeque naturae consortium, Sponsi filios usque ad ejus abscessum non posse jejunare praemonuit; ne rudes animos parvulorum, supernis eruditionibus imbuendos, oneraret austerioribus disciplinis, sed proficientibus exercitia majora

servaret: quibus uberiore dono Spiritus sancti sufficienter instructis jejunii subsequentis primitias dedicavit; ut quia post creationem primi hominis initium peccati concupiscentia ministrarat, post reparationem generis humani continentia fieret origo virtutum. Per, etc.

Omnipotens sempiterne Deus, qui paschalis solemnitatis arcanum hodierni mysterii plenitudine perfecisti, da, quaesumus, ut filii tuae adoptionis effecti, quam Dominus noster Jesus Christus ad te veniens dereliquit, mereantur pacem. Per, etc.

Da, quaesumus, Ecclesiae tuae, misericors Deus, ut sancto Spiritu congregata, hostili nullatenus incursione turbetur. Per, etc.

Hostias populi tui, quaesumus, Domine, miseratus intende; et ut tibi reddantur acceptae, conscientias nostras sancti Spiritus salutaris adventus emundet. Per, etc.

Vere dignum. In die solemnitatis hodiernae, quo humanam de varia superstitione **26** substantiam spiritu verae perficis religionis unitam. Per, etc.

Adesto, Domine, quaesumus, populo tuo, et quem mysteriis coelestibus imbuisti, ab hostium furore defende. Per, etc.

XI. IN DOMINICUM PENTECOSTEN.

Adesto, Domine, precibus nostris, ut adoptio, quam in idipsum, etc.

Propitius, Domine, quaesumus, haec dona sanctifica, etc.

Vere dignum. Haec tibi nostra confessio, Pater gloriae, semper accepta sit, de cordibus filiorum promissionis emissa: quia nihil sublimius collatum Ecclesiae tuae probamus exordiis, quam ut Evangelii tui praeconia linguis omnium credentium ora loquerentur; ut et illa sententia, quam superbae quondam Turris exstructio meruit, solveretur, et vorum varietas aedificationi ecclesiasticae non difficultatem faceret, sed augeret potius unitatem. Per, etc.

Contra inimicos catholicae professionis.

I.---Exaudi, Domine, preces nostras, et sicut profanas mundi caligines sancti Spiritus luce evacuasti; sic hostes Romani nominis, et inimicos catholicae professionis expugna. Per, etc.

Contra Imperatores.

Deus, qui vastatoris antiqui perfidiam virtute Filii tui et sancti Spiritus destruendo, dedisti nobis de captivitate victoriam: concede, quaesumus, ut qui nos impetere moliuntur, potentiae tuae dextera conterantur. Per, etc.

Accipe, quaesumus, Domine, munus oblatum; et dignanter operare, ut quod mysteriis agimus, piis effectibus celebremus. Per, etc.

27 Vere dignum. Clementiam tuam suppliciter exorantes, ut sicut nobis aeternae securitatis aditum Passione Domini Jesu Christi et sancti Spiritus illuminatione reserasti, sic etiam tranquillitatem vitae praesentis indulgeas, per quam tanti doni particeps devotio quieta proficiat, et negligentia et terror illatus, ad fidei transferatur augmentum. Per, etc.

II. *Item alia.*--- Purificet nos, quaesumus, Domine, muneris praesentis oblatio, ut dignos sacra participatione perficiat. Per, etc.

PRAECES F.

Mentes nostras, quaesumus, Domine, sanctus Spiritus divinis praeparet sacramentis, quia ipse est omnium remissio peccatorum. Per, etc.

Communicantes, et diem sacratissimum Pentecosten celebrantes, quo apostoli apostolorumque discipuli omnium charismatum spiritalia dona sumpserunt; sed et memoriam venerantes, etc.

Adsit nobis, Domine, quaesumus, virtus Spiritus sancti, quae et corda nostra clementer expurget, et ab omnibus tueatur inimicis. Per, etc.

XII. IN JEJUNIO MENSIS QUARTI.

Adesto, Domine, supplicibus tuis, ut hoc solemne jejunium, quod animis corporibusque curandis salubriter institutum est, devoto servitio celebremus. Per, etc.

Praesta, Domine Deus noster, ut contra omnes fremitus impiorum mentis puritate vincamus, et qui nos, in sua confidentes virtute, moliuntur affligere, a nobis jejunantibus subjugentur. Per, etc.

28 Offerimus tibi, Domine, quae dicanda tuo nomine dedisti, suppliciter exorantes ut sicut eadem nobis efficis sacramentum, ita fieri tribuas remedium sempiternum. Per, etc.

Vere dignum. Post illos enim laetitiae dies, quos in honorem Domini a mortuis resurgentis et in coelos ascendentis exegimus, postque perceptum sancti Spiritus donum, necessarie nobis haec jejunia sancta provisa sunt; ut pura conversatione viventibus, quae divinitus Ecclesiae sunt collata, permaneant. Per, etc.

Refecti participatione muneris sacri, quaesumus, Domine Deus noster, ut cujus exsequimur cultum, sentiamus effectum. Per, etc.

Adesto, Domine, populis tuis, tua profectione fidentibus, et tuae se dexteræ suppliciter inclinantes perpetua defensione conserva. Per, etc.

Percipiant, quaesumus, Domine, vitae praesentis auxilium, et gratiam reperiant sempiternam. Per, etc.

XIII. MENSE JUNIO VIII KALENDAS JULII. NATALE SANCTI JOANNIS BAPTISTAE.

I.--- Virtutum coelestium, Deus, qui nos annua beati Joannis Baptistae sollemnia frequentare concedis, praesta, quaesumus, ut et securis eadem mentibus celebremus, et ejus patrocinio promerente, plene capiamus securitatis augmentum. Per, etc.

Ad offerenda munera, Domine, laeti concurrimus, supplices implorantes ut venerando gloriam Nuntiantis, sumamus gratiam Nuntiati. Per, etc.

29 Vere dignum. Exhibentes solemne jejunium quo beati Joannis Baptistae natalitia praevenimus; cujus genitor eum, Verbi Dei nuntium, dubitans nasciturum, vocis est privatus officio, et eodem recepit nascente sermonem; quique, angelo promittente, dum non credit, obmutuit; magnifici praeconis exortu et loquens factus est et propheta; materque pariter sterilis, aevoque non solum puerperio fecunda processit; sed etiam, quo beatae Mariae fructum sedula voce (benedictione) susciperet, spiritu Divinitatis impleta est; ipseque progenitus, utpote viae coelestis assertor, viam Domino monuit praeparari; seraque in (suprema) parentum aetate concretus et editus, procreandum novissimis temporibus disseruit Redemptorem. Per, etc.

Sanctorum tuorum nos, Domine, patrocinia collata non deserant, quae fragilitatem nostram et precibus tueantur et meritis. Per, etc.

Omnipotens et misericors Deus, qui beatum Baptistam Joannem tua providentia destinasti, ut perfectam plebem Christo Domino praepararet: da, quaesumus, ut familia tua hujus intercessione Praeconis, et a peccatis omnibus exuatur, et ad eum quem prophetavit, inveniant. Per, etc.

II. *Item alia.*--- Omnipotens sempiterne Deus, da cordibus nostris illam tuarum rectitudinem semitarum quam beati Baptistae Joannis vox clamantis edocuit. Per, etc.

Tua, Domine, muneribus altaria cumulamus, illius nativitatem honore debito celebrantes, qui Salvatorem mundi et cecinit adfuturum, et adesse monstravit. Per, etc.

Vere dignum. In die festivitatis hodiernae, quo beatus ille Baptista Joannes exortus est, nondum terrena conspiciens, coelestia jam revelans; lucis aeternae praedicator, priusquam lumen temporale sentiret; testis veritatis, antequam visus; et ante propheta quam natus; maternis visceribus latens, **30** et Unigenitum Dei praescia exsultatione praenuntians; Christique tui, nondum genitus, jam praecursor. Nec mirum, si Filium tuum, Domine, procreatus ostendit quem adhuc utero clausus agnovit; meritoque inter natos mulierum nullus inventus est similis, quia nulli hominum prorsus indultum est, ut exsecutor Divinitatis existeret, priusquam vitam humanae conditionis hauriret; satisque firmatum, quam esset mirabilis Nuntiatus, cujus tam insignis Nuntius appareret; convenienterque pro lavacri ministerio, quod gerebat, detulit famulatum perfecti baptismatis mysterium consecranti, et ad remissionem peccatorum mortalibus conferendam, huic jure debitam reddidit servitutem, quem mundi tollere dixerat venisse peccatum. Unde cum angelis, etc.

Beati Joannis Baptistae nos, Domine, praeclara comitetur oratio; et quem venturum esse praedixit, poscat nobis favere placatum. Per, etc.

Magnis mysteriis incitata plebs tua, Domine, per viam salutis et pacis incedat, et beati Praecursoris hortamenta sectando, ad eum quem praedixit, segura perveniat. Per, etc.

III. *Item alia.*---Omnipotens sempiterne Deus, qui etiam in beati Joannis generatione, promenda confessione sacratae tibi plebis instituis: auge nobis fidei pietatisque constantiam, ut magis magisque fateamur excellentiam Nuntiati, cum tanta sit gloria Nuntiantis. Per, etc.

Vota populi tui, Domine, propitiatus intende, et quorum nos tribuis solemnia celebrare, fac gaudere suffragiis. Per, etc.

Vere dignum. Quoniam merito huic inter hominum filios nemo praelatus est, quem ab exordio sui, usque in finem tot bonorum insignibus, tot charismatum splendoribus consecrasti: decebat enim ut ineffabile Domini sacramentum, quod prophetica voce praedixerat, visibiliter etiam monstraturus, **31** caeteris ejus nuntiis eminentior appareret. Unde cum angelis, etc.

Praesta, quaesumus, Domine, ut sicut de praeteritis ad nova sacramenta transimus, ita, vetustate deposita, sanctificatis mentibus innovemur. Per, etc.

Benedic, quaesumus, Domine, plebem tuam, et sanctorum tuorum deprecationibus confidentem, tribue consequi quod sperare donasti. Per etc.

Ad Fontem.

IV. *Item alia.*--- Omnipotens sempiterne Deus, qui instituta legalia et sanctorum praeconia prophetarum in diebus beati famuli tui Joannis implesti: praesta ut cessantibus significationum figuris, ipsa sui manifestatione veritas eloquatur. Per, etc.

Da, quaesumus, Domine, lumen intelligentiae par vulis tuis, ut, pro veteris gratia sacramenti praesentis sacrificii gratia succedente, sic gloriemur novis ut non abutamur antiquis. Per, etc.

Vere dignum. Quoniam plena sunt omnia saecula misericordia tua, quam, recurrentibus data lege temporibus, etiam in hujus diei festivitate veneramur: agnoscentes ad magnum pietatis tuae pertinuisse consilium, ut sanctus tuus Joannes, cujus Natalem ad nominis tui gloriam celebramus, tot donis mirabilis nasceretur. Per, etc.

Anue, Domine, precibus nostris, ut sicut de praeteritis ad nova sumus sacramenta translati, ita, vetustate deposita, sanctificatis mentibus innovemur. Per, etc.

V. *Item alia.*--- Deus, qui praesentem diem honorabilem nobis in beati Joannis nativitate fecisti, da populis tuis spiritalium gratiam gaudiorum, et omnium fidelium mentes dirige in viam salutis et pacis. Per, etc.

Omnipotens sempiterne Deus, qui tuis fidelibus contulisti ut ille quo inter natos mulierum nullus est major, oriretur, et Unigeniti tui gloriosus Praecursor existeret: providentiae tuae munus exsequere ut quae manifestavit testificatio Nuntii, impleat praesentia Nuntiati. Per, etc.

Remotis obumbrationibus carnalium victimarum, spiritalem tibi, summe Pater, hostiam supplici servitute deferimus, quae miro **32** ineffabilique mysterio et immolatur semper, et eadem semper offertur; pariterque et devotorum munus, et remunerantis est praemium. Per, etc.

Vere dignum. In die festivitatis hodiernae, qua beatus Joannes exortus est, qui vocem Matris Domini nondum editus sensit, et adhuc clausus utero, ad adventum salutis humanae prophetica exultatione gestivit; qui et genitricis sterilitatem conceptus abstersit, et patris linguam natus absolvit: solusque omnium prophetarum Redemptorem mundi, quem praenuntiavit, ostendit; et ut sacrae purificationis effectum aquarum natura conciperet, sanctificandis Jordanis fluentis ipsum baptismatis lavit auctorem. Unde cum angelis, etc.

Coelestis doni benedictione percepta, supplices te, Deus omnipotens, deprecamur, ut hoc idem nobis semper et sacramenti causa sit et salutis. Per, etc.

Quos tuos efficis, Domine, tua pietate circumtege; et fragilibus sanctorum omnium praetende subsidia; ut ad promissiones tuas, te inspirante, currant, te gubernante, perveniant. Per, etc.

XIV. IN NATALI SANCTORUM JOANNIS ET PAULI.

I.---Omnipotens sempiterne Deus, qui nos idoneos non esse perpendis, etc.

Adjuva nos, Domine, tuorum prece sanctorum, etc.

Vere dignum. Qui non solum debitum mortis antiquae, etc.

II. *Item alia.*---Sint tibi placita, Domine, populi tui, etc.

Dicata nomini tuo munera, Domine, etc.

Vere dignum. Qui ad majorem triumphum, etc.

III. *Item alia.*---Exaudi, Domine, preces nostras, et ut digna, etc.

Vere dignum. Tui enim operis, Domine, etc.

33 IV. *Item alia.*---Adesto, Domine, quaesumus, Ecclesiae tuae votis, adesto muneribus; et quod conscientia nostra non supplet, sanctorum tuorum intercessio compenset et meritum. Per, etc.

Vere dignum. Quia mira sunt opera justitiae tuae atque pietatis, cum vel a te devians homo diabolicae subjicitur potestati, vel ad te per tuam gratiam remeans, non solum jus infesti dominatoris evadit, sed in eum, sicut probamus in sanctis tuis, accipit tua virtute dominatum. Per, etc.

Sancti tui, Domine, misericordiam deprecantur, ut sacramenta quae sumpsimus, et praesentis vitae nobis remedia conferant et futurae. Per, etc.

Beatis martyribus supplicantibus, Domine, fideles tuos propitiatus intende, ut munera collata custodiant, et pie justeque sperata percipiant. Per, etc.

Qui sunt, Domine, tibi subjecti, benedictiones tuas, te largiente, percipiant, quas humili devotione indesinenter expectant. Per, etc.

V. Item alia.--- Quaesumus, omnipotens Deus, ut nos geminata laetitia hodiernae festivitatis excipiat, quae de beatorum Joannis et Pauli glorificatione procedit, quos eadem fides et passio fecit esse germanos. Per, etc.

Hostias altaribus tuis, Domine, placationis imponimus, potentiam tuam in sanctorum tuorum passionibus honorando, et per eos nobis implorando veniam peccatorum. Per, etc.

Vere dignum. Quamvis enim tuorum merita pretiosa justorum, quocumque fideliter invocentur, in tua sint virtute praesentia, potenter tamen nobis clementi providentia contulisti, ut non solum passionibus martyrum gloriosis urbis istius ambitum coronares, sed etiam in ipsis visceribus civitatis sancti Joannis et Pauli victricia membra reconderes, ut interius exteriusque cernentibus et exemplum piae confessionis occurreret, et magnificae benedictionis non deesset auxilium. Per. etc.

34 VI. *Item alia.*---Honor martyrum beatorum deferre nos tibi munera, Domine, fidenter hortatur, quia per eos nobis credimus profutura. Per, etc.

Vere dignum. Fulget enim vox illa piissima Domini nostri Jesu Christi, qua, mundo subveniens, clementer praedixit: *Nisi granum tritici cadens in terram mortuum fuerit, ipsum solum manet; si autem mortuum fuerit, multum fructum affert (Joan. XII, 24)*. Ex quo videmus uberem pullulasse toto terrarum orbe sationem, et de principali cruce prodiisse gloriosarum segetem passionum, quia pro impiis servis sanguinem suum Creator effundens, ut pro immaculato Domino famuli peccatores certatim morerentur, effecit. Propterea, etc.

VII. *Item alia.*---Propitius, Domine, quaesumus oblationem nostrae servitutis intende; et ut sanctorum tuorum precibus commendetur, indulge. Per, etc.

Vere dignum. Cujus inspiratione succensi beati martyres ad passionis gloriam cucurrerunt; non timentes qui corpus occiderent, sed eum qui corpus animamque mittere poterat in gehennam; atque ideo illos persecutio saeva non perdidit, sed beata confessio sublimavit. Per, etc.

VIII. *Item alia.*---Oblata munera nomini tuo, Domine, nostrae sanctificationi proficere, tuorum precibus concede sanctorum. Per, etc.

Vere dignum. Quia tuae virtutis esse cognoscimus, ut sancti tui, secundum magnificam Domini nostri Jesu Christi coelestemque doctrinam, sanctas animas odiendo diligerent,

et non servando, potius custodirent; hanc simul pietatis imitationem nobis et praesidium relinquentes. Per, etc.

Da, quaesumus, Domine Deus noster, ut sicut tuorum commemoratione sanctorum temporali gratulamur officio, ita perpetuo laetemur aspectu. Per, etc.

35 Exsultet plebs tua, Domine, placitorum fulta praesidiis, quibus et sanctificationem referat, et subsidia propriae fragilitatis acquirat. Per, etc.

XV. IN NATALI APOSTOLORUM PETRI ET PAULI.

I.--- Deus, qui hunc diem beatorum apostolorum Petri et Pauli martyrio consecrasti, da Ecclesiae tuae, toto terrarum orbe diffusae, eorum semper magisterio gubernari, per quos sumpsit religionis exordium. Per, etc.

Munera plebis tuae, Domine, quaesumus, beatorum apostolorum fiant grata suffragiis; ut pro quorum triumphis tuo nomini deferuntur, ipsorum digna perficiantur et meritis. Per, etc.

Vere dignum. Qui secundum promissionis tuae ineffabile constitutum, apostolicae confessioni superna dispensatione largiris, ut in veritatis tuae fundamine solidata nulla mortiferae falsitatis jura praevaleant; et quantalibet existat errantium multitudo, illi sint redemptionis tuae filii, et illis

Ecclesia tota numeretur, qui ab electorum tuorum principali traditione non dissonant. Per, etc.

XVI. Coniunctio oblationis virginum sacrarum.

Hanc etiam oblationem, Domine, tibi virginum sacrarum, quarum ante sanctum altare tuum oblata nomina recitantur, quaesumus, placatus accipias. Pro quibus majestatem tuam supplices deprecamur ut propositum castitatis, quod te auctore professae sunt, te protectore custodiant. Per, etc.

II. *Item alia.*--- Apostolorum tuorum precibus, Domine, quaesumus, plebis tuae dona sanctifica, ut, quae tibi tuo grata sunt instituto, fiant gratiora patrocinio supplicantium. Per, etc.

Vere dignum. Teque laudare mirabilem Deum in sanctis tuis, in quibus magnificatus es vehementer; per ipsos Unigeniti tui **36** sacrum corpus exornans, et in ipsis Ecclesiae tuae fundamenta constituens. Quorum beatissimum Petrum, gratiae tuae electionisque primitias, in apostolicae dignitatis culmen ascitum, ita ad confitendum te Deum vivum et Dominum nostrum Jesum Christum secreta tui revelatione docuisti, ut in cognoscenda Unigeniti tui gloria nullis carnis et sanguinis impediretur obstaculis. Pro qua magistra omnium credentium fide, confessorem tuum coelorum clavibus praefecisti, ut cui ad te per te fuerat accessus, per ipsum caeteris ad regnum tuum pateret introitus. Huic quoque beatum apostolum Paulum ad salutem gentium non impari

vocatione consocias; quem magnis laboribus praeparatum, gratia tua et mentem mutavit et nomen. Hujus igitur triumphum diem hodierna devotione celebrantes, hostias tibi, Domine, laudis offerimus, cum angelis, etc.

III. *Item alia.*---Oblationes populi tui, Domine, quaesumus, apostolorum tuorum passio beata conciliet, et quae nostris (minus) non aptae sunt meritis, fiant tibi placitae tuorum deprecatione justorum. Per, etc.

Vere dignum. Qui Ecclesiam tuam in tuis fidelibus ubique pollentem apostolicis facis constare doctrinis, ut per quos initium divinae cognitionis accepit, per eos usque in finem saeculi capiat regni coelestis augmentum. Per, etc.

IV. *Item alia.*---Munus hoc, Domine, quaesumus, apostolica pro nobis interventio prosequatur, ut quod tremante servitio per nos vovemus (*Al.* oblatum est), eorum nobis precibus efficias sacramentum. Per, etc.

Vere dignum. Tu etenim tribuis, Domine, ut praedicationis apostolicae claritatem nulla juris inferni subdola doctrina subvertat, nulla praevaricatio veritatis offuscet. Per, etc.

37 Perceptis, Domine, sacramentis, subdito corde rogamus et petimus ut intervenientibus beatis apostolis, quae pro eorum celebrata sunt gloria, nobis proficiant ad medelam. Per, etc.

Gregem tuum, Pastor bone, placatus intende; et per apostolos tuos pervigili protectione custodi, ut iisdem rectoribus gubernetur, quos eidem contulisti (*Al.* praefecisti) operis tui vicarios esse pastores. Per, etc.

V. Item alia.---Omnipotens sempiterne Deus, qui ineffabili sacramento jus apostolici principatus in Romani nominis arce posuisti, unde se evangelica veritas per tota mundi regna diffunderet: praesta ut quod in orbem terrarum eorum praedicatione manavit, Christianae devotionis sequatur universitas. Per, etc.

Praesta, quaesumus, Ecclesiae tuae, Domine, de tantis digne gaudere principibus, et illam sequi pia devotione digne gaudere principibus, et illam sequi pia devotione doctrinam, qua delectos tibi greges sacris mysteriis imbuerunt. Per, etc.

Vere dignum. Quia non mundi reges et proceres, non facundos aut divites, sed abjectos et pauperes, ineruditos atque ignobiles elegisti, quibus majestatis tuae potentiam, et coaeterni tibi Filii revelares arcanum; ut non possibilitatis humanae, sed doni probaretur esse divini; et quae praecipua videbantur in saeculo, absque te Deo monstrarentur inania; et quaelibet inania, per te docerentur esse sublimia: cum, ita dispensante virtute, non de gloriosis humilia, sed de humilibus gloriosa penderent; et ille quondam Petrus piscator exiguus, repente factus apostolus, non potentibus subjaceret, sed eos potius salubri rete concluderet; nec cuiquam esset ambiguum, in secreta beatitudine collocatum jus habere dimittendi delicta mortalium, cujus meritum cerneret toto orbe venerandum regnare post mortem. Beatum quoque apostolum Paulum, Domine, simili dignatione glorificas; qui dejectus in terris levatur in coelum, captus oculis corporalibus, lucem vidit aeternam; atque uno eodemque modo contumax tuus et vindictam sensit et gratiam; tantaque felicio ultione, particeps divinorum meruit esse post poenam. Per, etc.

38 VI. *Item alia.*--- Offerimus tibi, Domine, preces et munera: quae, ut tuo sint digna conspectu, beatorum apostolorum tuorum, quaesumus, precibus adjuventur. Per, etc.

Vere dignum. Qui Ecclesiam tuam, in apostolica soliditate fundatam, ab infernarum eruis terrore portarum; ut in tua veritate consistens, nulla recipiat consortia perfidorum. Per, etc.

VII. *Item alia.*---Quae tuo nomini, Domine, sunt dicata, quaesumus, Ecclesiae tuae principum commendet oratio. Per, etc.

Vere dignum. Qui Ecclesiam tuam sempiterna pietate non deserens, per apostolos tuos jugiter eam et erudis et protegis. Per, etc.

VIII. *Item alia.*--- Apostolica pro nobis interventio, quaesumus, Domine, prosequatur munus oblatum: ut quod tremante servitio nos vovemus, ejus precibus efficiatur acceptum. Per, etc.

Vere dignum. Tu enim tribuis, Domine, ut praedicationis, etc.

Celebratis, Domine, quae pro apostolorum tuorum beata passione peregrimus, ipsorum, quaesumus, nobis fiant intercessione salutaria, in quorum Natalitiis sunt exsultanter impleta. Per, etc.

Audi, Domine, populum tuum tibi corde subjectum, et tuitionem mentis et corporis eidem, rogantibus sanctis apostolis tuis, praesta continuam.

IX. *Item alia.*---Omnipotens sempiterne Deus, qui hunc diem beatorum, etc.

Suscipe, Domine, munera plebis tuae pro beatorum apostolorum triumphis oblata; et quia nostris meritis non est digna fiducia, placentium tibi precibus fiat grata devotio. Per, etc.

Vere dignum. Quia tui est operis tuaeque **39** virtutis, ut beatorum apostolorum Petri et Pauli gloriosa confessio nec capiatur umquam falsis, nec perturbetur adversis; sed coelestis eruditio, sicut per eos ab ipsa veritate suscepta posterisque mandata est, ita iisdem suffragantibus intemerata perduret. Per, etc.

X. *Item alia.*---Offerimus tibi, Domine, preces et munera, etc.

Vere dignum. Qui ineffabili sacramento jus apostolici principatus in Romani nominis arce posuisti, unde se evangelica veritas per tota mundi regna diffunderet, ut quod in orbem terrarum eorum praedicatione manasset, Christianae devotionis sequeretur universitas; salubrique compendio et hi qui ab illorum tramite deviassent haberentur externi, et tantummodo filii veritatis existerent, qui a principali nullatenus traditione discederent. Per, etc.

Post infirmitatem.

XI. *Item alia.*---Vere dignum. Qui nos ideo temporalibus salubriter flagellas incommodis, quia

aeternarum rerum non vis subire dispendium; et quoniam facilis est in securitate prolapsus, malis potius praesentibus castigatos ad divina proficere, quam mundana prosperitate permittis a sempiternae beatitudinis itinere deviare; per quae providentiae tuae beneficia, cognoscentes apostolicis nos institutionibus erudiri, diem gloriosae passionis eorum subdito corde veneramur. Per, etc.

F C SP

XII. *Item alia.*---Quaesumus, Domine, Deus noster, quae in hoc altari proposita oculis tuae majestatis offerimus, beatorum apostolorum tuorum supplicationibus propitiatus assume. Per, etc.

Vere dignum. Qui Ecclesiam tuam in apostolica soliditate, etc.

Peractis solemniter, Domine, quae pro apostolorum tuorum beata celebravimus passione, ipsorum, quaesumus, nobis fiant intercessione **40** salutaria, in quorum Natalitiis sunt exsultanter impensa. Per, etc.

Audi, Domine, populum tuum, tota tibi mente subjectum, et apostolicam tuitionem supplici decerne propitiatus: ut corpore et corde protectus, quod pie credit appetat, quod juste sperat obtineat. Per, etc.

XIII.---Munera quae deferimus, Domine, benignus assume, et quia nostris impediuntur offensis, apostolorum tuorum precibus adjuventur. Per, etc.

Post infirmitatem.

Vere dignum. Nos enim temporalibus flagellas incommodis, quia aeternarum rerum non vis subire dispendium; meliusque est malis praesentibus castigatos ad divina proficere, quam prosperitate mundana a beatitudinis sempiternae tramite deviare. Inter quae praeceptis nos apostolicis, pariterque cognoscimus praesidiis erudiri; et idcirco horum solemnia celebrantes, hostias tibi laudis offerimus. Per, etc.

Coelestibus refecti sacramentis et gaudiis, supplices, Domine, te rogamus, ut quorum gloriamur triumphis, protegatur auxiliis. Per, etc.

Gregem tuum, Pater bone, placatus intende; et per beatos apostolos perpetua protectione custodi, quos totius Ecclesiae praestitisti (*Al.* Filii tui vicarios) esse pastores. Per, etc.

XIV. *Item alia.*---Omnipotens sempiterne Deus, da populis tuis praecipuorum apostolorum natalem diem plena devotione venerari; ut quorum doctrinis ad confessionem Deitatis unius institutus est mundus, eorum suffragantibus meritis divinae serviat unitati. Per, etc.

Ecclesiae tuae, quaesumus, Domine, preces et hostias apostolica commendet oratio, ut quod pro illorum gloria celebramus, nobis prosit ad veniam. Per, etc.

Vere dignum. Qui secundum promissionis tuae inviolabile constitutum, apostolicae confessioni, etc., *ut supra in praefatione Missae I, usque* dissonant; ipsaque sit sacri corporis ubique vera compago, quae, te dispensante, devota obsequitur, quidquid sedes **41** illa censuerit, quam tenere voluisti totius Ecclesiae principatum. Per, etc.

Perceptis, Domine, sacramentis, supplices te rogamus ut, intercedentibus beatis apostolis, quae pro illorum veneranda gerimus passione, nobis proficiant ad medelam. Per, etc.

Familiam tuam, Domine, propitius intueri, et apostolicis defende praesidiis; ut eorum precibus gubernetur, quibus nititur, te constituyente, principibus. Per, etc.

XV. *Item alia.*--- Omnipotens sempiterne Deus, qui fragilitati nostrae consulens, assidua nos sanctorum celebritate solaris: da nobis, sub patronis talibus constitutis, et continua securitate muniri, et salutari gaudere profectu. Per, etc.

Grata tibi munera nostra sint, Domine, quae et tuis sunt instituta praeceptis, et sanctorum festivitas gloriosa commendat. Per, etc.

Vere dignum. Qui inter errorum caligines mundanorum luminaria multiplicis beatique martyrii coruscare tribuisti, ut in conspectu generis humani mirabilis appareret in eorum agone mutatio, qua praevalendo deficiunt persequentes, et deficiendo praevalent interempti; quo illorum saevientium

memoria ac potestas evanuit, horum obeuntium mors ubique pretiosa fulget et nomen; illorum nulla supersunt regiae potestatis insignia, istorum virtutem monstrat effectus; et quid de utrisque geratur, non solum fide cernitur, sed etiam visibiliter approbatur. Per, etc.

Quaesumus, Domine Deus noster, ut intervenientibus sanctis tuis, sacrosancta mysteria quae frequentamus actu, subsequamur et sensu. Per, etc.

Adesto, Domine, populo tuo, cum sanctorum tuorum patrocinio supplicanti, ut quod propria fiducia non praesumit, suffragantium meritis consequatur. Per, etc.

XVI. *Item alia.*---Deus, qui Ecclesiae tuae in sanctis montibus fundamenta posuisti: da ut nullis errorum subruatur incursibus, nulla mundi perturbatione quatiatur; sed apostolica semper et institutione sit firma, et interventione segura. Per, etc.

42 Offerimus sacrificium, Domine, quod pro reverentia beatorum apostolorum Petri et Pauli majestati tuae jugiter et reddimus et debemus. Per, etc.

Vere dignum. Apud quem, cum beatorum apostolorum Petri et Pauli continuata festivitas, aeterna celebritas, et triumphus coelestis perpetuus sit natalis; nos tamen beatae confessionis initia recolentes frequenti tribuis devotione venerari, ut crebrior honor, impensus sacratissimae passioni, majorem nobis prosit ad gratiam. Per, etc.

Beatorum apostolorum, Domine, quaesumus, intercessione nos adjuva, pro quorum solemnitate percepimus tua sancta laetantes. Per, etc.

Adesto, Domine, fidelibus tuis, nec eos ullis mentis et corporis patiaris subjacere periculis, quos beatorum apostolorum Petri et Pauli munit gloriosa confessio. Per, etc.

F E SP

XVII. *Item alia.*--- Omnipotens sempiterne Deus, qui Ecclesiam tuam in apostolica soliditate fundatam ab infernarum eruis terrore portarum, praesta ut in tua veritate persistens, nulla recipiat consortia perfidorum. Per, etc.

Quae in hoc altari proposita, Domine, oculis tuae majestatis offerimus, etc.

Post infirmitatem.

Vere dignum. Qui nos ideo temporalibus salubriter flagellas incommodis, etc.

Aeternae pignus vitae capientes, humiliter imploramus, ut apostolicis fulti patrociniis, quod in imagine gerimus sacramenti manifesta perceptione sumamus. Per, etc.

Tuere, Domine, plebem tuam, et beatorum apostolorum defende subsidiis. Tui famuli famulaeque sunt, Domine, tibi que subjecti. Benedictiones tuas jugiter assequantur, quas suppliciter et indesinenter expectant. Per, etc.

F E SP

XVIII. *Item alia.*--- Exaudi nos, Deus salutaris noster, et apostolorum tuorum nos tuere praesidiis, quorum donasti fideles esse doctrinis. Per, etc.

Suscipe, quaesumus, Domine, munera plebis tuae, quae pro beatorum apostolorum Petri et Pauli natalitiis obtulerunt; et eorum tibi placita meritis propitius esse concede. Per, etc.

43 Vere dignum. Qui Ecclesiam tuam sempiterna pietate, etc.

Sumpto, Domine, sacramento, beatis apostolis intervenientibus deprecamur ut quod temporaliter gerimus, capiamus aeternum. Per, etc.

Protege, Domine, populum tuum, et apostolorum patrocinio confidentem perpetua defensione conserva. Per, etc.

XIX. *Item alia.*--- Omnipotens sempiterne Deus, da populis tuis praecipuorum apostolorum Petri et Pauli Natalem, etc.

Vere dignum. Quia tui operis tuaeque virtutis est ut beatorum apostolorum Petri et Pauli gloriosa confessio, cujus annua vota celebramus, nec capiatur umquam falsis, nec perturbetur adversis; sed ut potius tui corporis ubique devota compago, te

dispensante, suscipiat, quod sedes illa censuerit, quam tenere voluisti totius Ecclesiae principatum. Per, etc.

Concede, quaesumus, Domine, beatos apostolos tuos intervenire pro nobis: ita enim nos salvari posse confidimus, si eorum precibus Ecclesia gubernetur, quibus utitur, te constituyente, principibus. Per, etc.

Perceptis, Domine, sacramentis, subdito corde rogamus et petimus ut intercedentibus beatis apostolis tuis nobis proficiant ad medelam, quae pro illorum gesta sunt passione. Per, etc.

XX. *Item alia.*--- Omnipotens sempiterne Deus, qui nos eorum multiplici facis celebritate gaudere, quorum nostrae fragilitati patrocinia contulisti: da, quaesumus, ut illorum saepius iterata solemnitas nostrae sit tuitionis augmentum. Per, etc.

Hostias populi tui, Domine, propitius intueri: ut quod nostra fiducia non meretur, **44** per eos quos nobis constituisti praesules, incessabiliter largiaris. Per, etc.

Vere dignum. Qui ut hanc sedem regimen Ecclesiae totius efficeris, et quod haec praedicasset ostenderes ubique servandum, simul in ea et apostolicae principem dignitatis, et magistrum gentium collocasti. Per, etc.

Repleti benedictione coelesti, suppliciter imploramus ut quae fragili celebamus officio, per beatos apostolos tuos nobis prodesse sentiamus auxilio. Per, etc.

Protector in te sperantium, Deus, respice populum supplicantem, et apostolico interveniente suffragio, perfice miseratus pia desideria singulorum. Per, etc.

XXI. *Item alia.*---Placatus, quaesumus, Domine, quidquid pro peccatis meremur averte; nec apud te delicta nostra praevalcant, sed misericordia tua semper exorta praevincat. Per, etc.

Omnipotens sempiterne Deus, qui nos omnium apostolorum merita sub una tribuisti celebritate venerari, quaesumus ut celerem tuae propitiationis abundantiam multiplicatis intercessoribus largiaris. Per, etc.

In Jejunio.

Munera, Domine, tuae glorificationis offerimus, quae tibi pro nostris grata jejuniis, eorum, quaesumus, deprecatio, quorum solemnitas celebramus, efficiat. Per, etc.

Vere dignum. Qui in montibus sanctis coelestis Hierusalem fundamenta posuisti, quae duodecim solidata lapidibus apostolorum, chorum Ecclesiae tuae spiritali constructione declarat; ostendens nobis, et in Trinitate quadriformis Evangelii constare mysterium, et in unoquoque Evangeliorum Trinitatis plenitudinem contineri; simulque fragilitati nostrae, per tuam gratiam, fuisse provisos hujus dispensationis magistros, suffragatores, et praesules; ut sacri muneris venerabile sacramentum nihil amplius, nihil minus, nossemus esse quaerendum. Per, etc.

Sanctificati, Domine, salutari mysterio, **45** quaesumus, ut pro nobis eorum non desit oratio, quorum nos donasti patrocínio gubernari. Per, etc.

Praesta populo tuo, Domine, quaesumus, consolationis auxilium; et diuturnis calamitatibus laborantem respirare concede. Da veniam peccatis, et cor ejus ab iniquitate custodi; ut quia humana fragilitas incessabiliter meretur offensam, intervenientibus sanctis tuis, indulgentia lapsis continuata subveniat. Per, etc.

XXII. *Item alia.*--- Omnipotens sempiterne Deus, qui hunc diem beatorum apostolorum Petri et Pauli martyrio consecrasti: da Ecclesiam tuam, toto terarum orbe diffusam, eorum sequi pia devotione doctrinam, per quos sumpsit religionis exordium. Per, etc.

Praesta, quaesumus, Ecclesiae tuae, Domine, de tantis digne gaudere principibus, et illam perseveranter regulam custodire, qua iidem, inter verum falsumque dissidentes, dilectos (*Forte* delectos) tibi greges sacris mysteriis imbuerunt. Per, etc.

P SP F E

XXIII. *Item alia.*---Apostolorum, Domine, beatorum Petri et Pauli desiderata solemnia recenseamus. Praesta, quaesumus, ut eorum supplicatione muniamur, quorum regimur principatu. Per, etc.

Munera tibi, Domine, laetantes offerimus, quae beatorum apostolorum Petri et Pauli Natalitiis nobis intercessionibus, confidimus profutura. Per, etc.

Vere dignum. Qui praevidens quantis nostra civitas laboratura esset incommodis, apostolici roboris in eadem praecipua membra posuisti. Sed, o felix, si tuos praesules, Roma, cognosceres, et tantos digne studeres celebrare rectores! Nulli te hostes impeterent, nulla prorsus arma terrerent, si eorum famulata doctrinis veraciter atque (veraci fidelique proposito) fideliter eos proposito Christianae sinceritatis ambires; cum tibi sufficienter appareat quae benemeritis **46** dona conferrent, qui tuentur etiam peccatores. Per, etc.

Quaesumus, omnipotens Deus, ut, qui nostris fatigamur offensis, sacris mysteriis expiemur; et qui merito nostrae iniquitatis affligimur, apostolicis satisfactionibus protegamur. Per, etc.

Esto, Domine, plebi tuae sanctificator et custos, ut apostolicis (gubernata) munita praesidiis, et conversatione tibi placeat, et secunda deserviat. Per, etc.

XXIV. *Item alia.*--- Largiente te, Domine, beati Petri et Pauli Natalitium nobis lumen effulsit. Concede, quaesumus, ut hodierna gloria passionis, sicut illis magnificentiam tribuit sempiternam, ita nobis perpetuum munimen operetur. Per, etc.

Oblatio tibi, Domine, votiva defertur. Precamur ut pariter ad laudem tui nominis, et apostolicae reverentiam dignitatis, et ad nostrum proveniat sanctificata praesidium. Per, etc.

Vere dignum. Quoniam beatus Petrus et Paulus apostoli tui, quod in lacrymis seminarunt, in gaudio metere nunc probantur. Et qui euntes ibant et flebant, non morte perterriti, sed ut beatae perciperent plenitudinem passionis, gloriosi sanguinis semina pretiosa mittendo, venientes ecce nunc veniunt in exultatione totius Ecclesiae, fructum victoriae sempiternae, et praesentibus referentes praemiis et futuris. Per, etc.

XXV. *Item alia.*---Apostolorum tuorum precibus, Domine, plebis tuae dona sanctifica, etc.

P F E SP

Hostias, Domine, quas nomini tuo sacrandas offerimus, apostolica prosequatur oratio, per quam nos expiari tribuis et defendi. Per, etc.

Vere dignum. Tui enim muneris tuaeque virtutis est ut Ecclesia tua in apostolica soliditate fundata, infernarum non vincatur terrore portarum, et in tua veritate **47** consistens, nulla recipiat consortia perfidorum. Per, etc.

Beatorum apostolorum, Domine, quaesumus, intercessione, etc.

Adesto, Domine, fidelibus tuis, etc.

XXVI. *Item ad sanctum Paulum.*---Apostolico, Domine, quaesumus, beatorum Petri et Pauli patrocinio nos tuere, et

eosdem quorum tribuisti solemnia celebrare, securos fac nostros semper esse custodes. Per, etc.

Munera supplices, Domine, tuis altaribus adhibemus, quantum de nostro merito formidantes, tantum beati Petri et Pauli, pro quorum solemnibus offeruntur, intercessione confisi. Per, etc.

Vere dignum. Cujus providentia donisque concessum est ut festivitatem nobis annuam beatorum Petri et Pauli triumpho praestet insignem, par mundo venerabile, apostolatus ordine primus et minimus, sed gratia et passione particeps: hic princeps fidei confitendae, ille intelligendae clarus assertor; hic Christum, Filium Dei vivi, pronuntiavit divinitus inspiratus: ille hunc eundem, Verbum, Sapientiam Dei atque Virtutem, vas factus electionis astruxit; hic Israeliticae delibationis instituens Ecclesiam primitivam, ille magister et doctor gentium vocandarum; sic, dispensatione diversa unam Christi familiam congregantes, tempore licet discreto, recurrens una dies, in aeternum et una corona sociavit. Per, etc.

XXVII. *Item alia.*---Intende, precamur, Altissime, vota quae reddimus: et tibi placita fieri, eorum precibus pro quorum deferuntur honore concede. Per, etc.

Vere dignum. Suppliciter exorantes ut gregem tuum, Pastor aeternae, non deseras, et per beatos apostolos continua protectione custodias, ut iisdem rectoribus dirigatur quos operis tui vicarios contulisti praeesse pastores. Per, etc.

48 XXVIII. *Item alia.*--- Solemnitatis apostolicae multiplicatione gaudentes, clementiam tuam deprecamur,

omnipotens Deus, ut tribuas jugiter nos eorum confessione benedici et patrociniis confoveri. Per, etc.

Praesta, quaesumus, Domine Deus noster, et apostolorum Natalitia nos tuorum continua devotione venerari, et in suis crebrius honorare principiis. Per, etc.

Populi tui, Deus, institutor et rector, peccata quibus impugnatur expelle; ut semper et tibi placitus, et tuo munimine sit securus. Per, etc.

XVII. MENSE JULIO. VI IDUUM
JULIARUM. *Natale sanctorum martyrum
Felicis, Philippi, in coemeterio Priscillae.
Vitalis, et Martialis, et Alexandri, in coemeterio
Jordanorum. Et Silani, in coemeterio Maximi,
via Salaria. Et Januarii, in coemeterio
Praetextati, via Appia.*

Exaudi, Domine, preces nostras, et intervenientibus sanctis tuis, preces nostras placatus admitte. Per, etc.

Suscipe, Domine, propitius oblationes nostras, et tuorum deprecatione sanctorum, pietati tuae perfice benignus acceptas. Per, etc.

Item alia.---Beatorum martyrum tuorum nos, Domine, precibus et intercessione defende; ut qui nostrae conscientiae fiduciam non habemus, placentium tibi meritis protegamur. Per, etc.

Suscipe, quaesumus, Domine, tuorum munera famulorum, quae intercedentibus sanctis tuis, prosint nobis et ad piaae devotionis officium, et ad tuae sanctificationis effectum. Per, etc.

Repleti, Domine, benedictione coelesti, sanctorum tuorum concede suffragiis, ut quae humiliter gerimus, salubriter sentiamus. Per, etc.

49 *Item alia.*--- Deus, qui nos sanctorum tuorum et solemnitate laetificas, et imitatione suscitās ad profectum, praesta ut quos veneramur officio, etiam piaae conversationis sequamur exemplo, etc.

In jejunio.

I.---Sint tibi, quaesumus, Domine, nostri munera grata jejunii, quia tunc eadem in sanctorum tuorum digna commemoratione deferimus, si et actus illorum pariter subsequamur. Per, etc.

Vere dignum. Quia tu es mirabilis in omnibus sanctis tuis, quos et nominis tui confessione praeclaros et suscepta pro te fecisti passione gloriosos. Unde sicut illi jejunando orandoque certarunt ut hanc possent obtinere victoriam, ita nos potius

quae exercuere sectantes, convenientius eorum Natalitia celebramus. Per, etc.

Repleti, Domine, munificentia gratiae tuae, benedictione copiosa, et pro nostrae servitutis obsequiis, et pro celebritate sanctorum, coelestia dona sumentes, gratias tibi referimus. Per, etc.

Familiam tuam, Domine, supplicantem oculis tuae miserationis intende; ut quae, te inspirante, deposcit, sanctorum martyrum patrocinio consequatur. Per, etc.

II. *Item alia.*---Protector noster aspice, Deus, et misericordiam tuam humiliter implorantes clementer exaudi. Per, etc.

Ad humilitatis nostrae preces, Domine, placatus intende; nec nos in foveas et diaboli laqueos patiaris incidere, quos tantis sanctorum martyrum praesidiis munire dignaris. Per, etc.

Omnipotens et misericors Deus, qui nos sacramentorum tuorum et participes efficis et ministros, praesta, quaesumus, ut in iisdem proficiamus et fidei consortio, et digno servitio. Per, etc.

Vere dignum. Qui nos ideo frequentibus sanctorum martyrum festivitatibus benignus exerces, ut ad constantiam fidei et ad perseverantiam pietatis beata commemoratione perducas, pariter nobis in eorum contemplatione constituens et salutiferae confessionis exemplum, et copiosae protectionis auxilium; atque ad spem nostrae per eos promissionis invitans, quorum adhuc latentem gloriam jam tamen etiam in hujus vitae regione manifestas. Per, etc.

50 Domine Deus noster, multiplica super nos gratiam tuam, et quorum celebramus gloriosa certamina, tribue subsequi in sancta professione victoriam. Per, etc.

Erudi, Domine, quaesumus, populum tuum spiritualibus instrumentis, et quorum praestas sollemnia venerari, fac eorum et consideratione devotum, et defensione securum. Per, etc.

III. *Item alia.*---Praesta nobis, omnipotens et misericors Deus, ut sanctorum martyrum tuorum copiosa victoria, sicut eis perpetuum dat triumphum, ita nobis continuum praestet auxilium. Per, etc.

Accipe, quaesumus, Domine, munera populi tui pro martyrum festivitate sanctorum; et sincero nos corde fac eorum Natalitiis interesse. Per, etc.

Vere dignum. Quia licet in omnium sanctorum tuorum tu sis, Domine, provectione mirabilis, in his tamen speciale tuum munus agnoscimus, quos et fratres sorte nascendi, et magnifica praestitisti passione germanos; ut simul esset et veneranda gloria genitricis et florentissima proles Ecclesiae. Per, etc.

Coelesti munere satiati, quaesumus, Domine Deus noster, ut haec nos dona martyrum tuorum deprecatione sanctificent. Per, etc.

IV. *Item alia.*--- Da nobis, quaesumus, Domine, sanctorum martyrum passionibus gloriari; ut eorum semper et patrociniis confidamus, et fidem congrua devotione sectemur. Per, etc.

Offerimus, Domine, munera tuorum tibi solemnitatibus grata sanctorum, suppliciter exorantes ut quod ad illorum pertinet gloriam, nobis prosit ad veniam. Per, etc.

Vere dignum. Qui sic tribuis, Ecclesiam tuam sanctorum martyrum commemoratione proficere, ut eam semper illorum et festivitate laetifices, et exemplo piae confessionis exerceas, et grata tibi supplicatione tuearis. Per, etc.

Et sanctorum tuorum exultatione gaudentes, et sacramenti tui perceptione satiati, gratias tibi referimus, Domine sancte, Pater omnipotens, aeterne Deus. Per, etc.

V. *Item alia.*---Omnipotens sempiterne Deus, qui in sanctis tuis es ubique mirabilis, quaesumus clementiam **51** tuam, ut sicut illis eminentem gloriam contulisti, sic ad consequendas misericordias tuas eorum nos facias precibus adjuvari. Per, etc.

Plebis tuae munera, quaesumus, Domine, propitiatus intende; et quae sanctis mysteriis exsequendis temporaliter nos offerre docuisti, ad aeternam nobis proficere fac salutem. Per, etc.

Vere dignum. Qui non solum pro salute mundi persecutionem sustinuit impiorum, sed fidelibus suis etiam haec dona concessit, ut ejus fierent aut passione aut confessione consortes. Per, etc.

VI. *Item alia.*---Omnipotens sempiterne Deus, qui inter innumera beneficia, sanctorum tuorum nos solemnitatibus praecipue consolaris, praesta, quaesumus, ut ad coelestis operis instituta, et recordatio beata nos incitet, et oratio justorum digna perducatur. Per, etc.

Concede, quaesumus, Domine Deus noster, ut inter adversa quae peccatorum debitis sustinemus, quod fiducia nostra non obtinet, martyrum tuorum nobis intercessio consequatur. Per, etc.

Sanctis intervenientibus, Domine, tibi servitus nostra complaceat, et obsequia munerum fiant praesidia devotorum. Per, etc.

Vere dignum. Quoniam martyrum beatorum pro confessione nominis tui venerabilis sanguis effusus, sicut tua mirabilia manifestat, qui perficis in infirmitate virtutem, ita nostris studiis dat profectum, et infirmis apud te praestat auxilium. Per, etc.

VII. *Item alia.*---Aspice, quaesumus, Domine, quae oculis tuae majestatis offerimus, ut tuorum deprecatione sanctorum et tuitionem nobis praebeant et medelam. Per, etc.

Vere dignum. Congaudet namque totum corpus Ecclesiae de sublimium glorificatione membrorum, et quaelibet ejus infirmas portiones **52** ad suam quoque pertinere non ambigunt dignitatem quidquid excellit partium in eadem compage magnarum: quia sicut superioribus ima connexa sunt, ita summa debent humilibus unitatis effectum. Per, etc.

XVIII. *Incipiunt orationes et preces diurnae.*

I.---Omnipotens sempiterne Deus, qui nulli nos inferre mandasti, quod nobis non optamus inferri, praesta,

quaesumus, ut nec fingamus aliis, nec aliorum fictionibus illudamur. Per, etc.

Deus, qui humani generis fida societate laetaris, da, quaesumus, ut et nos liberam praebeamus omnibus charitatem, et illi non pro bonis mala reddere moliantur. Per, etc.

Oblatio tibi, Domine, nostra defertur, quae ut *tuo* sit digna conspectu, te, quaesumus, largiente mentis nostrae sinceritate promatur. Per, etc.

Vere dignum. Qui nos spiritalibus erudiens institutis, sic doces illorum jugiter relaxare, qui nobis adversantur, offensas, ut eorum non incidamus insidias, sic dissimulare culpas, ut, sub specie gratiae nocere cupientium, declinemus, in qua student perseverare, malitiam. Tu, etenim, Domine, mittens in medium nos luporum, manere vis simplices similitudine columbarum, et astutos fieri more serpentum; non utique, ut cuiquam noxii simus, sed ut sollicite dolos caveamus alienos. Ita mites ad omnes esse nos jubes, ut pariter corripere praecipias inquietos. Longe aliud quippe est contumeliam praeterire, aliud, ne per improvidam benignitatem capiamur intendere: quoniam et tua clementia ea lege nostros resolvit errores, ut nos denuo, ne deteriora subeamus, errare prohibeat, nec sibi quisquam aut non cessum judicet fuisse delictum, aut laesum se fortassis existimet, si facultas eidem potius subtrahatur subsiciva laedendi, cum hoc ipso magnum beneficium talibus conferatur, ut mali esse dediscant vel impossibilitate peccandi. Per, etc.

Redemptionis nostrae munere vegetati, **53** quaesumus, Domine, ut hoc nobis perpetuae salutis auxilium fides semper vera perficiat. Per, etc.

Salva, quaesumus, Domine, plebem tuam, et benedictionis sanctae super eam effunde clementiam; ut inter conditionis humanae et diabolicae fraudis incursus, indulgentia tua laboranti continuata succurrat. Per, etc.

II. *Item alia.*---Adesto, Domine, supplicationibus nostris, et, ut nos ab hostibus dignanter eripias, a tibi non placitis prius moribus benignus emunda. Quia sine dubitatione defendes quos tuis perspexeris convenire mandatis. Per, etc.

Deus, qui prudentem sinceramque concordiam tuorum cordibus inesse voluisti, da nobis legitimae dilectionis tenere mensuram; ut qui a justae pacis puritate dissentiunt, in nobis tamen, quod merito debeant lacerare, non habeant. Per, etc.

Praesta nobis, quaesumus, Domine, terrena despicere et amare coelestia, ut per haec sacra quae gerimus, et a transituris desideriis expiari mereamur, et incipiamus inhaerere perpetuis. Per, etc.

Vere dignum. Qui sic rationabilem non deseris creaturam, ut et quibus modis placere tibi et qualiter possit impetrare quae poscit, ostendas; praecipiens ut te principaliter toto corde venerantes, consequenter et universos homines, sicut nosmetipsos, tamquam consortes nostri generis, diligamus; tunc circa eos verum probantes affectum, ut quemadmodum nos purgari desideramus a vitiis, ita et eorum quos amamus optemus. Quibus praeceptis duobus totam legem sine

difficultate complentes, bona praesentia sumamus et aeterna. Per, etc.

Da nobis, Domine, quaesumus, ambire quae recta sunt, et vitare quae noxia; ut sancta quae capimus non ad iudicium nobis, sed proficiant potius ad medelam. Per, etc.

Tuere, Domine, quaesumus, famulos tuos, et a terrenis erroribus expeditos ad virtutum tuarum fac instituta proficere; sicque temporalibus auxiliis foveantur, ut magis gaudeant sempiternis. Per, etc.

III. *Item alia.*--- Ecclesiae tuae, Domine, voces placatus admitte, ut destructis adversantibus universis, **54** securi tibi serviat libertate. Per, etc.

Praesta, Domine, quaesumus, ut toto tibi corde subjecti, tumentium voluntatum respuamus afflatus. Per, etc.

Hostias, quaesumus, Domine, nostrae devotionis assume; et per sacrificia gloriosa subditorum tibi corda purifica. Per, etc.

Vere dignum. Cujus inspiratione beatus Paulus apostolus Ecclesiae dicens: *Providentes bona non solum coram Deo, sed etiam coram hominibus* (**Rom. XII, 17**), evidenter ostendit non esse prorsus quo malis actibus vel in hac vita possimus abscondi: dum te non latemus interius, et extrinsecus humanos quoque non vitamus aspectus. Nihil ergo juvat eos qui dedecora sua notasque non cernunt, et quia ipsi se non vident, aestimant nec ab aliis se videri. Cum enim idem clamat Apostolus: *Quae secundum faciem sunt, videte* (**II Cor. X, 7**): quemadmodum se celare posse confidunt, qui, sicut scriptum est, per dulces sermones suos seducentes corda

fallacia (**Rom. XVI, 18**), et sicut Evangelium ait, Christum in cubile requirentes, palam manifesteque declarant quid et dictis exsequantur et factis. Nec eos fulcit aut munit, quia, ut se valere contendunt, volumina divina percurrunt, cum per haec ipsi potius improbos mores suos et profiteantur et damnent, nescientes, jam de poena divini venire iudicii, quod traduntur in reprobum sensum, ut faciant quae non conveniunt (**Rom. I, 28**). Quapropter huiusmodi declinantes actu, et solo miserantes quo debemus affectu; et ideo, etc.

Annie, quaesumus, Domine Deus noster, ut per hoc tuae sapientiae sacramentum circumspecta moderatione vivamus. Per, etc.

Da Ecclesiae tuae, Domine, non superbe sapere, sed tibi placita humilitate proficere, ut proterva despiciens et matura quaeque desiderans, exerceat liberam charitatem. Per, etc.

IV. *Item alia*.---Absolve, Domine, quaesumus, iniquitates nostras, et ut tua dona mereamur percipere, fac nos amare iustitiam. Per, etc.

Concede nobis, Domine Deus noster, ut et te tota mente veneremur, et omnes homines rationabili diligamus affectu. Per, etc.

Consecra, quaesumus, Domine, quae de terrenis fructibus nomini tuo dicanda mandasti; ut et gratam tibi nostram facias servitutem, et Sacramentum nobis perpetuae salvationis instituas. Per, etc.

Vere dignum. Qui fideles tuos mutua faciens lege concordans, veram pacem tali **55** foedere nexisti, ut nec alteri quisquam

moliretur infligere quod sibi nollet inferri; et bona quae suis utilitatibus tribui cuperet a consorte naturae, haec eidem ipse quoque praestaret: quatenus dum per alterutram pietatem se reperiunt communes in singulis, semetipsam diligens, esset mens una cunctorum. Per, etc.

Satiati participatione coelesti, et gratias tibi referimus, Domine Deus noster, et ut nobis sit perpetua, deprecamur. Per, etc.

Beneficiis tuis, Domine, quaesumus, populus fidelis semper exsultet, ut te instruente dispositus et conversatione tibi placeat, et quae votis expetit salubriter assequatur. Per, etc.

V. Item alia.--- Omnipotens sempiterne Deus, qui superbis resistis, et gratiam praestas humilibus, tribue, quaesumus, ut non indignationem tuam provocemus elati, sed propitiationis tuae capiamus dona subjecti. Per, etc.

Majestatem tuam supplices exoramus ut nec terreri nos lacerationibus patiaris injustis, nec captiosis adulationibus implicari; sed potius amare concedas, qui veraciter arguunt quam qui fallaciter blandiuntur. Per, etc.

Offerimus tibi, Domine, munus quod sicut duplici sumentes corde condemnat, ita sincera capientes mente justificat. Per, etc.

Vere dignum. Qui nos sic pietate pariter atque justitia vis esse perfectos, ut et cautelae nostrae non desit socianda benignitas, et indiscreta non subripiat facilitas charitati. Praecipis enim ut pro nostris oremus inimicis, pro calumniantibus supplicemus, nec desinamus misericordiam

tuam persequentibus impetrare; non utique ut in iisdem nequitiis perseverent, quia hoc imprecari est potius quam salutaria postulare; sed ut ab his iniquitatibus expediti, ad modesta sese sanaque convertant. Cum enim, docente te, Domine, probos mores nobis optare debeamus, tunc proximos nostros, sicuti nosmetipsos, vere diligimus, si eis quae nos habere cupimus expetamus. Per, etc.

Recreati, Domine, sacri muneris gustu, quaesumus, non inde summentibus nobis vertatur ad poenam, sed fideliter libantibus prosit ad veniam. Per, etc.

56 Tua, Domine, protectione confidens, benedictionem suppliciter imploratam devota tibi familia consequatur; ut tuo secure munimine, nec temporalibus destituatur auxiliis, et bonis aptetur aeternis. Per, etc.

VI. *Item alia.*--- Omnipotens et misericors Deus, a bellorum nos, quaesumus, turbine fac quietos: quia bona nobis cuncta praestabis, si pacem dederis et mentis et corporis. Per, etc.

Protector noster, aspice, Deus, et ab hostium nos defende formidine; ut omni perturbatione submota, liberis tibi mentibus serviamus. Per, etc.

Suscipe, Domine, munera familiae tuae; quibus et nostris, quaesumus, sis placatus erroribus, et sanctificationem tuae nobis redemptionis opereris. Per, etc.

Vere dignum. Agnoscimus enim, Domine Deus noster, agnoscimus, sicut prophetica dudum voce testatus es, ad peccantium merita pertinere ut servorum tuorum labore quaesita sub conspectu nostro manibus diripiantur alienis; et

quae desudantibus famulis nasci tribuis, ab hostibus patiaris absumi. Totoque corde prostrati supplices exoramus ut praeteritorum concedas veniam delictorum, et ab omni mortalitatis incursu continuata miseratione nos protegas. Quia tunc defensionem tuam non diffidimus adfuturam, cum a nobis quibus offendimus dignanter expuleris. Per, etc.

Sacrosancti corporis et sanguinis Domini nostri Jesu Christi refectione vegetati, supplices te rogamus, Deus, ut hoc remedio singulari, et ab omnium peccatorum nos contagione purifices, et a periculorum munias incursione cunctorum. Per, etc.

Miserere, Domine, deprecantis Ecclesiae, et ad inclinantes tibi sua corda propitiatus intende, ut quos divinarum *rerum* sinis esse participes, nec peccatis fieri permittas obnoxios, nec opprimi patiaris adversis. Per, etc.

VII. *Item alia.*--- Miserere, Domine, populi tui, et continuis tribulationibus laborantem propitius respirare concede. Per, etc.

57 Vox clamantis Ecclesiae ad aures, quaesumus, Domine, tuae pietatis ascendat; ut percepta venia peccatorum, te fiat operante devota, te protegente segura. Per, etc.

Nomini tuo, Domine, munera, quaesumus, dicata sanctifica, ut et sacramentum nobis aeternae vitae praebeant et profectum. Per, etc.

Vere dignum. Inter quaelibet enim mundi pericula sola est a te non recessisse prosperitas, cum in tua misericordia

confidentes nulla adversa percellant, sed potius exerceant ad salutem. Per, etc.

Vivificet nos, quaesumus, Domine, participatio tui sancta mysterii, et pariter nobis expiationem tribuat et munimen. Per, etc.

Auxiliare, Domine, plebi tuae, et toto tibi corde subjectae praesta conversationis effectum: quia bonis omnibus hanc replebis, si tibi placere perfeceris. Per, etc.

VIII. *Item alia.*--- Ab omnibus nos, quaesumus, Domine, peccatis propitiatus absolve, et eos qui nos impugnare nituntur expugna. Per, etc.

Comprime, Domine, quaesumus, os iniqua loquentium, et eos qui nos moliuntur insimulare confuta. Per, etc.

Quaesumus, Domine Deus noster, ut per haec coelestis vitae commercia, declinantes laqueos falsitatum, ad veritatem tuam, concessa nobis divinitus via et tramite, dirigamur. Per, etc.

Vere dignum. Qui famulos tuos informare dignaris, ut non tam nos exagitet inepta laceratio superbiorum, quam potius moveat miseratio lacerantium. Quoniam, sicut nos convenit praecavere ne veraciter impetamur, sic eorum qui a veritate sunt devii, flere debemus interitum, quaesumus *ut* vel illis correctionem suppliciter exorando subvenire possimus, vel nobis fructum pietatis acquirere. Per, etc.

Quos refecisti, Domine, coelesti mysterio, propriis alienisque propitius absolve delictis; ut divino munere purificatis mentibus perfruamur. Per, etc.

Porrige dexteram, quaesumus, Domine, plebi tuam misericordiam postulanti, per quam et errores declinet humanos, et solatia vitae mortalis accipiat, et sempiterna gaudia comprehendat. Per, etc.

58 IX. *Item alia.*---Libera nos, Domine, quaesumus, a nostrorum debitis peccatorum, atque ut nos a malis omnibus propitiatus eripias, iniquitates nostras, quibus juste retribuantur, absolve. Per, etc.

Contere, quaesumus, Domine, hostes populi tui, et delicta nostra, quorum merito nobis dominantur, emunda; ut, cum tibi placitam puritatem mentibus nostris infuderis, largiaris et pacem. Per, etc.

Accipe, Domine, quaesumus, sacrificium singulare, quod majestati tuae semper et redditur et debetur. Per, etc.

Sit nomini tuo, Domine, hoc sacrificium, cum exhibetur, acceptum, ut efficiatur jugiter exigendum. Per, etc.

Vere dignum. Qui nos castigando sanas et refovendo benignus erudis, dum mavis salvos esse correptos, quam perire neglectos. Per, etc.

Supplices te rogamus, Domine Deus noster, ut qui percepimus coelestis mensae substantiam, ad vitam pertingamus aeternam. Per, etc.

Tui sunt, Domine, populi, qui ministerium nostrae vocis exspectant. Quaesumus clementiam tuam ut salutaria ejus poscentibus, quidquid fiducia non habet deprecantis, gratia tua, quae bonorum nostrorum non indiget, largiatur. Per, etc.

X. *Item alia.*---Adesto, Domine, supplicibus tuis, et sperantes in tua misericordia coelesti protege benignus auxilio. Per, etc.

Respice, Domine, quaesumus, pietatis tuae subsidium postulantes. Da indulgentiam reis, ut nobis subvenias propitiatus afflictis. Per, etc.

Sanctificationem tuam nobis, Domine, his mysteriis placatus operare, quae nos et a terrenis purget vitiis, et ad coelestia dona perducatur. Per, etc.

Vere dignum. Qui nostras mentes expiando justificas, et immortalitatis efficis justificando capaces. Per, etc.

Repleamur, Domine, gratia muneris sacri, et quae gustu corporeo dulci veneratione contingimus, dulciora mentibus sentiamus. Per, etc.

Familiae tuae, Domine, preces miseratus **59** intende, et toto tibi corde subjectam prosequere, sustenta, circumtege; ut quae te gubernatore confidit, et nullis implicetur malis, et bonis omnibus expleatur. Per, etc.

XI. *Item alia.*---Omnipotens sempiternae Deus, cujus viae misericordia est semper et veritas, praesta, quaesumus, ut qui a tua clementia confovemur, crescamus etiam religionis augmento. Per, etc.

Da nobis, quaesumus, Domine, tua digne tractare mysteria, ut et miserationibus tuis congrua respondeamus obsequia, et fiducialius speranda poscamus. Per, etc.

Vere dignum. Pietatem tuam votis omnibus expetentes, ut humanarum rerum prosperitate percepta, terrenis eatenus consolationibus gratulemur, ne gaudia quaerere superna cessemus, sed quidquid laetitiae temporali impenditur, eruditioni proficiat sempiternae. Per, etc.

Quaesumus, Domine, Deus noster, quos sacramentis reficis, sustenta praesidiis, et quos beneficiis temporalibus refoves, pasce (divinis) perpetuis. Per, etc.

Ecclesiam tuam, Domine, perpeti miseratione proseguere, ut inter saeculi turbines constituta, et praesenti jucunditate respiret, et aeternae beatitudinis percipiat claritatem. Per, etc.

XII. *Item alia.*---Adesto, Domine, supplicationibus nostris, et apostolicis intercessionibus confidentes, nec minis adversantium, nec ullo perturbemur incursu. Per, etc.

Auxiliare, Domine, temporibus nostris, ut tua nos ubique dextera protegente, et religionis integritas, et Romani nominis securitas reparata consistat. Per, etc

Supplices quaesumus, Domine, ut munus trepida servitute propositum, non de nostris meritis aestimetur, sed quod a te institutum est, offerentium tua sanctificetur dignatione praesentum. Per, etc.

Vere dignum. Cujus nobis etiam ipsa medetur austeritas, dum peccandi coercet affectum, dum ad supplicandum tibi mens

humana fit promptior, dum gratior redit post adversa tranquillitas, et inter haec, probata fides eruditur ad praemium. Per, etc.

Libera nos ab omni malo, propitiusque concede ut, quae nobis poscimus relaxari, ipsi quoque proximis remittamus. Per, etc.

Quaesumus, Domine Deus noster, ut quod nobis ad immortalitatis pignus esse voluisti, **60** ad salutis aeternae tribuas provenire suffragium. Per, etc.

Inclinantes se, Domine, majestati tuae propitiatus intende, ut qui divino munere sunt refecti, coelestibus semper muniantur auxiliis. Per, etc.

XIII. *Item alia.*---Da nobis, quaesumus, Domine Deus noster, in tua semper devotione gaudere, quia perpetua est et plena felicitas, si bonorum omnium jugiter serviamus auctori. Per, etc.

Quaesumus, omnipotens Deus, ne ad dissimulationem tui cultus prospera nobis collata succedant, sed ad gratiarum actionem, tibi propensius exhibendam, potius nos semper accendant. Per, etc.

Hostias tibi, Domine, deferimus immolandas, qui temporali consolatione significas, ut promissa non desperemus aeterna. Per, etc.

Vere dignum. Quoniam sicut tua clementia non solum beneficia praestat immeritis, sed affectum quoque nobis, quo gratias referamus, inspirat, ita nos convenit laudes tuas, quia non possumus competenter explere, saltem sine cessatione

depromere; ut quas numquam sufficienter exsolvimus, numquam reddere desinamus. Per, etc.

Observationis annuae celebritate gratulantes, ut eorum quorum actionibus inhaeremus, plenis effectibus gaudeamus. Per, etc.

Ecclesia tua, Domine, coelesti gratia repleatur et crescat; atque ab omnibus vitiis expiata percipiat sempiternae redemptionis augmentum; ut quod in membris suis copiosa temporum prorogatione veneratur, spiritualium capiat largitate donorum. Per, etc.

XIV. *Item alia.*---Omnipotens sempiterne Deus, mentes nostras, quaesumus, ad opera tibi placitura converte, ut correptio tua non sit negligentibus major causa poenarum, sed fiat eruditio paterna correctis. Per, etc.

Deus, qui sacra legis omnia constituta, in tua et proximi dilectione posuisti, da nobis horum propitius efficientiam mandatorum, quia impossibile *esse* sibi nullus excusat, quod tanta brevitate concluditur, tanta aequitate praecipitur. Per, etc.

Omnipotens sempiterne Deus, qui offerenda tuo nomini tribuis, et oblata devotioni nostrae servitutis ascribis, quaesumus clementiam tuam ut, quod praestas unde sit meritum, proficere nobis largiaris ad praemium. Per, etc.

61 Vere dignum. Qui mutabilitatem nostram ad incommutabilia ita justus et benignus erudis, ut nec fragilitatem destituas, et coerceas insolentes; quo pariter instituti pia conversatione et coelestibus sacramentis, sic

bonis praetereuntibus nunc utimur, ut jam possimus inhaerere perpetuis. Per, etc.

Exaudi, Deus, orationem nostram; et tua sancta, quae sumpsimus, non ad iudicium nobis provenire patiaris, sed ad remedium propitiationis immensae. Per, etc.

Placidus aspice, Domine, plebem tuam, et quam doni tui facis esse consortem, a malis omnibus corporis et mentis emunda; ut noxia perturbatione cessante, liberum tibi semper exhibeant famulatum. Per, etc.

XV. *Item alia.*---Concede nobis, Domine, quaesumus, gratiam tuam, per quam boni esse possimus, et praesta, ut eandem studiis competentibus exsequamur. Per, etc.

Deus, quem injustitia nostra incessanter offendit, da nobis rectae conversationis effectum, per quem consequamur et veniam. Per, etc.

Oblatio nos, Domine, quaesumus, sacrandae purificet, ac sui ministerio pariter et participatione dignos efficiat. Per, etc.

Vere dignum. Qui curam nostri ea ratione moderaris, ut proventus exterior de interiorum qualitate procedat. Nullis quippe forinsecus miseriis affligemur, si vitia frenemus animorum; nec visibili dedecori subjacebit, qui foedis cupiditatibus obviarit; nulla inquietudo praevalebit extrinsecus, si agamus corde sincero; nullis subdemur hostibus, si pacem teneamus internam. Ita sicut a nemine magis quam a nobis laedimur, sic noxia cuncta succumbent, si nosmetipsos ante vincamus. Per, etc.

Tribuat nobis, Domine, quaesumus, sanitatem mentis et corporis sacramenti tui medicina coelestis; ut hujus operatione vegetati tam praesentia quam aeterna subsidia capiamus. Per, etc.

Consequatur, Domine, quaesumus, tuae benedictionis auxilium, quod supplex poscit Ecclesia; percipiat indulgentiam; boni operis instruatur; temporalium necessitatum consolatione respiret; ad gaudia sempiterna perveniat, et assumat aeterna. Per, etc.

62 XVI. *Item alia.*---Adjuva nos, Deus salutaris noster, et quibus supplicandi tibi praestas affectum, tribue tuae propitiationis effectum. Per, etc.

Mysteria tua, Domine, debitis servitutis exsequentes, supplices te rogamus ut quod ad honorem tuae majestatis offerimus, nobis proficiat ad salutem. Per, etc.

Vere dignum. Cujus et propitiationis exordium principaliter inde sentimus, cum tuorum sensibus dignanter infundis totis tibi mentibus supplicare, nec humanis opibus, sed tua virtute confidere; et indeficientem gratiam comprobamus, cum nos vel in hac devotione tribuis permanere, vel de perceptis beneficiis, non in nobis, sed in tuo nomine gloriari. Per, etc.

Satiati munere salutari, tuam, Domine, misericordiam deprecamur, hoc eodem sacramento quo nos temporaliter vegetas, efficias perpetuae vitae participes. Per, etc.

Auxiliare, Domine, famulis tuis, et in tua pietate fidentibus jugiter esto propitius; ut et praesentia pericula, te protegente, declinent, et futura gaudia, te largiente, percipiant. Per, etc.

XVII. *Item alia.*--- Parce, Domine, parce populo tuo, ut dignis flagellationibus castigatus, in tua miseratione respiret. Per, etc.

Exaudi, Domine, plebem tuam, et quod non habent merita supplicantum, tua nos semper gratia praeveniens largiatur. Per, etc.

Altaribus tuis, Domine, munera nostrae servitutis inferimus, quae placatus accipias, et acceptum tibi nostrum, quaesumus, famulatum, et sacramentum nostrae redemptionis efficiant. Per, etc.

Vere dignum. A tua enim numquam est laude cessandum, quae et inter angustias necessarium praestat auxilium, et in prosperitate gratiarum tibi referens actionem, quanto nos memores facit esse beneficii, tanto nobis tua magis dona conciliat. Per, etc.

Quaesumus, Domine Deus noster, ut quos divina tribuis participatione gaudere, humanis non sinas subiacere periculis. Per, etc.

Omnipotens sempiterne Deus, populi fidelis institutor et rector, in familia sacramento tui nominis acquisita, gratiae tuae dona custodi; ut bona quae te auctore percepit, **63** te protegente serventur (*Aliter*, te largiente copiosius augeantur). Per, etc.

XVIII. *Item alia.*---Omnipotens sempiterne Deus, da nobis voluntatem tuam fideli mente retinere, et pia conversatione depromere; ut Ecclesia tua a profanis vanitatibus expiata, non aliud profiteatur verbis, aliud exerceat actione. Per, etc.

Exaudi nos, Domine Deus noster, et a pravitatibus mundi tuorum discerne corda fidelium, ut qui Dominum sua voce pronuntiant, in diabolicam non recidant servitutem. Per, etc.

Ut tibi grata sint, Domine, munera populi tui, ab omni, quaesumus, nos contagio pervecsitatis emunda, nec falsis gaudiis inhaerere patiaris, quos ad veritatis tuae praemia venire promittis. Per, etc.

Vere dignum. Qui Ecclesiam tuam a diabolica simulatione vis esse purgatam, atque ut a fictis sincera discernas, ex operum qualitate fructus intelligi praecipis voluntatum; ad te pertinere non reputans, quos vel dissimulare quae tua sunt, vel his contraria perspexeris operari. Unde benedicimus te, Domine, teque debita servitute laudamus. Per, etc.

Adesto nobis, omnipotens et misericors Deus, et sacramenta quae sumpsimus, nec nostris excessibus, nec alienis permittas violari peccatis. Per, etc.

Gregem tuum, Pastor bone, placatus intende, et oves quas pretioso sanguine redemisti, diabolica non sinas incursione lacerari. Per, etc.

XIX. *Item alia.*--- Suscipe, quaesumus, Domine, preces nostras, et clamantium ad te pia vota propitius intueri. Per, etc.

Exaudi, Domine, quaesumus, gemitum populi tui, nec plus apud te valeat offensio delinquentium quam miseratio tua, semper indulta fletibus supplicantium. Per, etc.

Sacrificium tibi, Domine, celebrandum placatus intende; quod et nos a vitiis nostrae **64** conditionis emundet, et tuo nomini reddat acceptos. Per, etc.

Vere dignum. Qui ideo differs vota poscentium, ut in ipsa quoque deprecationis diuturnitate proficiant; et tardius postulata praestando, fidelium tuorum mentibus praestare cognosceris devotionis augmentum. Per, etc.

Majestatem tuam suppliciter deprecamur, ut sicut nos corporis et sanguinis sacrosancti pascis alimento, ita divinae naturae facias esse consortes. Per, etc.

Coelestibus, Domine, quaesumus, praesidiis muniantur, qui in tua protectione confidentes, in te solo Praesule gloriantes, tuo semper foveantur auxilio. Per, etc.

XX. *Item alia.*---Exaudi, Domine, preces nostras, et celeri nos propitiatione laetifica. Per, etc.

Intende, Domine, quaesumus, supplices tuos; et pariter nobis indulgentiam tribue benignus et gaudium. Per, etc.

Hostias, Domine, suscipe placatus oblatas, quas sanctificando, nobis, quaesumus, efficias salutare. Per, etc.

Vere dignum. Qui coelestibus disciplinis ex omni parte nos instruens, qualiter a fidelibus tuis falsos fratres discernemus ostendens, Unigeniti tui voce pronuntias: *Ex fructibus eorum cognoscetis eos (Matth. VII, 20)*. De his sunt enim inflati sensu carnis suae, et non tenentes caput. De his sunt qui terrena sapientes, ita deprecantium te verba fastidiunt, quia animales atque carnales, quae sunt

spiritus Dei, stulta mente non capiunt. De his sunt reprobi circa fidem, qui nescientes quae loquantur, neque de quibus affirmant, saepe subvertere conati sunt et conantur. De his sunt subdoli operarii, qui introeunt explorare Ecclesiae libertatem, quam habet in Christo, ut eam secum in turpem redigant servitutem. De his sunt qui penetrant domos, et captivas ducunt mulierculas, oneratas peccatis; non solum viduarum facultates, sed devorantes etiam maritarum. Isti jam nec justos appetunt se videri, nec saltem deforis sunt, vel dealbati, vel loti, sed palam, pudore calcato, de pravis conversationibus suis etiam gloriantur, et domi forisque spurcitiam contrahentes, non tam **65** referti sunt ossibus mortuorum, quam magis ipsi sunt mortui. Quibus evangelica sententia convenienter exclamat: *Si lumen quod in te est tenebrae sunt, ipsae tenebrae quantaesunt* (**Matth. VI, 23**)? Nam cum in his quae videntur obscura sint, et malae famae nigra dedecore, satis evidenter apparet haec eos in occulto gerere, quae etiam turpe sit dicere. Isti non solum ad tuam gratiam venientes sui foeditate deterrent, sed etiam intrinsecus fratribus constitutis, pro quibus Christus est mortuus, offendiculum suae perversitatis opponunt. Tales cavere nos jubes, per Apostolum tuum dicens: *Separate vos ab omni fratre inordinate ambulante* (**II Thess. III, 6**). Et ea nos praecipis operari, quae videntes cuncti vere fideles tui, te coelestem Patrem collaudent atque magnificent; a quo rationabilis conscientiae bonaeque famae donum omne perfectum optimumque descendit. Per, etc.

Quod ore sumpsimus, Domine, quaesumus, mente capiamus, et de munere temporali fiat nobis remedium sempiternum. Per, etc.

Famulos et famulas, Domine, quaesumus, intueri, quibus in te sperare donasti; ac pariter eis, et quae tibi placeant postulare, et potius postulata concede. Per, etc.

XXI. *Item alia.*--- Concede nobis, Domine, veniam delictorum, et eos qui nos impugnare moliuntur expugna; quia sub tuo munimine constitutis nulla diaboli nocebit obreptio. Per, etc.

Protector in te sperantium, Deus, exaudi preces nostras, et miserere nostri; ut corpore et mente vegetati tuis semper inhaereamus officiis. Per, etc.

Supplices te rogamus, Deus, ut munera quae deferimus, et devotionis gratiam nobis conferant, et salutem. Per, etc.

Vere dignum. Quia Ecclesiae tuae filios sicut erudire non cessas, ita non desinis adjuvare, ut recte facienda cognoscant, et possibilitatem capiant exsequendi. Per, etc.

Sumentes dona coelestia, gratias tibi referimus, sancte Pater, omnipotens, aeternus Deus. Per, etc.

Protege, Domine, fideles tuos, et quos spiritali cibo vivificare dignatus es, perpetua salvatione comitare. Per, etc.

66 XXII. *Item alia.*---Auge fidem tuam, Domine, quaesumus, miseratus in nobis; quia pietatis tuae subsidia non negabis, quibus in te credendi contuleris firmitatem. Per, etc.

Da nobis, Domine, quaesumus, in te tota mente confidere; quoniam sicut superbis in sua virtute praesumentibus semper obsistis, ita non deseris in tua misericordia gloriantes. Per, etc.

Munera, Domine, quaesumus, offerentes, ut et ab omnibus mundare peccatis, et a cunctis nos protegere digneris adversis. Per, etc.

Vere dignum. Quia cum omne opus bonum a te inchoari constet, et perfici hanc ipsam quam nobis tribuis perseverantiam supplicandi, certi sumus impetrare nos posse, quae poscimus. Per, etc.

Tribue nobis, Domine, coelestis mensae virtute satiatis, et desiderare quae recta sunt, et desiderata percipere. Per, etc.

Tu esto, quaesumus, Domine, populi tui munimen et custos; tu vitae praesentis sustentator et rector; tu collator aeternae. Per, etc.

XXIII. *Item alia.*---Tuere, Domine, quaesumus *nos* famulos tuos, ut a peccatis omnibus abstinentes, prompta tibi voluntate famulemur. Per, etc.

Grata tibi sit, quaesumus, Domine, tuae plebis oblatio, per quam et sanctificationem referat, et quae pie precatur obtineat. Per, etc.

Vere dignum. Quia fragilitatem nostram miseratus intendens, et mentem nobis tribuis supplicandi, et tua supplicibus dona largiris. Per, etc.

Adesto nobis, Domine Deus noster, et quos tuis mysteriis recreasti, perpetuis defende praesidiis. Per, etc.

Familiam tuam, Domine, benignus illustra, et benedictionis tuae largitate confirma; ut te in omnibus ducem, te mereatur habere custodem. Per, etc.

XXIV. *Item alia.*---Omnipotens et misericors Deus, ad cuius beatitudinem sempiternam, non fragilitate carnis, sed alacritate mentis ascenditur, fac **67** nos atria supernae civitatis et te inspirante semper ambire, et tua indulgentia fidenter intrare. Per, etc.

Deus, qui cum muneribus nullis indigeas, ipse nobis munera cuncta largiris, accipe propitius quae de tuis donis tibi nos offerre voluisti; non solum nostrae reputans devotioni quae tua sunt, sed etiam per haec nos ad coelestia regna perducens. Per, etc.

P S F E

Gratias tibi, Domine, laudesque persolvimus, qui nos corporis et sanguinis dilectissimi Filii tui Domini nostri communione vegetasti; misericordiam tuam suppliciter exorantes, ut hoc tuum, Domine, sacramentum non sit nobis reatus ad poenam, sed fiat intercessio salutaris ad veniam.

XXV. *Item alia.*---Protege, quaesumus, Domine, Romani nominis ubique rectores, ut his tua virtute vincentibus, pax populi tui segura proveniat. Per, etc.

Praetende nobis, Domine, misericordiam tuam, ut quae votis expetimus, conversatione tibi placita consequamur. Per, etc.

Exaudi, Domine, preces nostras, ut redemptionis nostrae sacrosancta commercia et vitae nobis conferant praesentis auxilium, et gaudia sempiterna concilient. Per, etc.

P F C SP

Sacramentorum tuorum benedictione satiati, quaesumus, Domine, ut per haec semper emundemur a vitiis et periculis caveamus.

Adesto, quaesumus, Domine, plebi tuae; ut quae sumpsit fideliter, et mente simul et corpore, te protegente, custodiat. Per, etc.

68 XXVI. *Item alia.*---Exaudi, Domine, preces nostras, et ut tuis nos muneribus jugiter prosequaris, majestati tuae fac semper devotos. Per, etc.

Omnipotens sempiterne Deus, qui nos donis tuis praevenis dignanter immeritos, da ut tibi gratias referentes, efficiamur et meriti. Per, etc.

Offerimus tibi, Domine, munera quae dedisti, ut et creationis tuae circa mortalitatem nostram testificentur auxilium, et remedium nobis immortalitatis operentur. Per, etc.

Vere dignum. Quia, cum nostra laude non egeas, grata tibi tamen est tuorum devotio famulorum; nec te augment nostra praeconia, sed nobis proficiunt ad salutem. Quoniam sicut fontem vitae praeterire, causa moriendi est, sic eodem jugiter redundare, effectus est sine fine vivendi. Per, etc.

Libantes, Domine, dona coelestia, praesidium nobis inesse gaudemus, et inter ista quae transeunt, eorum quae sunt mansura confidimus. Per, etc.

Protege, Domine, famulos tuos; subsidiis pasce corporeis; et spiritalibus enutrens alimentis, a cunctis hostibus redde securos. Per, etc.

XXVII. *Item alia.*---Converte nos, Domine, tuae propitiationis auxilio; ut castigatio peccatoribus convenienter adhibita fiat correctio salutaris. Per, etc.

Respice, quaesumus, Domine, preces nostras, et his muneribus praesentiam tuae majestatis intersere; ut quod nostro servitio geritur, te potius operante formetur. Per, etc.

Vere dignum. Cujus propitiationem in hac primum parte sentimus, cum ea quae tibi sunt placita et nobis salutaria desideramus appetere. Dum enim sine te nihil recti **69** velle possimus, aut agere, aut perficere; indubitanter est gratiae, quidquid convenienter operamur. Per, etc.

Coelestia dona capientibus, quaesumus, Domine, non ad iudicium provenire patiaris, quod fidelibus tuis ad remedium providisti. Per, etc.

Adesto, Domine, populis qui sacra donaria contigerunt, ut nullis periculis affligantur, qui te protectore confidunt. Per, etc.

XXVIII. *Item alia.*---Magnificentiam tuam, Domine, praedicamus, suppliciter implorantes ut qui nos imminentibus periculis exuisti, a peccatis quoque benignus absolvas: ut beneficia nobis majora concedas, et tuis nos facias parere mandatis. Per, etc.

Munera nomini tuo, Domine, cum gratiarum actione deferimus, qui nos ab infestis hostibus liberatos paschale sacramentum securo (*Al. placida*) tribuis mente suscipere. Per, etc.

Vere dignum, Majestatem tuam totis sensibus deprecantes, ut sic vitia nostra depellas, sicut corporum ferales exstinguis inimicos; nec captivitatem quam extrinsecus submovisti, sustinere nos patiaris internam. Sed ut noxia quaeque discutias, et prospera jugiter largiaris, semper nos et quae prava sunt declinare perficias, et amare quae justa sunt. Per, etc.

Laudes tuas, Domine, non tacemus, quia nos a malis quae merebamur expediens, bona tua praestas celebrare laetantes. Per, etc.

Da, quaesumus, Domine, fidelibus tuis in sacra semper actione persistere, ut qui tua miseratione sunt digni fiant pietatis officio digniores. Per, etc.

XXIX. *Item alia.*--- Omnipotens et misericors Deus, de cujus munere venit ut tibi a fidelibus tuis digne et laudabiliter serviatur, tribue ut ad promissiones tuas sine offensione curramus. Per, etc.

Suscipe, quaesumus, Domine, munera quae de tuis offerimus collata beneficiis, et **70** quod nostrae devotioni concedis effici temporalis, tuae nobis fiat praemium redemptionis aeternae. Per, etc.

P F E S P

XXX. *Item alia.*--- Ne despicias, Domine, quaesumus, in afflictione clamantes, sed laborantibus celeri succurre placatus auxilio. Per, etc.

Respice nos, omnipotens et misericors Deus, et ab omnibus tribulationibus propitiatus absolve. Per, etc.

Mitte, Domine, quaesumus, Spiritum sanctum, qui et haec munera praesentia nostra tuum nobis efficiat sacramentum, et ad hoc percipiendum nostra corda purificet. Per, etc.

Vere dignum. Quia te sine cessatione praedicantibus, nec adversa praevalent, nec prospera negabuntur. Per, etc.

Sit nobis, Domine, reparatio mentis et corporis coeleste mysterium, et cujus exsequimur actionem, sentiamus effectum. Per, etc.

Plebs tua, Domine, quaesumus, benedictionis sanctae munus accipiat, per quod et noxia quaeque declinet, et optata reperiat. Per, etc.

XXXI. *Item alia.*--- Omnipotens sempiterne Deus, qui nos et castigando sanas, et ignoscendo conservas, praesta supplicibus tuis ut et tranquillitatis optatae consolatione laetemur, et ad correctionis effectum dono tuae pacis utamur. Per, etc.

Preces nostras, Domine, propitiatus admitte, et a terrenis effice contagiis expiatis, quos coelestibus tribuis servire mysteriis. Per, etc.

Vere dignum. Per quem nos eruis a peccatis, a periculis exuis, et ad gaudia sempiterna perducis. Per, etc.

Quaesumus, Domine Deus noster, ut mensae tuae sancta libantes, non ad iudicium nobis, sed ad praesidium sempiternum coelestia dona sumamus. Per, etc.

Respice, Domine, propitius populum tuum, atque ad tuam misericordiam pertinentes **71** et temporalibus (*Al.* praesentibus) sustenta beneficiis, et aeternis (*Al.* futuris). Per, etc.

Orationes matutinae, vel ad vesperum.

Deus, qui diem discernis et noctem, actus nostros a tenebrarum distingue caligine, ut semper quae sancta sunt meditantes, in tua jugiter luce vivamus. Per, etc.

Annue, Domine, precibus nostris, et tuis servitiis inhaerentes, pervigili protectione custodi. Per, etc.

Domine Deus noster, diurno labore fatigatos soporis quiete nos refove; ut adjuti necessario fragilitatis auxilio, et corpore tibi simus et mente devoti. Per, etc.

Propitiare, Domine, quaerentibus misericordiam tuam, et statum Romani nominis ubique defende (*Al.* et Romani nominis ubique protege principatum), ut pax salusque perpetua tuorum possit vigere populorum. Per, etc.

Item ad vesperum.

Quaesumus, Domine Deus noster, diei molestias noctis quiete sustenta, ut necessaria temporum vicissitudine succedente, nostra reficiatur infirmitas. Per, etc.

Exaudi nos, omnipotens sempiterne Deus, et ne sine terminis operum fragilitas humana deficiat, ipsa mutabilium rerum varietate nos refove. Per, etc.

Adesto, Domine, precibus nostris, et die noctuque protege, ut quibuslibet alternationibus temporum tua semper incommutabilitate firmemur. Per, etc.

XXXII. *Item alia.*---Respice propitius, Domine, quaesumus, afflictionem populi tui, et ne ad perdendum peccata nostra praevalcant, sed ad salvandum nos tua potius misericordia copiosa praevincat. Per, etc.

Propitius intueri munera, Domine, quaesumus, quae tuis altaribus exhibemus, ut quod nostra fragilitate defertur, tua virtute sacretur. Per, etc.

P F C

Sumpsimus, Domine, sacri dona mysterii, humiliter deprecantes ut quae in tui commemoratione nos facere

praecepisti, in **72** nostrae proficiant infirmitatis auxilium. Per, etc.

Rege, Domine, quaesumus, tuorum corda fidelium; et ut bona tua te largiente percipiant, ipsorum primitus bonas esse concede (*Al. effice*) voluntates. Per, etc.

XXXIII. *Item alia.*--- Omnipotens sempiterne Deus, da nobis fidei, spei et charitatis augmentum, et ut mereamur assequi quod promittis, fac nos amare quod praecipis. Per, etc.

Deus, qui plenitudinem mandatorum in tua et proximi dilectione posuisti, hanc nobis gratiam largire propitius, ut quia in multis offendimus, tua charitas abundet in nobis, per quam peccata mundantur. Per, etc.

Domine sancte, Pater omnipotens, aeterne Deus, oblationes familiae tuae propitiatus intende, ut haec piae devotionis obsequia et rectores sanctificent et regendos. Per, etc.

Deus, qui fideles tuos ad veram vis innocentiam pervenire, fac nos per indulgentiam tuam illius participes sanctitatis, quae nec sibi noxia, nec cuiquam inveniatur adversa. Per, etc.

Domine sancte, Pater omnipotens, aeterne Deus, da servis tuis hunc charitatis affectum, ut bona pro malis reddere tuo incitentur exemplo, et de inimicis suis correctione magis cupiant, quam ultione gaudere. Per, etc.

Propitiare, Domine, supplicum votis, et populi tui oblationibus precibusque susceptis, omnium nostrum ad te corda converte. Per, etc.

P F E *Incipiunt preces diurnae cum sensibus
necessariis.*

XXXIV.---Omnipotens sempiterne Deus, Romanis auxiliare principibus, ut tua virtute roboratis, omnis hostilitas nec viribus possit praevalere, nec fraude. Per, etc.

Nostris, quaesumus, Domine, propitiare temporibus, ut tuo munere dirigantur et Romana securitas et devotio Christiana. Per, etc.

Supplices, Domine, deprecamur, ut per haec dona sacrificii singularis, et abolitio peccatorum, et tua nobis sanctificatio praebeatur. Per, etc.

Vere dignum. Qui ineffabilibus modis hostes nostros etiam in tuam pateris contumeliam prosilire, ut quia nos de eorum **73** saevitia vindicari pro nostris actibus non meremur, dum ad ultionem tuae rediguntur injuriae, nobis licet improbis consulatur; te pariter admonente, cum peccatoribus ista praestentur, quanta possis ministrare correctis. Per, etc.

Tua nos, quaesumus, Domine, miseratio gloriosa purificet, et dignos, quibus sua beneficia praestet, efficiat. Per, etc.

Fidelem populum, quaesumus, Domine, potentiae tuae muniat invicta defensio, sanctumque sibi coelesti dispensatione percipiat; ut pio tibi semper devotus affectu, et ab infestis liberetur inimicis, et in tua jugiter gratia perseveret. Per, etc.

XXXV. *Item alia.*---Supplicandi tibi, quaesumus, Domine, da nobis sine cessatione constantiam, ut quos non deseris in tribulatione subjectos, copiosius foveas majestatem tuam jugiter exorantes. Per, etc.

Praesta, quaesumus, Domine, ut hac oblatione mundati, sumamus et deprecandi fiduciam, et gratiam, quae justa (*Al. bona*) sunt, impetrandi. Per, etc.

In jejunio.

Vere dignum. Tantoque propensius agere, quod pro nostro modulo nitimur operari, quanto jejuniis et orationibus speramus consequi nos posse quae poscimus; praesertim dum praestitorum testificatio spem tribuat petendorum. Per, etc.

Domine Deus noster, qui salutaria et praevides solus et tribuis, tu, quaesumus, et mentibus nostris largire semper affectum tuam misericordiam postulandi, et quae nobis sunt utilia, placatus intende. Per, etc.

Exaudiat vos Dominus Deus noster, et pro sua quemque necessitate clamantem benignus aspiciat; solatia propitius administret, quae humana poscit infirmitas; peccata quae adversantur avertat; pariterque corporibus vestris et mentibus semper profutura concedat. Per, etc.

XXXVI. *Item alia.*---Domine Deus noster, quaesumus, concede propitius ut Ecclesia tua jugiter et religione crescat et pace. Per, etc.

74 Conciliet nobis misericordiam tuam, Domine, munus oblatum, nostraeque simul protectioni proficiat et saluti. Per, etc.

Vere dignum. Qui non solum peccantibus nobis veniam tribuis, sed hostibus nostris potenter obsistis; et quos perpeti, malis operibus, promeremur, magnifica pietate depellis; ut nos ad tuae reverentiae cultum et terrore cogas et amore perducas. Per, etc.

Tantis, Domine, repleti muneribus, ut salutaria semper dona capiamus, praesta, quaesumus, ut a tua numquam laude cessemus. Per, etc.

Porrige, quaesumus, dexteram, Domine, populo deprecanti; et cui tribuis supplicandi benignus affetum, praebe placatus auxilium; ut te ductore confidens, et mala cuncta declinet, et omnia quae bona sunt apprehendat. Per, etc.

XXXVII. *Item alia.*---Omnipotens sempiterne Deus, Ecclesiae tuae concede propitius ut mortiferis (*Al.* sacrilegis) oblectationibus amputatis, aeternitatis tuae potius delectatione laetetur. Per, etc.

Auxiliare nobis, misericors Deus, et ut cunctos hostes expugnare possimus, praesta, quaesumus, ut nostros vincamus errores. Per, etc.

Repelle, Domine, quaesumus, a nobis sacrilegas voluntates, et tribue ut divina (*Al. beata*) mysteria castis jucunditatibus celebremus. Per, etc.

Vere dignum. Suppliciter exorantes, ut omnis a nostro discedat corde profanitas, et quod professione respuimus, actione vitemus: quia nimis est exsecrandum, ut cum vanae superstitionis ipsos quoque removeris sectatores, a fidelibus tuis diabolica figmenta tractentur: quia hoc ipso pravi spiritus *sectatores* non dubium est, quod factis probantur et dictis, labem moribus irrogare, dum scilicet vel aguntur crimina, vel canuntur. Promptiusque debemus, omni ritu pestiferae vetustatis abolito, coelestis vitae novitate gaudere: quia tunc propitiatio superna non deerit, si, cunctis abominationibus abdicatis, ad verae Divinitatis salutaria mandata currentes, laudes ejus sancta voce cantemus. Per, etc.

Laetificet nos, quaesumus, Domine, Sacramenti veneranda solemnitas, pariterque mentes nostras et corpora et spiritali sanctificatione 75 fecundet, et castis gaudiis semper exerceat. Per, etc.

Purifica, Domine, quaesumus, familiam tuam, et ab omnibus contagiis pravitatis emunda. [Tuis donis exsultent, te semper ubique collaudent:] ut redempta vasa sua Domini passione non spiritus immundi rursus inficiant, sed salvatio sempiterna possideat. Per, etc.

XXXVIII. *Item alia.*--- Omnipotens sempiterne Deus, ab hostium nos defende formidine, ut omni perturbatione submota, liberis tibi mentibus serviamus. Per, etc.

Praesta, quaesumus, Domine Deus noster, ut et inter quaslibet angustias constituti non desinamus tuo nomini supplicare, et cum propitiatio nobis coelestis impenditur, a tua numquam laude cessemus. Per, etc.

Placatio tua nobis, Domine, sit propinqua, quam etsi nostris operibus non meremur, interveniente sacrificio singulari, tua percipiamus miseratione praeventi. Per, etc.

Vere dignum. Tu enim nos per evangelicae relationis exemplum, quod meritis non valemus, januam misericordiae tuae pulsando diutius, impetrare posse docuisti; atque ideo supplices te rogamus, ut et perseverantiam nobis tribuas deprecandi, et pium pandas tuae propitiationis auditum. Per, etc.

Sentiamus, Domine, quaesumus, tui perceptione sacramenti subsidium mentis et corporis, ut in utroque salvati de coelestis remedii plenitudine gloriemur. Per, etc.

Effunde, quaesumus, Domine, Spiritum gratiae super familiam tuam, et ab ea quidquid diabolicae fraudis irrepit, quidquid terrenae labis incurrit, expelle; ut interius exteriusque mundata et puram tibi devotionem semper exhibeat, et facilius possit assequi quod rationabiliter et convenienter exposcit. Per, etc.

XXXIX. *Item alia.*---Annue, quaesumus, omnipotens Deus, ut sacramentorum tuorum gesta recolentes, et temporali securitate relevemur, et erudiamur legalibus institutis. Per, etc.

76 Da nobis, Domine Deus noster, ut et mundi cursus pacifice nobis tuo ordine dirigatur, et Ecclesia tua tranquilla devotione laetetur. Per, etc.

Protege nos, Domine, quaesumus, tuis mysteriis servientes, ut divinis rebus et corpore famulemur et mente. Per, etc.

Vere dignum. Qui profutura tuis et facienda provides, et facta dispensas, mirisque modis Ecclesiae tuae gubernacula moderaris, ut exerceatur adversis, et prosperis sublevetur: ne vel impugnatione succumbat, vel securitate torpescat, sed subdito tibi semper affectu, nec in tribulatione supplicare deficiat, nec inter gaudia gratias referre desistat. Per, etc.

Repleti sumus, Domine, muneribus tuis; tribue quaesumus, *ut* et eorum emundemur effectum, et muniamur auxilio. Per, etc.

Adveniat, quaesumus, Domine, misericordia sperata supplicibus, et iisdem coelestis munificentia tribuatur, qua et recte poscenda cognoscant, et postulata percipiant. Per, etc.

XL. Item alia.---Praesta nobis, Domine, quaesumus, auxilium gratiae tuae, ut sine qua nihil boni possumus, eadem largiente, digne quae tua sunt, et cogitare valeamus et facere. Per, etc.

Concede nobis, Domine Deus noster, ut celebraturi sanctorum *solemnia*, non solum observantiam corporalem, sed, quod est potius, habeamus mentium puritatem. Per, etc.

Vere dignum. Tua nobis enim munera conferre posse confidimus abundantiam devotionis et pacis, ut et securitatem

tribuat recte curata religio, et sacris solemnitatibus famuletur concessa securitas (*Al. tranquillitas*) Per, etc.

Tribue nobis, Domine, quaesumus, ut mysterii salutaris et intellectu proficiamus et cultu. Per, etc.

Famulos et famulas tuas, Domine, coelesti visitatione circumda; mentibus eorum atque corporibus rorem tuae benedictionis infunde; ut sacris solemnitatibus convenienter aptati et sanctificationis gratiam referant, et quae pie precantur obtineant. Per, etc.

77 XLI. *Item alia.*---Omnipotens sempiterne Deus, tota nos ad te mente converte, ut qui talia dona praestas immeritis, praebeas majora devotis. Per, etc.

Hostias tibi, Domine, laudis offerimus, qui nos et praesentibus simul bonis cumulas et futuris. Per, etc.

Vere dignum. Qui cum desidiosis et duris operariis immensa praesidia *largiaris*, quanta toto tibi corde subjectis conferre possis, ostendis, et dum haec largiris indignis, dignos fieri, quibus meliora tribuantur, hortaris. Per, etc.

Gratias tibi referimus, Domine, qui nos a temporalibus facis respirare pressuris, ut ad gaudia sempiterna promoveas. Per, etc.

Perfice, Domine, misericordias tuas populo supplicanti, quem tuorum largitate donorum, et instantius gratiam postulare majorem, et fiducialius sperare concedis. Per, etc.

XLII. *Item alia.*---Respice, Domine, quaesumus, afflictionem populi tui, et ab omnibus necessitatibus liberatum, secunda tribue tibi mente servire. Per, etc.

Laetifica nos, Domine, quaesumus, consolationibus tuis, et ut nobis dona coelestis gratiae largiaris, veniam propitiatus impende. Per, etc.

Devotionem, quaesumus, Domine, nostrae mentis informa, ut cum oblationibus hostiarum purum tibi pectus exhibeat. Per, etc.

Vere dignum. Qui Ecclesiam tuam et fovere beneficiis, et non desinis exercere promissis; ut dum postulata concedis, confidentius facias speranda deposci, gratiarumque etiam actiones, etiam si jugiter offerantur, sine cessatione debeamus; cum et praestitorum praeconia non tacentur, et de praestandis necessarie supplicatur. Per, etc.

Vivificent nos, Domine, tui munera sacramenti, ut divina participatione semper mereamur augeri. Per, etc.

Famulos et famulas tuas, quaesumus, Domine, propitius intueri, ut ea semper cupiant, **78** quae tibi placita, et ea semper, quae sunt eis salubria, consequantur. Per, etc.

XLIII. *Item alia.*---Adesto, Domine, plebi tuae, et in tua misericordia confidenti opem tuae propitiationis impende. Per, etc.

Ad aures misericordiae tuae, Domine, supplicum vota perveniant, et ut possimus impetrare quae poscimus, fac nos semper tibi placita postulare. Per, etc.

Purifica nos, Domine, iisdem quibus servitium dependimus sacramentis, ut oblatio tibi nostra sacrificium pariter reddatur et actio. Per, etc.

Vere dignum. Quia tu semper in nostra perficiens infirmitate virtutem, Ecclesiam tuam inter adversa crescere tribuisti; ut cum putaretur oppressa, tunc potius exaltata praevaleret; dum simul et experientiam fidei declarat afflictio, et per te superata vitae praesentis efficit gloriosam. Per, etc.

Coelestis vitae munere vegetati, quaesumus, Domine, ut quod est nobis in praesenti vita mysterium, fiat aeternitatis auxilium. Per, etc.

Praesta famulis tuis, Domine, abundantiam protectionis et gratiae. Da salutem mentis et corporis. Da continuae prosperitatis augmenta, et tibi semper fac esse devotos. Per, etc.

XLIV. *Item alia.*---Omnipotens sempiterne Deus, Romani nominis defende rectores, ut in tua dextera confidentes fiant cunctis hostibus fortiores. Per, etc.

Da, quaesumus, Domine Deus noster, gratiae tuae donis, et justificari nos semper, et instrui, quos quotidianum tibi sacrificium praecipis exhibere. Per, etc.

Vere dignum. Qui ideo praesentium rerum prospera plerumque suspendis, ne his retenti, coelestia non quaeramus, et tunc eadem magis benignus impendis, cum haec in tui nominis cultum transferimus promptiores. Per, etc.

Majestati tuae, Domine, debitas laudes offerimus, qui nos et temporalibus subsidiis refoves, et pascis aeternis. Per, etc.

Esto, quaesumus, Domine, propitius plebi tuae, ut de die in diem quae tibi non placent respuentes, tuorum potius repleantur **79** dilectionibus mandatorum, et mortalis vitae consolationibus gubernati proficiant ad immortalitatis effectum. Per, etc.

XLV. *Item alia.*---Custodi, Domine, populum tuum, et ut eidem perpetuam misericordiam largiaris, tuo semper nomini fac devotum. Per, etc.

Auxiliare, Domine, supplicibus tuis, ut opem tuae gratiae consequantur, qui in tua pietate confidunt. Per, etc.

Deus, qui mysteriorum tuorum dignanter operaris effectus, praesta, quaesumus, ut sacris apta muneribus fiant nostra servitia. Per, etc.

Vere dignum. Qui humanum genus justa sinceraque decernis societate constare; et ideo cuncta refutando docuisti quae praepediunt aequitati, quia per haec turbatur tranquilla concordia; injustitiamque praecipis esse vitandam, ut unanimitas inoffensa permaneat, nobisque est magnopere festinandum, ut quae tibi non placent renuentes, ea potius appetamus quibus possimus habere placatum. Per, etc.

Subsidio nostrae salutis accepto, supplices, Domine, te rogamus, ut quos tanti mysterii tribuis esse consortes, eosdem dignos efficias. Per, etc.

Adesto, Domine, propitius plebi tuae, et ut eam perpetua bonitate non deseras, piis operibus indesinenter exerce: quia omnia dona praestabis, quibus concesseris religionis augmentum. Per, etc.

XIX. MENSE AUGUSTO. IV NONAS
AUGUSTI. *Natale sancti Stephani in
coemeterio Callisti via Appia.*

I.--- Omnipotens sempiterne Deus, qui primitias martyrum in sancti levitae Stephani sanguine dedicasti, tribue, quaesumus, ut pro nobis intercessor existat, qui pro suis etiam persecutoribus supplicavit. Per, etc.

Offerimus hostias nomini tuo, Domine, quantum de nostro merito trepidi, tantum de sanctorum tuorum suffragiis confidentes. Praesta, quaesumus, ut nobis et veniam conferant et salutem. Per, etc.

Vere dignum. Tuae etenim, Domine, victoriae **80** celebrantur, tuorum praedicatur potentia triumphorum, quoties sanctorum martyrum solemnia recoluntur; quia tu in eis et fortitudinem dimicandi, et palmam fecisti florere justitiae. Inter quos beatus levita Stephanus gloriosus effulsit. Quem sancto Spiritu redundante non solum operum qualitas indicabat, sed tantum etiam coelestis magnificabat gloriae claritudo, ut eam persequentium cernere non posset intuitus. Qui sic in ministrando strenuus et fidelis apparuit, ut eidem apostolicarum committeretur praerogatio

sancta mensarum. Ita castitate pariter et largitate praecipuus, ut viduarum curam misericors et pudicus expleret. Eatenus divinis instructus eloquiis, ut palam concilia vinceret Judaeorum; in tantum Filii tui confessione inflammatus, ut post ejus crucem primus susciperet passionem. Ita regna coelestia mente jam penetrans, ut adhuc constitutus in terris, stantem a dextris virtutis tuae ipsum, pro quo lapidabatur, intenderet; et coelo vim faciens, quam nomine praeferebat, meritis praeiperet jam coronam. Per, etc.

Laetamur, Domine, tuorum celebritate sanctorum. Praesta, quaesumus, ut quos veneramur obsequio, adesse nobis sentiamus auxilio. Per, etc.

Da, quaesumus, Domine, fidelibus tuis hunc charitatis affectum, ut sanctorum tuorum celebritate ferventes, nullis implicentur erroribus, nullis adversitatibus affligantur; *sed* salutaribus proficiant institutis, vitalibusque praesidiis adjuventur. Per, etc.

II. *Item alia.*--- Omnipotens sempiterne Deus, qui sanctorum virtute multiplici Ecclesiae tuae sacrum corpus exornans, primitias martyrum gloriosi levitae Stephani sanguine dedicasti, da nobis diem Natalis ejus honore praecipuo celebrare, quia non diffidimus eum fidelibus tuis specialiter suffragari, qui Dominicae charitatis imitator, etiam pro persecutoribus exoravit. Per, etc.

Praesta nobis, quaesumus, Domine Deus noster, ut, sicut in tuo conspectu mors est pretiosa sanctorum, ita ejus merita venerantium accepta tibi reddatur oblatio. Per, etc.

Vere dignum. Quoniam non solum nobis **81** tu per Jesum Christum Dominum adoptionis tuae filiis contulisti, ut ille tristis aculeus saevientis inferni, et qui ejus acceperat potestatem, diabolus calcaretur, morsque poenaliter contracta peccato, dum pro justitia toleratur, transiret ad praemium; tantumque superabundantis gratiae tuae largitas emereret, ut non solum hoc in ipso nostrae redemptionis auctore, sed etiam in eum credentium confessione perciperet humana substantia; hujusque muneris victoriaeque principium, sanctus Stephanus novi Testamenti levita primus et martyr initiaret post Domini passionem. Per, etc.

III. *Item alia.*---Propitius tribue, Domine, ut hac oblatione mundemur, pro qua sancti tui, inter supplicia dimicando (*Al. confitendo*) sempiternam gloriam sunt adepti. Per, etc.

Vere dignum. Tu enim nobis hanc festivitatem beati (*Al. sancti*) Stephani passione venerabilem consecrasti, cui tantum gratiae Spiritus sanctus infudit, ut levitici primus officii pietatis operarius dispensatione mensarum, viduarum gubernaculo castitatis exemplum, clarus virtute signorum, verbi tui potentia perfidiam destruens Judaeorum, lapidantibus veniam fervore charitatis implorans, coelorum sibi patente secreto, a dextris virtutis immensae Filium hominis cerneret constitutum, regnumque Domini Salvatoris, nondum consummato certamine, palam solus aspiceret, quod sanctis omnibus ostensum est post agonem. Per, etc.

IV. *Item alia.*--- Omnipotens sempiterne Deus, qui primitias martyrum gloriosi levitae Stephani sanguine dedicasti, da nobis diem Natalis ejus honore praecipuo celebrare, quia non diffidimus eum fidelibus tuis specialiter suffragari, qui

Dominicae charitatis imitator, etiam pro persecutoribus supplicavit. Per, etc.

Donorum omnium, Deus, auctor atque largitor, qui sanctorum virtute multiplici Ecclesiae tuae sacrum corpus exornas, da eum in ipsorum defendi prece membrorum, de quorum excellentia gloriatur. Per, etc.

Praesta nobis, quaesumus, Domine Deus noster, ut sicut in conspectu tuo, etc.

82 Vere dignum. Quoniam tu nobis non solum per Jesum Christum Dominum contulisti ut ille tristis aculeus evidentis inferni, et qui ejus acceperat potestatem, diabolus calcaretur; sed ut hoc etiam in eundem Filium tuum credentium confessione, etc.

V. *Item alia*.--- Propitius tribue, Domine quaesumus, ut hac oblatione, etc.

Vere dignum. Tu enim nobis hanc festivitatem, etc.

VI. *Item alia*.---Offerendorum tibi munerum, Deus, auctor et dator, praesta, ut *sacrificium* quod sanctis martyribus in persecutione contulit claritatem, nobis fiat in devotione praesidium. Per, etc.

Vere dignum. In die solemnitatis hodiernae, qua sanctus Stephanus primitivus tuae fidei candidatus, ob hoc infidelium persecutione lapidatus est, ut confessionis sacrae lapis vivus existeret; et quod insigni decoratus vocabulo praefererat, impleret corona martyrii. Per, etc.

Omnipotens sempiterne Deus, qui in terrena substantia constitutos divina tractare concedis, praesta, deprecantibus sanctis tuis, ut eadem consequamur conversatione coelesti. Per, etc.

Conserva, quaesumus, Domine, filiorum tuorum tibi subditam servitutem, ut intervenientibus sanctis, tua redemptione sint digni, tua semper gratia sint repleti. Per, etc.

VII. *Item alia.*--- Deus, qui nos Unigeniti tui clementer incarnatione redemisti, da nobis patrocinia tuorum continuata sanctorum, quibus capere valeamus salutaris mysterii portionem. Per, etc.

Praesta, quaesumus, omnipotens Deus, ut beatus Stephanus levita magnificus, sicut ante alios imitator Dominicae passionis et pietatis enituit, ita sit fragilitatis nostrae promptus adjutor. Per, etc.

Inter nostrae redemptionis miranda beneficia, et sanctorum martyrum gloriosa solemnia, **83** cum muneribus, Domine, tuae laudis occurrimus, agentes gratias et de remedii largitate et de provisione suffragii. Per, etc.

Vere dignum. Beati Stephani levitae simul et martyris Natalitia recolentes, qui fidei, qui sacrae militiae, qui dispensationis et castitatis egregiae, qui praedicationis mirabilis, qui constantiae, qui confessionis ac patientiae nobis exempla veneranda proposuit; et ideo nativitatem Filii tui merito prae caeteris passionis suae festivitate subsequitur, cujus gloriae sempiternae primus martyr occurrit. Per, etc.

VIII. *Item alia.*---Hostias, Domine, suppliciter immolamus, in sanctis nobis collata martyribus salutaris tui subsidia praedicantes. Per, etc.

Vere dignum. Tu es quippe mirabilis in sanctis tuis, et ideo licet in singulis quae ad cultum Divinitatis aspiciunt competens debeamus officium, in cunctis tamen te sine dubio praedicamus, quem in beatorum triumphis martyrum mirabilia cuncta pronuntiant. Per, etc.

Gratias agimus, Domine, multiplicatis circa nos miserationibus tuis, qui et Filii tui nativitate nos salvas, et martyrum beatorum deprecatione sustentas. Per, etc.

Deus, generis institutor et reparator humani, praesta, quaesumus, ut plebs tua et sacramentis instructa salutaribus, et fulta praesidiis, sic praesentia dona percipiat, ut capere mereatur aeterna. Per, etc.

IX. *Item alia.*---Da, quaesumus, omnipotens Deus, ut sicut per cuncta mundi spatia martyrum tuorum facis victorias propagari, sic, te auxiliante nobis, eorum sentiamus ubique praesentiam. Per, etc.

Grata sint tibi, Domine, munera, quaesumus, devotionis hodiernae, quam beati Stephani martyris tui commemoratio gloriosa depromit. Per, etc.

Vere dignum. Hac festivitate laetantes, qua dicatam nomini tuo basilicam beatus Stephanus martyr suo honore signavit, levita venerandus, castitatis exemplum, fidelis apostolicae dispensator alimoniae, novi Testamenti inter contradicentes

promptus assertor, primus coelestis martyrii dedicator. Per, etc.

Et sacramentis tuis, Domine, et gaudiis optatae celebritatis expleti, quaesumus, eorum **84** nobis precibus dent medelam, quorum recordationibus exhibentur. Per, etc.

Protegat, Domine, quaesumus, populum tuum et participatio coelestis indulta convivii, et deprecatio collata justorum. Per, etc.

XX. VIII IDUS AUGUSTI. *Natale sancti Xysti in coemeterio Callisti; et Felicissimi et Agapiti in coemeterio Praetextati, via Appia.*

I.---Deus omnium fortitudo sanctorum, qui illis ad hanc gloriam veniendi copiosum munus gratiae contulisti, nostris, quaesumus, veniam concede peccatis, ut eorum sollemnia digne celebrare possimus. Per, etc.

Offerendorum tibi munerum auctor et dator, praesta ut hoc sacrificium singulare, quod sanctis tuis in passione contulit claritatem, nobis tribuat in devotione praesidium. Per, etc.

Vere dignum. Quoniam inter innumeras toto mundo martyrum palmas, quibus urbis hujus praecipue coronatus est ambitus, etiam hunc nobis venerabilem diem beati Xysti sacerdotis et martyris tui sanguine consecrasti. Per, etc.

II. *Item alia.*---Omnipotens sempiterne Deus, qui sanctis tuis non solum credere in Filium tuum, sed etiam pro eodem pati posse donasti, nostrae quoque fragilitati divinum praetende subsidium, ut misericordiam sempiternam, pro qua illi felices animas exhalarunt, nos saltem sincera confessione mereamur. Per, etc.

Magnificasti, Domine, sanctos tuos suscepta passione pro Christo. Praesta, quaesumus, ut nos etiam suppliciter celebrata purificet. Per, etc.

Vere dignum. Natalem diem sancti martyris et sacerdotis tui Xysti debita festivitate recolentes, qui apostolici pontificatus dignus in sua aetate successor, et passione fortissimus imitator, persecutoris gladium intrepida cervice suscepit, gaudens pro eo se capite truncari, a quo non possit abscindi. Per, etc.

III. *Item alia.*---Tribue, quaesumus, Domine, sanctos tuos et jugiter orare pro nobis, et semper clementer audiri. Per, etc.

85 Sancta tua nobis, Domine, quaesumus, intervenientibus qui tibi placuere, proficiant ad salutem, nec reatus mortalitatis reddat indignos, quos tua redemptio praestat innocuos. Per, etc.

Vere dignum. In die festivitatis hodiernae, qua beatus Xystus pariter sacerdos et martyr devotum tibi sanguinem exsultanter effudit, qui ad eandem gloriam promerendam doctrinae suae filios incitabat, et quos erudiebat hortatu, praeveniebat exemplo. Per, etc.

Da nobis, Domine, fidei tuae miseratus augmentum, ut quae sanctos martyres tuos usque ad sanguinem retenta glorificat, nos etiam justificet, veraciter hanc sequentes. Per, etc.

Adsint nobis, Domine, patrocina tibi grata sanctorum, et quae pro illorum solemnitate deferimus eorum commendet oratio. Per, etc.

Vere dignum. Qui sancto martyri tuo Xysto ac praecipuo sacerdoti, non solum propriae passionis triumphum, sed ut etiam subjectis sibi ministris Ecclesiae proficeret, contulisti. Gloriosum denique virum nec inferior beatitudo discipuli, nec tardior est secuta victoria. Per, etc.

IV. *Item alia.*---Adesto, Domine, supplicationibus nostris, et intercedentibus sanctis tuis, ab hostium nos defende propitiatus incursu. Per, etc.

Suscipe, Domine, munera passionibus tuorum dicata sanctorum, et quae illis inter persecutiones fortitudinem ministrarunt, nobis praebeant inter adversa constantiam. Per, etc.

Vere dignum. Qui sanctum Xystum sedis apostolicae sacerdotem hodierna die felici martyrio coronasti. Pro quibus operibus tuis atque muneribus, multiplici gratiarum actione laetantes, hostias tibi laudis offerimus. Per, etc.

Prodest quidem, Domine, continuata censura peccantibus. Sed temperetur, quaesumus, tuorum intercessionem sanctorum; ut non deficiamus infirmi, sed per tuam gratiam possimus nos emendare correpti. Per, etc.

Defende, quaesumus, Domine, plebem tuam, in sola tuae misericordiae venia confidentem, et intervenientibus sanctis tuis, quidquid eidem debetur pro castigatione delicti, transeat ad consolationis effectum. Per, etc.

86 V. *Item alia.*---Adesto, Domine, martyrum deprecatione sanctorum, et quos pati pro tuo nomine tribuisti, fac tuis fidelibus suffragari. Per, etc.

Dominus Deus noster, tuis nos purifica sacramentis et quorum nos tribuis interesse mysteriis, concede remediis gaudere perpetuis. Per, etc.

Vere dignum. Tibi enim festiva solemnitas agitur, tibi dies sacrata celebratur, qua sancti Xysti praesulis apostolici Natalitia praelibantes, quibus in confessionem tui nominis venerabilis ejus sanguis effusus est, annua majestati tuae vota persolvimus. Per, etc.

Refecti cibo potuque coelesti, Deus noster, te supplices exoramus ut in quorum haec commemoratione percepimus, eorum muniamur et precibus. Per, etc.

Praetende, Domine, misericordiam tuam, et esto populi tui defensor et custos, ut sanctorum tuorum veneranda solemnia securo possit frequentare conventu. Per, etc.

VI. *Item alia.*--- Fac nos, quaesumus, Domine, sanctorum tuorum semper festa sectari, quorum suffragiis protectionis tuae dona sentiamus. Per, etc.

Concede, quaesumus, Domine Deus noster, ut per tua semper sacramenta vivamus, quia protegere non desistis quos tuis semper indulseris inhaerere mysteriis. Per, etc.

Vere dignum. Adest enim nobis sancti sacerdotis et martyris tui Xysti desiderata festivitas; quam annua recursione venerantes, hostias tibi laudis offerimus cum angelis, etc.

Repleti sumus, Domine, misericordia tua, et benedictione sanctorum, et securitatis munere relevati. Per, etc.

VII. *Item alia.*---Deus, qui nos ad sancti pontificis et martyris tui Xysti natalitia tribuisti pervenire laetantes, praesta, quaesumus, ut sicut securis eadem mentibus, ita dignis celebremus officiis. Per, etc.

Accipe munera, Domine, quae in eorum **87** tibi solemnitate deferimus, quorum scimus patrociniis liberari. Per, etc.

Vere dignum. Cognoscimus enim, Domine, tuae pietatis effectus, quibus nos adeo gloriosi sacerdotis et martyris tui Xysti semper honoranda solemnia, nec inter praeteritas mundi tribulationes omittere voluisti, et nunc reddita praestas libertate venerari. Per, etc.

In Natali sanctorum Felicissimi et Agapiti.

Magnificantes, Domine, clementiam tuam, supplices exoramus ut qui nos sanctorum tuorum frequentibus facis natalitiis interesse, perpetuis tribuas gaudere consortiis. Per, etc.

Da nobis, omnipotens Deus, in sanctorum tuorum te semper commemoratione laudare, quia refovere curabis quos in honore tuo perseverare concesseris. Per, etc.

Accepta tibi sit, Domine, sacratae plebis oblatio pro tuorum honore sanctorum, quorum se meritis percepisse de tribulatione cognoscit auxilium. Per, etc.

Vere dignum. Qui nos sanctorum Felicissimi et Agapiti festa semper optanda fecisti celebrare gaudentes, et qui dedisti fidem inter adversa constantem, reddes beneficia (*Al.* munera) libertatis. Per, etc

Praesta, Domine, quaesumus, ut quorum memoriam sacramenti participatione recolimus, fidem quoque proficiendo sectemur. Per, etc.

Respice subditam tibi, Domine, familiam tuam, et cujus exaudire preces in moerore dignatus est, actionem gratiarum propensius intueri. Per, etc.

XXI. IV IDUS AUGUSTI. *Natale sancti Laurentii.*

I.---Deus, qui nos sanctorum martyrum munitione conservas, da Ecclesiam tuam digne talium celebrare solennia, et illos tibi jugiter supplicare pro nobis. Per, etc.

Vere dignum. Praevenientes natalem diem beati Laurentii, qui levita simul martyrque venerandus et proprio claruit

gloriosus officio, et memoranda refulsit passione sublimis.
Per, etc.

Sumpsimus, Domine, pignus redemptionis aeternae. Sit nobis, quaesumus, intervenientibus sanctis tuis, vitae praesentis auxilium, pariter et futurae. Per, etc.

Adesto, Domine, populo tuo, et quem **88** sanctorum tuorum tribuis frequentationibus interesse, protectione perpetua fac securum. Per, etc.

II. *Item alia.*---Concede nobis, Domine, gratiam tuam in beati Laurentii martyris celebritate multiplicem, ut de tanti agone certaminis discat populus Christianus et firma solidari patientia, et pia exsultare victoria. Per, etc.

Pro beati Laurentii martyris passione veneranda, hostias tibi, Domine, suppliciter immolamus, ejus oratione placituras, pro cujus meritis offeruntur. Per, etc.

Vere dignum. Et tuam magnificentiam propensius exorare, qui nobis hunc diem sancti Laurentii martyrio tribuisti venerandum, quem ita omni genere pietatis imbueras, ut idem tibi ara atque sacrificium, idem sacerdos esset et templum. Per, etc.

Satiasti, Domine, familiam tuam muneribus sacris. Ejus, quaesumus, semper interventione nos refove, cujus solemnia celebramus. Per, etc.

Omnipotens sempiterne Deus, Ecclesiae tuae votis propitiatus aspira, ut beati Laurentii martyris meritis adjuvetur, cujus passione laetatur. Per, etc.

III. *Item alia.*---Magnificasti, Domine sanctos tuos suscepta passione pro Christo. Praesta, quaesumus, ut, etc.

Vere dignum. Quoniam tu es omnium sanctorum insuperabilis fortitudo, qui inter mundanae conversationis adversa, praecipua nos beatorum martyrum glorificatione solaris, et ad sublimia exempla patientiae, triumpho nos sancti Laurentii, quem hodie celebramus, accendis. Per, etc.

Repleti, Domine, donis tuis in tuorum festivitate sanctorum, praesta, ut haec sancta mysteria, quae celebramus votis, experiamur auxiliis. Per, etc.

IV. *Item alia.*--- Suscipe, quaesumus, Domine, munera pro sanctorum tuorum commemoratione exsultanter oblata, et quod illos fecit **89** passione gloriosos, nos devotione reddat innocuos. Per, etc.

Vere dignum. Quoniam tuis donis atque muneribus, beati Laurentii martyris passionem hodierna solemnitatem veneramur, qui pro confessione Jesu Christi Filii tui diversa supplicia, spiritu fervente, suscipiens, subjectos ignes, et crudeli ingenio persequentium mutata tormenta, immutabili virtute superavit, ac fluentibus membris, solida parte victor mente permansit. Per, etc.

Excita, Domine, in Ecclesia tua Spiritum cui sanctus Laurentius levita servivit, ut, eodem nos replente, studeamus amare quod amavit, et opere exercere quod docuit. Per, etc.

V. *Item alia.*---Accepta tibi sit, Domine, nostrae servitutis oblatio, et salutaris nobis, beati Laurentii precibus, pro cujus commemoratione defertur, existat. Per, etc.

Vere dignum. Quo pietatis officio, pro solemnitate sancti Laurentii martyris, sacrificium tibi laudis offerimus, quia tua factum est operante virtute, ut nullis calumniis impiorum, nulla saevitia persequentum, nulla dirarum atrocitate poenarum, vir tuo ignitus Spiritu vinceretur. Per, etc.

VI. *Item alia.*--- Oblata tibi, Domine, munera populi tui pro tuorum honore sanctorum suscipe propitius, quaesumus, et eorum nos intercessione sanctifica. Per, etc.

Vere dignum. Beati Laurentii annua vota repetentes. Qui dispensator egregius, et usque ad sanguinem, nominis tui confessor eximius, simul in alendis pauperibus, ecclesiasticae pietatis et testificationis Filii tui Domini nostri, praebuit martyr beatus exemplum. Per, etc.

Adesto, Domine, supplicationibus nostris, et intercessione sancti Laurentii martyris tui, perpetuam nobis misericordiam benignus impende. Per, etc.

VII. *Item alia.*--- Accipe, quaesumus, Domine, munera dignanter oblata, et beati Laurentii suffragantibus **90** meritis, ad nostrae salutis auxilium provenire concede. Per, etc.

Vere dignum. Et pro honore beati Laurentii martyris tui hostias tibi laudis offerimus. Per, etc.

Repleti gustu gratiae tuae, et coelestis mensae dulcedine vegetati, gratias tibi referimus. Per, etc.

Annue, quaesumus, Domine, precibus familiae tuae, et quod nostris actibus non meremur, sanctorum tuorum nobis concede suffragiis. Per, etc.

VIII. *Item alia.*---Cum sanctorum tuorum, Domine, supplicationibus imploramus, ut sacris muneribus offerendis gratam tibi nostri ministerii facias servitutem. Per, etc.

Vere dignum. Quidquid enim sanctorum tuorum meritis adhibemus, ad tuam laudem recurrit et gloriam, qui in eorum semper es virtute mirabilis. Per, etc.

Sancti Laurentii nos, Domine, precatio justa tueatur, et quod nostra conscientia non praesumit, ejus nobis, qui tibi placuit, oratione donetur. Per, etc.

IX. *Item alia.*---Supplices te rogamus, Deus, ut interventu beati Laurentii martyris, et tua in nobis dona multiplices, et tempora nostra disponas. Per, etc.

Debitum nostrae reddimus servitutis, suppliciter exorantes ut suffragiis ejus in nobis tua munera tuearis, pro cujus honoranda confessione hostiam tibi laudis offerimus. Per, etc.

Vere dignum. De tua misericordia postulantes ut quorum ad honorem nominis tui merita celebramus, pia quoque operamur imitari. Per, etc.

Tuere nos, Domine, precibus sancti Laurentii martyris tui, ut gratia tua semper mereamur augeri, qui talium praesidiis confidimus patronorum. Per, etc.

X. *Item alia.*---Laeta nos, Domine, quaesumus, sancti Laurentii martyris tui festivitas semper excipiat, quae et jucunditatem nobis suae glorificationis **91** infundat, et tibi nos reddat acceptos. Per, etc.

Perfice nobis, Domine, fructum gratulationis hodiernae, ut precibus beati Laurentii martyris tui, ejus Natalitia votiva praecurrens, perfectis gaudiis expleatur oblatio. Per, etc.

Vere dignum. Tuam misericordiam deprecantes ut mentibus nostris beati Laurentii martyris tui tribuas jugiter suavitatem, qua et nos amemus ejus meritum passionis, et indulgentiam nobis semper fidelis ille patronus obtineat. Per, etc.

Gratias tibi, Domine, quoniam sanctum Laurentium martyrem tuum te inspirante diligimus, ut ejus Natalitia praeceuntes piis semper intercessionibus foveamur et meritis. Per, etc.

XI. *Item alia.*---Auge, quaesumus, Domine, fidem populi tui, de sancti Laurentii martyris festivitate conceptam, ut ad confessionem tui nominis nullis properare terreamur adversis, sed tantae virtutis intuitu potius incitemur. Per, etc.

Adsint nobis, Domine, patrocina tibi grata sanctorum, ut quae pro illorum solemnitate deferimus, eorum commendet oratio. Per, etc.

Vere dignum. In die solemnitatis hodiernae, qua beati Laurentii hostiam tibi placitam casti corporis glorioso certamine suscepisti. Prunis namque superposita stridebant membra viventia, nec tamen erat poena patientis, sed pia confessionis incensum. Neque terreno liberari cruciatu martyr optabat, sed coronari deprecabatur in coelis. Per, etc.

XII. *Item alia.*---Annuc, quaesumus, Domine, precibus nostris ut sancti Laurentii martyris tui solemnia, quae cultu tibi debito praevenimus, prospero suscipiamus effectum. Per, etc.

Muneribus nostris, Domine, sancti Laurentii martyris tui festa praecedimus, ut quae conscientiae nostrae praepediuntur obstaculo, illius meritis grata reddantur. Per, etc.

Vere dignum. Quamvis enim sanctorum tuorum, propagante te, Domine, toto orbe clara sit gloria, de beati tamen solemnitate Laurentii peculiaris prae caeteris Roma **92** laetatur; cujus nascendo civis, sacer minister, et dicatum nomini tuo munus est proprium. Qui per tuam gratiam, commissae sibi dispensationis exsecutor egregius, ut ad martyrium perveniret; emeruit pro praemio, et quo coelestis existeret consecutus est passionem. Per, etc.

Intercessio beati Laurentii martyris tui, Domine, de sua nobis confessione nascentium mereatur plenitudinem gaudiorum. Per, etc.

Exsultet populus tuus, Domine, quaesumus, in sancti commemoratione Laurentii; et cujus de votivo laetatur officio, suffragio relevetur optato. Per, etc.

XIII. *Item alia.*--- Adsit nobis, Domine, sancti Laurentii martyris in tua glorificatione benedictio, cujus nobis est hodie facta suffragium in tua virtute confessio. Per, etc.

Offerimus hostias, Domine, in sancti Laurentii martyris tui hodierna festivitate (*Al.* confessione) gaudentes, quae nobis, operante te, Domine, et auxilium contulit et profectum. Per, etc.

Vere dignum. Pretiosam mortem sancti Laurentii martyris tui exsultantibus animis celebrantes, quam, te vincente, diaboli cernimus esse victricem. Per, etc.

Da nobis, omnipotens Deus, ut beati Laurentii martyris tui veneranda solemnitas et devotionem nobis augeat et salutem. Per, etc.

Ad octavas.

XIV. *Item alia.*---Sanctorum tuorum nos, Domine, continua solemnitate comitare, ut qui nostris meritis impedimur, eorum qui tibi placuerunt precibus adjuvemur. Per, etc.

Ut sacrificia nostra, Domine, propitiatus intendas, sancti Laurentii nos martyris tui commendet oratio. Per, etc.

Vere dignum. Quia in sanctorum tuorum semper es virtute gloriosus. Et quoties illorum festa recolimus, te mirabilem confitemur. Per, etc.

Sancti Laurentii nos, Domine, solemnitas repetita tueatur, et misericordiae tuae intercessio beata conciliet. Per, etc.

93 IDIBUS AUGUSTI. *Natale sanctorum
Hippolyti et Pontiani.*

I.---Deus, qui nos in sanctorum martyrum multiplicatione custodis, da ut quorum solemnities frequentamus, incessabili juvemur auxilio. Per, etc.

Respice, Domine, munera populi tui, sanctorum festivitate votiva, et tuae testificatio veritatis nobis proficiat ad salutem. Per, etc.

Vere dignum. Tibi enim, Domine, festiva solemnitatis agitur, tibi dies sacrata celebratur, quam sancti Hippolyti martyris tui sanguis in veritatis tuae testificatione profusus magnifico nominis tui honore signavit. Per, etc.

Sacro munere satiati, supplices, Domine, deprecamur ut quod debitae servitutis celebramus officio, salvationis tuae sentiamus augmentum. Per, etc.

Deus, qui Ecclesiam tuam innumeris sanctorum patrocinis et glorificas et tueris, praesta ut quorum celebrat conventum, experiatur devota suffragium. Per, etc.

II. *Item alia.*---Perpetuis nos, Domine, sanctorum tuorum praesidiis, et quanto fragiliores sumus, tanto magis necessariis attolle suffragiis. Per, etc.

Quaesumus, omnipotens Deus, ut sanctorum tuorum coelestibus mysteriis celebrata solemnitatis indulgentiam nobis tuae propitiationis acquirat. Per, etc.

Vere dignum. Qui non solum malis nostris bona retribuisti, sed ut miseris uberius dona concedas, qui digne pro nobis possint intercedere, contulisti, et quod nostra conscientia non habebat, intercessio supplet tibi grata justorum. Per, etc.

Sancti martyris Agapiti, Domine, quaesumus, veneranda festivitas, salutaris auxilii nobis praestet augmentum. Per, etc.

Plebs tua, Domine, laetetur tuorum semper **94** honore sanctorum, et eorum percipiat intercessione votiva subsidia, quorum patrociniis gratulatur. Per, etc.

XXIII. III KALENDAS SEPTEMBRIS. *Natale sanctorum Adaucti et Felicis.*

I.---Da nobis, omnipotens Deus, ut eorum semper festa sectemur, quorum digna pro nobis interventione confidimus. Per, etc.

Sanctorum Felicis et Adaucti natalitia recensentes, munus offerimus, quod eorum tibi, Domine, quaesumus, intercessione sit gratum. Per, etc.

Vere dignum. Sanctorum martyrum gloriam cum exultatione recolentes, in quibus mirabiles tuae majestatis effectus, et patrocinia nobis provisa cognoscimus. Per, etc.

Gratias tibi referimus, Domine, qui nos et coelestis participatione sacramenti, et tuorum reficis celebritate justorum. Per, etc.

II. *Item alia.*--- Majestatem tuam, Domine, supplices deprecamur, ut sicut nos jugiter sanctorum tuorum commemoratione laetificas, ita semper supplicatione defendas. Per, etc.

Tanto placabiles, quaesumus, Domine, nostrae sint hostiae, quanto sanctorum martyrum tuorum, pro quorum solemnitatibus exhibentur, tibi grata sunt merita. Per, etc.

Vere dignum. Quamvis enim semper in tui gaudeamus actione mysterii, copiosius tamen ejus munere gratulamur, cum pro martyrum solemnitate sanctorum, per quos tibi commendamur, effertur. Per, etc.

Donis coelestibus, cum sanctorum tuorum recordatione, satiati gratias tibi referimus. Per, etc.

Pro familia tua, Domine, quaesumus, sanctorum martyrum venerabilis intercedat oratio, ut quorum solemnia devota mente non deserit, eorum piis adjuta praesidiis, et consolationem referat et salutem. Per, etc.

95 III. *Item alia.*---Quaesumus, Domine Deus noster, ut non desinant sancti tui pro nostris supplicare peccatis, a quibus tu voluisti pro peccatoribus exorari. Per, etc.

Praesta nobis, quaesumus, omnipotens Deus, ut nostrae humilitatis oblatio et pro tuorum grata sit honore sanctorum, et nos corpore pariter et mente purificet. Per, etc.

Vere dignum. Orantes potentiam tuam, ne dicant gentes: *Ubi est Deus eorum?* Sed ut dignanter ostendas quia non plus ad perdendum nos valeant nostra delicta, quam ad salvandum vel patrocinia copiosa justorum, vel tuae majestatis invicta clementia. Per, etc.

Supplices te rogamus, Deus, ne aut malis propriis aggravemur, aut infestemur ab hostibus, qui tantis sanctorum tuorum meritis commonemur. Per, etc.

IV. *Item alia.*---Sanctorum tuorum, quaesumus, Domine, quorum nos assiduis festivitibus consolaris, defende praesidiis. Per, etc.

Salutari sacrificio, Domine, populus tuus semper exsultet, quo et debitus honor sacris martyribus exhibetur, et sanctificationis tuae munus acquiritur, Per, etc.

Vere dignum. Te in tuorum glorificantes honore sanctorum, qui et illis tribuisti beatitudinem sempiternam, et infirmitati nostrae talia praeparasti suffragia, quae possis audire pro nobis. Per, etc.

Exaudi, Domine, quaesumus, preces nostras, ut populus tuus, sub tantis patrociniis constitutus, et a suis offensionibus liberetur, et ab omnibus protegatur adversis. Per, etc.

V. *Item alia.*--- Accepta sit in conspectu tuo, Domine, nostra devotio, ut eorum nobis fiat supplicatione salutaris, pro quorum solemnitate defertur. Per, etc.

Vere dignum. Sacrificium quippe suum hodie frequentat Ecclesia, et festivitatem dudum muneris immolati annua festivitate concelebrat, quo, pro ejus confessione vel nomine, qui eam sanguine suo redemit, impenso, obsequium proprii cruoris exhibuit. Per, etc.

96 VI. *Item alia.*--- Sanctorum tuorum nobis, Domine, pia non desit oratio, quae et munera nostra conciliet, et tuam nobis indulgentiam semper obtineat. Per, etc.

Vere dignum. Qui Ecclesiae tuae, toto orbe propagandae, non solum tui Unigeniti passionem sempiterna providentia contulisti, sed ad maiorem gloriam conferendam mutuas mortes tibi impendere pretiosa devotione tribuisti. Per, etc.

Votiva, Domine, dona percepimus, quae sanctorum nobis precibus et praesentis, quaesumus, vitae, pariter et aeternae tribue conferre praesidium. Per, etc.

VII. *Item alia.*---Adesto, Domine, populo tuo, et concede misericordiam tuam cum sanctorum tuorum patrociniis supplicanti, ut quia tua gubernatione confidit, nullis adversitatibus opprimatur. Per, etc.

Vere dignum. Ecce enim, sicut sacer sermo pronuntiat, *pretiosa est in conspectu Domini mors sanctorum ejus*. Nec potest ullatenus explicari, quibus modis haec interfectio gloriosa pensetur. Moriuntur abjecti, et orbis terrarum capiunt principatum. Moriuntur mundanae eruditionis ignari, et exeunt doctrinae coelestis auctores. Moriuntur captores piscium, et efficiuntur hominum piscatores. Moriuntur soliti maria perscrutari mediocris artis officio, et redduntur saeculi examinatores et iudices. Et ideo cum angelis, etc.

XXIV. MENSE SEPTEMBRI. XVII
KALENDAS OCTOBRIS. *Natale sanctorum
Cornelii et Cypriani.*

Omnipotens sempiterne Deus, qui nos multiplici sanctorum tuorum festivitate laetificas, praesta ut quorum commemoratione gaudemus, praesidio muniamur. Per, etc.

Oblationes populi tui, Domine, quaesumus, placatus intende, quibus et sanctorum martyrum celebramus in honorem tui nominis passionem, et nobis indulgentiam suppliciter imploramus. Per, etc.

97 *Preces H in sancta Euphemia.*

Vere dignum. Immensa sunt enim opera tua, et vere magna (*Al. mirabilia*). Tibi hominem, diabolica quondam fraude prostratum, sic per Jesum Christum Filium tuum, Dominum nostrum, sui tribuisti victoris esse victorem, hunc eundem ejus adversarium, ut eum non solum virilis sexus tuorum deinceps fidelium subjugaret, sed etiam feminea superaret infirmitas, et quae est in sua conditione fragilior, substantiae spiritalis inimico fortior redderetur; deceptionemque Evae matris ulciscens, de hoste generis humani, qui aditum per illam mortis invenerat, triumpharet; quas ineffabilis gloriae tuae vices in sanctae martyris Euphemiae passione venerantes. Per, etc.

Accipe, Domine, quaesumus, nostrae servitutis officia, ut, suffragantibus sanctis, quod ad honorem tuae majestatis offerimus, perpetuam nobis conferant vitam. Per, etc.

Perceptis, Domine, coelestibus sacramentis, gratias agimus pio nomini tuo qui et sanctorum tuorum nos assidua festivitate comitaris, et divino munere vivificare non desinis. Per, etc.

Respice propitius, Domine, ad debitam tibi tui populi servitutum, ut inter humanae fragilitatis incerta nullis adversitatibus opprimatur, qui de tua protectione confidit. Per, etc.

Item alia.--- Beatorum martyrum, pariterque pontificum Cornelii et Cypriani nos, Domine, quaesumus, festa tueantur, et eorum commendet oratio veneranda atque laetificet. Per, etc.

Plebis tuae, Domine, munera benignus intende, quae majestati tuae pro sanctorum martyrum Cornelii et Cypriani solemnitatibus sunt dicata. Per, etc.

Vere dignum. Tuamque in sanctis martyribus Cornelio simul etiam Cypriano, praedicare virtutem, quos discretis terrarum partibus greges sacros divino pane pascentes, una fide, eademque die, diversis licet temporibus, consonante, parique nominis tui confessione coronasti. Per, etc.

Sacro munere vegetatos sanctorum martyrum Cornelii et Cypriani natalitia nos **98** tibi, Domine, quaesumus, commendet oratio. Per, etc.

Ad defensionem fidelium, Domine, quaesumus, dexteram tuae majestatis extende; et ut perpetua pietatis tuae protectione muniantur, intercessio pro his non desit martyrum continuata sanctorum. Per, etc.

XXV. XVI KALENDAS OCTOBRIS. *In Natali sanctae Euphemiae.*

I.--- Praesta, Domine, quaesumus, ut sicut sanctorum tuorum Natalitia celebranda non deserunt, ita jugiter suffragia comitentur. Per, etc.

Gratanter ad munera dicanda concurrimus, quae nomini tuo, Domine, pro solemnitate sanctae martyris Euphemiae supplices immolamus. Per, etc.

Vere dignum. In hac celebritate gaudentes, qua sancti Spiritus fervore praeclarus beatae martyris Euphemiae sexus fragilitate pretiosior sanguis effloruit, et virtute feminea rabiem diabolicae persecutionis elidens, geminatae gloriae triumphum virginitas implevit et passio. Per, etc.

II. *Item alia.*---Suscipe, Domine, quaesumus, hostias laetantis Ecclesiae, quas pro sanctae martyris Euphemiae natalitia passione majestati tuae prompta devovit. Per, etc.

Vere dignum. Sanctae martyris Euphemiae Natalitia recolentes rerum diversitate mirabili: ut diabolus, qui virum per imbecillitatem mulieris impulerat in ruinam, viri conditione nunc in Christo reparante victoriam, per

muliebrem quoque fragilitatem mutuo dejiceretur obtritus. Per, etc.

III. *Item alia.*---Sacrificium tibi, Domine, nostrae servitutis offerimus, quod ad honorem nominis tui in sanctae martyris Euphemiae festivitate debemus. Per, etc.

Vere dignum. Hodiernae festivitatis laetitiam **99** recensentes, quam nobis sanctae martyris Euphemiae veneranda confessio fecit insignem. Per, etc.

Sanctificet nos, Domine, quaesumus, tui perceptio sacramenti; et intercessio sanctae martyris Euphemiae tibi reddat acceptos. Per, etc.

Exsultet, Domine, Christianae plebis humilitas, quia in martyrum commemoratione sanctorum tua mirabilia veneratur, et eorum tibi precibus adiuta complaceat. Per, etc.

XXVI. PRIDIE KALENDAS OCTOBRIS. *Natale basilicae Angeli in Salaria.*

I.---Omnipotens sempiterne Deus, apud quem, cum totius rationabilis pia merita creaturae semper accepta sint, certum est magis esse praecipua, quae reliquam spiritalem superant dignitatem, grata tibi sit, quaesumus, nostra festivitas, pro veneratione ejus oblata, qui tuae majestatis arcanis, naturali per tuam gratiam decore servato, devotis semper excubiis est propinquus. Per, etc.

Hostias tibi, Domine, laudis offerimus, suppliciter deprecantes ut easdem, angelico pro nobis interveniente suffragio, et placatus accipias, et ad salutem nostram provenire concedas. Per, etc.

Vere dignum. Teque profusis gaudiis praedicare in die festivitatis hodiernae, qua in honorem beati archangeli Michaelis sacrata nomini tuo loca divinis sunt instituta mysteriis; quamvis enim illius sublimis gloriosaeque substantiae sit habitatio semper in coelis, tuorum tamen fidelium praesumit affectus, pro tuae reverentia potestatis, per haec piae devotionis officia, quoddam retinere pignus in terris astantium in conspectu tuo jugiter ministrorum. Et ideo cum angelis, etc.

II. *Item alia.*--- Munus populi tui, Domine, quaesumus, dignanter assume, quod non nostris meritis, sed sancti archangeli tui Michaelis deprecatione sit gratum. Per, etc.

Vere dignum. Teque in omni factura tua laudare mirabilem, in quo principaliter angelica natura praecellit, quae, etsi humano generi corporeo conspectu subtrahitur (*Al. negatur* **100** aspectu), fidei tamen videtur intuitu. Dignumque est per honorificentiam nos eorum, tuam suspicere majestatem, per quos multa praesidia nostrae salutis operaris, tuamque magnificentiam hoc potius praedicare, quod te praecelsarum atque coelestium potestatum Dominum confitentur. Per, etc.

III. *Item alia.*--- Oblatio tibi, Domine, sit nostra semper accepta, quae angelis tuis sanctisque precantibus, et

indulgentiam nobis referat, et remedia procuret aeterna. Per, etc.

Vere dignum. Multoque magis in archangelis angelisque tuis tua praeconia non tacere, quia ad excellentiam tuam recurrit et gloriam, cum angelica creatura, quae a conditione sui tuis subjecta servitiis, probabilis exstitit, honoratur, et cum illa sit digna venerari, tu, quam sis immensus, et super omnia praeferendus, ostenderis. Per, etc.

Sumpsimus, Domine, votiva mysteria; quaesumus clementiam tuam, ut eorum nobis fiant deprecatione salutaria, quorum celebrantur affectu. Per, etc.

Defende, Domine, familiam tuam; et toto tibi corde prostratam ab hostium tuere formidine. Nec bona tua difficulter inveniant, pro quibus et sancti tui, et angelicae tibi supplicant potestates. Per, etc.

IV. *Item alia.*---Deus, qui in auxilium generis humani coelestia simul et terrena disponis, in inferiore mundi parte laborantes, supernorum nos, quaesumus, praesidiis refove propitius ministrorum. Per, etc.

In honorem beati archangeli Michaelis, loca nomini tuo dicata, mystico frequentamus obsequio. Praesta, quaesumus, eorum nos gaudere suffragiis, quorum sublimia merita recensemus. Per, etc.

Vere dignum. Qui non solum nos sanctorum tuorum confessionibus benignissime consolaris, sed etiam ad coelestium familiaritatem provehis potestatum, non tantum

martyrum intercessione sustollis, sed ipsorum quoque patrociniis erigis angelorum. Per, etc.

101 V. *Item alia.*---Sanctorum, Domine, sancta deferimus, quae, cum in omnium justorum tibi commemoratione sint placita, multo magis in angelicae veneratione substantiae grata tuis aspectibus esse confidimus. Per, etc.

Vere dignum. Qui sicut nos per Apostolum tuum dignanter informas, jam conversationem nostram in coelis esse, benignus instituis, ut illuc attollamur mente, ubi quos veneramur assistunt, et in excelsa tendamus, quae in beati archangeli Michaelis *festivitate* contemplamur affectu. Per, etc.

Beati archangeli Michaelis interventione suffulti, supplices, Domine, te precamur, ut, quos honore prosequimur, contingamus et mente. Per, etc.

Plebem tuam, quaesumus, Domine, perpetua pietate custodi; ut secura semper et necessariis adjuta subsidiis spirituum tibimet placitorum pia semper veneratione laetetur. Per, etc.

XXVII. *Admonitio jejunii mensis septimi; et orationes et preces.*

Annua nobis est, dilectissimi, jejuniorum celebranda festivitas, quam mensis septimi solemnis recursus indicit. Quarta igitur et sexta feria succedente, solitis eandem

conventibus exsequamur; sabbatorum die hic sacras acturi vigilias, ut per observantiam competentem, Domino purificatis mentibus supplicantes, beatissimo Petro apostolo suffragante, et praesentibus periculis exui mereamur, pariter et futuris. Per, etc.

I.--- Deus, qui delinquentes perire non pateris, donec convertantur et vivant, debitam, quaesumus, peccatis nostris suspende vindictam, et praesta propitius ne dissimulatio cumulet ultionem, sed ut potius emendatio prosit ad veniam. Per, etc.

Populi tui, Deus, defensor et rector, concede propitius ut a delictis omnibus abstinentes, et necessariis foveamur alimentis, et ab infestis hostibus liberemur. Per, etc.

Super oblata.---Praesta nobis, omnipotens Deus, ut dicatum nomini tuo sacrificium purgatis moribus offeramus. Per, etc.

Vere dignum. Quia tu quidem nobis jejunia **102** salubriter indidisti, quibus, carnis lege sedata, purior animus emeretur. Sed cum in ipsis nostris observationibus a noxiis et illicitis non vacamus, non hoc te jejunium delegisse prophetica voce testaris. Quoniam non solum prodesse non poterit castigatio corporalis, si spiritus noster nefandis cogitationibus implicetur; sed hoc constat esse deterius, si etiam terrena conditione mitigata, mens ab iniquitatibus non quiescit. Et ideo tu nobis, Domine, largire placatus, ut exterius parcimonia convenienter adhibita, intrinsecus a pravis intentionibus temperemus, ut continentiam valeamus exercere perfectam. Per, etc.

Postcommunio.---Annue, quaesumus, Domine, ut et tuis semper solemnitatibus occupemur, et mysteriis eorum mente pariter congruamus et corpore. Per, etc.

Super populum.--- Sanctificata jejunio tuorum corda filiorum, Deus habitator, illustra, et quibus praestas devotionis affectum, praebe supplicantibus pium benignus auditum. Per, etc.

II. *Item alia.*---Exaudi, Domine, preces nostras, ut in omni natione, quod Verbi tui promissum est Evangelio, compleatur; et plenitudo adoptionis obtineat, quod praedixit testificatio veritatis. Per, etc.

Intende, quaesumus, Domine, sacrificium singulare, ut hujus participatione mysterii, quae speranda credimus, expectata sumamus. Per, etc.

Vere dignum. Tuum est enim omne quod vivimus, quia licet peccati vulnere natura nostra vitata sit, tui tamen est operis, ut ad terrena generati, ad coelestia renascantur.

Visita, quaesumus, Domine, familiam tuam, et corda sacris dicata mysteriis pervigili tuere pietate, ut remedia salutis aeternae, quae te miserante percipiunt, te protegente custodiant. Per, etc.

III. *Item alia.*---Omnipotens sempiterne Deus, in cujus arbitrio regnorum omnium jura consistunt, protege Romani nominis ubique rectores, ut **103** eorum votiva prosperitas, pax tuorum possit esse populorum. Per, etc.

Adesto, Domine, fidelibus tuis, et quos coelestibus instituis sacramentis, et quibus substantiam tribuis corporalem, a terrenis conserva periculis. Per, etc.

Exaudi, Domine, supplicum preces, et devoto tibi pectore famulantes perpetua defensione custodi, ut nullis perturbationibus impediti liberam servitatem tuis semper exhibeamus officiis. Per, etc.

Vere dignum. Qui rationabilem creaturam, ne temporalibus dedita bonis, ad praemia sempiterna non tendat, ea dispensatione dignaris erudire, ut nec castigatione deficiat, nec prosperitatibus insolescat; sed hoc potius fiat ejus gloriosa devotio, quo nullis adversitatibus obruta superetur. Per, etc.

Omnipotens sempiterne Deus, misericordiam tuam supplices exoramus ut hoc tuum sacramentum non sit nobis reatus ad poenam, sed fiat intercessio salutaris ad veniam; sit abolitio peccatorum, sit fortitudo fragilium, sit contra mundi pericula firmamentum. Haec nos communio purget a crimine, et coelestis gaudii tribuat esse consortes. Per, etc.

IV. *Item alia.*---Da nobis, Domine, rationabilem, quaesumus, actionem, ut te solum sincera mente venerantes, et fiducialius quae tua sunt postulemus, et facilius assequamur. Per, etc.

Omnium nostrum, Domine, quaesumus, ad te corda converte, ut ab his quibus offenderis abstinentes, non iracundiam tuam, sed misericordiam sentiamus. Per, etc.

Munera tua, Deus institutor, illustra, et per has hostias, quibus te placari voluisti, sanctifica misericors immolantes. Per, etc.

Vere dignum. Cujus et potentia sunt creata, et providentia reguntur universa; ideoque hac nos teneri lege merito censuisti, ut te, sub quo sunt omnia, non timentes, cuncta paveamus, et rursus nulla penitus formidemus, si unum te fideliter omnium revereamur auctorem. Per, etc.

Largire nobis, omnipotens Deus, a quo omne bonum est, ut te habentes nullis indigeamus auxiliis. Per, etc.

Tibi placitam, Deus noster, populo tuo tribue voluntatem, quia tunc illi prospera **104** cuncta praestabis, cum tuis aptum feceris institutis. Per, etc.

V. Item alia.--- Festina, quaesumus, ne tardaveris, Domine, et praesidium nobis tuae pietatis impende; ut opportunis consolationibus subleventur, qui in tua miseratione confidunt. Per, etc.

Devotionis nostrae tibi, Domine, quaesumus, hostia jugiter immoletur; quae et sacri peragat instituta mysterii, et salutare tuum nobis potenter operetur. Per, etc.

Vere dignum. Tuaque opera continuatis laudibus praedicare; quia justa semper et bona sunt. Quae potenter efficiunt, ut rationabiles voluntates, aut inter ista proficiant ad salutem, aut de coelesti nullatenus vigore causentur. Per, etc.

Sit nobis, Domine, quaesumus, cibus sacer, potusque salutaris, qui et temporalem vitam muniat, et praestet aeternam. Per, etc.

Adesto, Domine, famulis tuis, et opem tuam largire poscentibus; ut his, qui te auctore et gubernatore gloriantur, et creata restaures, et restaurata conserves. Per, etc.

VI. *Item alia.*---Omnipotens sempiterne Deus, cordibus nostris benignus infunde, ut a terrenis intentionibus temperantes, propensius coelestia meditemur. Per, etc.

Multiplices, Domine, incursus, quos mundus ingerit, tu repelle; ut haec dona coelestia tranquillis cogitationibus capere valeamus. Per, etc.

Vere dignum. Qui non tantum nos a carnalibus cibis, sed ab ipsius animi noxiis delectationibus praecipis jejunare. Nam si ideo delicias corporales abnuimus, ne spiritum nostrum obtusis sensibus hebetemus: quanto magis ab ipsius mentis debemus excessibus abstinere, ut inordinatis affectibus expedita supernae lucis possit pertingere claritatem! Per, etc.

Salutari tuo, Domine, satiati, supplices deprecamur, ut cujus laetamur gustu, renovemur effectum. Per, etc.

Da salutem, Domine, populo tuo mentis et corporis, et perpetuis consolationibus tuorum **105** reple corda fidelium, ut interius exteriusque relevati, et pia tibi devotione complaceant, et tua semper beneficia consequantur. Per, etc.

Tribue, quaesumus, Domine Deus noster, ut donis interioribus fecundemur, ne exterioribus mereamur egere subsidiis. Per, etc.

VII. *Item alia.*--- Da, quaesumus, Domine, ut jejunando robore satiemur, et abstinendo cunctis efficiamur hostibus fortiores. Per, etc.

Accepta tibi sint, Domine, quaesumus, nostri dona jejunii; quae et expiando nos tua gratia dignos efficiant, et ad sempiterna promissa perducant. Per, etc.

Vere dignum. Cujus ineffabilis sapientia sic incommutabiliter perseverat, ut in ea nec sine justitiae perpetuitate benignitas, nec absque aeterna sit bonitate justitia. De quibus ita nos miseranda temeritate conquerimur, quando non secundum nostra desideria, vel fructuum qualitas, vel prospera quaeque proveniunt, quasi ipsi tua praecepta studeamus implere, ac non iisdem potius perniciose dissimulatione contemptis, non solum percelli mediocribus alimentis, sed universa mereamur sustentatione privari; nisi quod ideo tua nos clementia non deserit, ut simus et de exiguitatis castigatione solliciti, et de non abnegata pietate devoti. Per, etc.

Vegetet nos, Domine, semper et innovet tuae mensae sacra libatio, quae fragilitatem nostram et inter mundi tempestates gubernet et protegat, et in portum perpetuae salutis inducat. Per, etc.

Tueatur, Domine, dextera tua populum deprecantem. Purificet, sustentet et erudiat, ut consolatus in praesenti, ad bona futura proficiat. Per, etc.

In jejunio.

VIII. *Item alia.*---Omnipotens sempiterne Deus, qui nos ad observantiae hujus annua festa perducis, concede propitius ut pia devotionis effectus substantiam nobis et mentium praestet et corporum. Per, etc.

Deus, qui pro nostrorum fructibus animorum prodire facis sufficientiam corporalem, ne exterioribus mereamur egere subsidiis, **106** praesta, quaesumus, ut donis interioribus fecundemur. Per, etc.

Domine Deus noster, qui in his potius creaturis, quas ad fragilitatis nostrae praesidium condidisti, tuo quoque nomini munera jussisti dicanda constitui, tribue, quaesumus, ut et vitae nobis praesentis auxilium, et aeternitatis efficiant sacramentum. Per, etc.

Vere dignum. Pascunt enim tua sancta jejunia, et esuries sacrata nos reficit, si per continentiam salutarem conscientiae nostrae tribuli spinaeque deficiant, et fruges pura succedat; si vitiorum sterilitas optanda proveniat, et ubertas adsit jucunda virtutum. Inopia quippe culparum praestat redundantiam prosperorum. Hinc est quod restringendo copias, et mediocria non negando, sic nos tua moderatione disponis, ut ad superna tendentes, et temporalibus usquequaque non deseramur alimentis, et sustentaculis sic transeuntibus gubernemur, ut eorum tenuitate correpti proficiamus aeternis. Per, etc.

Perpetuo, Domine, favore proseguere, quos reficis divino mysterio, et quos imbuisti coelestibus institutis, salutaribus comitare solatiis. Per, etc.

Defensio tua, Domine, quaesumus, adsit humilibus, et jugiter protegat in tua misericordia confidentes, ut necessariis quibus

indiget humana conditio, competenter adjuti, ad immortalitatis dona perveniant. Per, etc.

Invitatio plebis in jenunio mensis decimi.

Hac hebdomade nobis mensis decimi sunt recensenda jejunia. Quapropter fidem vestrae dilectionis hortamur ut eadem quarta et sexta feria solitis processionibus exsequentes, sabbatorum die hoc ipsum vigiliis solemnibus expleamus, quatenus apostolicis suffragantibus meritis, propitiationem Dei nostri perseverantia debitae servitutis obtineat. Per, etc.

IX. *Item preces.*---Omnipotens sempiterne Deus, qui nos et sustentationibus annuis et solemnitatibus consolaris, praesta, quaesumus, ut quod ex his pro nostrae conversationis qualitate subtrahitur, omnipotentiae tuae copia suppleatur. Per, etc.

Concede, quaesumus, Domine, morum nos correctione relevari, quia cum haec **107** dona contuleris, cuncta nobis utilia non negabis. Per, etc.

Super oblata.--- Deus, qui humani generis utramque substantiam praesentium munerum et alimento vegetas, et renovas sacramento, tribue, quaesumus, ut eorum et corporibus nostris subsidium non desit et mentibus. Per, etc.

Vere dignum. Qui sempiterno consilio non desinis regere quod creasti. Nosque delinquere manifestum est, cum supernae dispositionis ignari, de secretorum tuorum dispensatione causamur, ac tunc potius recte sentire

cognoscimur, cum non nostra, sed tua providentia confidentes, pietatem justitiamque tuam jugiter perpendimus exorandam: certi quod qui injustos malosque non deseris, multo magis quos tuos esse tribuisti, clementi nullatenus gubernatione destituis. Per, etc.

Postcommunio.--- Guberna, quaesumus, Domine, temporalibus adjumentis, quos dignaris aeternis informare mysteriis. Per, etc.

Super populum.---Rege, Domine, populum tuum, et gratiae tuae, quaesumus, in eo dona multiplica, ut et ab omnibus liber offensis, et temporalibus non destituatur auxiliis, et sempiternis gaudeat institutis. Per, etc.

X. Item alia.---Omnipotens sempiterne Deus, qui sic hominem condidisti ut temporalibus beneficiis competenter instructum ad coelestia dona proveheres, praesta, quaesumus, ut sicut per illicitos appetitus de indultae beatitudinis regione decidimus, sic per alimoniam tuo munere distributam, et transitoria sustentetur humanitas, et amissa recuperetur aeternitas. Per, etc.

Vere dignum. Glorificantes et de praeteritis Creatorem, et de venturis fructibus exorantes, ut cum de perceptis non invenimur ingrati, de percipiendis non judicemur indigni; sed exhibita potius solemni devotione jejunii, cum subsidiis corporalibus profectum capiamus animarum. Per, etc.

Percepimus, Domine, gloriosa mysteria, quibus in terris positos, jam coelestium facias esse consortes. Tu inter ista, per quae vivimus, guberna nos, Domine, quaesumus, ut ad illa perducas. Per, etc.

Adesto, Domine, supplicibus tuis, et spem suam in tua misericordia collocantes tuere **108** propitius; ut a peccatorum labe mundati in sancta conversatione permaneant, et consequentes sufficientiam temporalem, promissionis tuae perficiantur haeredes. Per, etc.

XI. *Item alia.*---Concede, quaesumus, Domine, ut ad preces tuas corda nostra flectamus, et esse tibi possibilia cuncta fidentes, non de elementorum profutura nobis speremus effectum, sed de tua virtute suppliciter imploremus. Per, etc.

Virtutum coelestium, Deus, qui plura praestas quam petimus aut meremur, tribue, quaesumus, ut tua nobis misericordia conferatur, quod nostrorum non habet fiducia meritorum. Per, etc.

Deus, qui praevenis vota poscentium, tribue, quaesumus, ut et corporeis non destituamur alimentis, et ab hostium formidine liberemur. Per, etc.

Domine Deus, qui fragilitati nostrae quae congruant, et praevides solus et provides, praesta ut et praesentibus fulciamur auxiliis, et instruamur aeternis. Per, etc.

Tua nos, Domine, quaesumus, pietate dispone, quia nullis egebimus adjumentis, si tuae providentiae clementia gubernemur. Per, etc.

Dirige, Domine, quaesumus, Ecclesiam tuam dispensatione coelesti, ut quae ante mundi principium in tua semper est praesentia praeparata, usque ad plenitudinem gloriamque promissam, te moderante, perveniat. Per, etc.

Tanto, quaesumus, Domine, placatus assume, quanto sacrandas nomini tuo specialiter hostias indidisti, ut quidquid nostrae non expletur servitutis officio, indulgentiae tuae dignatione pensetur. Per, etc.

Vere dignum. Quia tuae rationis imaginem, mundanis regionibus constitutam, et humanis non desinis fovere subsidiis, et reformare divinis. Consequens enim fuit ut transactis terrae fructibus, coeleste semen oriretur, et alimonia vitae mortalis expleta, germen immortalitatis existeret. Atque escis carnalibus expeditis, cibus nasceretur mirabiliter animarum, ac tempore frumenti, vini et olei mox peracto, ineffabiliter ederetur, qui filiis Dei, ad similitudinem proficientibus angelorum, hoc totum, non solum de coelo substantia deferret et nomine, sed panem praeberet aeternum. Per, etc.

Gratiam tuam nobis, Domine, semper accumulet divini participatio sacramenti, et sua nos virtute mundando, tanti muneris capaces efficiat. Per, etc.

Absolve, Domine, quaesumus, tuorum delicta populorum, et quod mortalitas contrahit **109** fragilitate, purifica, ut cuncta pericula mentis et corporis, te propellente, declinans, tua consolatione subsistat, ac tua gratia promissae redemptionis perficiatur haereditas. Per, etc.

XII. *Item alia.*---Quaesumus, omnipotens Deus, ut et mentes nostras coelestibus corrigas institutis, et beneficia tua non desinas praestare correctis. Per, etc

Ad hostes nostros, Domine, superandos, praesta, quaesumus, ut auxilium tuum jejuniis tibi placitis et bonis operibus impetremus. Per, etc.

Ad altaria, Domine, veneranda cum hostiis laudis accedimus. Fac, quaesumus, ut et indulgentiam tuam nobis concilient et favorem. Per, etc.

Vere dignum. Qui nos ideo, collectis terrae fructibus, per abstinentiam tibi gratias referre voluisti, ut ex ipsius devotionis genere nosceremus non haec ad exuberantiam corporalem, sed ad fragilitatis nos sufficientiam percepisse, et quod ex his parcius sumeremus, egentium proficeret alimento, ut et salutaris castigatio mortalitatis insolentiam mitigaret, et pietas imitatores nos tuae benignitatis efficeret; sicque donis temporalibus uteremur, ut disceremus inhiare perpetuis. Per, etc.

Prosint nobis, Domine, quaesumus, sumpta mysteria, pariterque nos et a peccatis exuant, et praesidiis tuae propitiationis attollant. Per, etc.

Respice, Domine, familiae tuae preces, et opem tribue suppliciter imploranti; ut congruis subsidiis in confessione tui nominis perseveret. Per, etc.

XIII. *Item alia.*---Mores nostros, Domine, quaesumus, tua pietate compone, ut et nulla nobis dominantur adversa, et salutaria cuncta non desint. Per, etc.

Ut cunctis nos, Domine, foveas adjumentis, tuis apta propitius disciplinis. Per, etc.

Sacrificium deferimus de perceptione tuorum, Domine, praestitorum, ut percipienda securius uberiusque sumamus. Per, etc.

110 Vere dignum. Simulque pro munere generali quo vivimus, et pro singulis quibusque subsidiis tuam munificentiam praedicare; ne conlatis ingrati beneficiis, conferendis probemur indigni, meritoque transeuntium rerum potius consolationibus adjuvemur, si bona mansura non segnius, sacro jejunio purgatis sensibus, appetamus. Per, etc.

Praesta, Domine, quaesumus, ut temporalibus non destituamur auxiliis, quos alimoniis pascis aeternis. Per, etc.

Succurre, Domine, quaesumus, populo supplicanti, et opem tuam tribue benignus infirmis, ut sincera tibi mente devoti, et praesentis vitae remediis gaudeant et futurae. Per, etc.

XIV. *Item alia.*---Ad te corda nostra, Pater aeternae, converte, quia nullis necessariis indigebunt, quos tuo cultui praestiteris esse subjectos. Per, etc.

Deus, qui populum tuum sic corripis delinquentem, ut benigna consolatione non deseras, da, quaesumus, ut indignatio debita reis precantibus transferatur ad veniam. Per, etc.

Ad preces nostras, Domine, quaesumus, propitiatus intende, ut sacris altaribus servientes, et fidei veritate fundati, et mentis sint puritate conspicui. Per, etc.

Vere dignum. Qui Christi tui beata passione nos reparas, conserva in nobis operam misericordiae tuae, ut in hujus celebritate mysterii, perpetua devotione vivamus. Per, etc.

XXVIII. *Consecratio episcoporum.*

Exaudi, Domine, supplicum preces; ut quod nostro gerendum est ministerio, tua potius virtute firmetur (*Al.* peragatur). Per, etc.

Suscipe, Domine, quaesumus, munera famuli tui illius, et propitius in eodem dona custodi. Per, etc.

Hanc igitur oblationem, quam tibi offerimus pro illo famulo tuo quem ad pontificalem gloriam promovere dignatus es, quaesumus, Domine, placatus accipias, ut quod divino munere consecutus est, divinis effectibus exsequatur. Per, etc.

111 Adesto, misericors Deus, ut quod actum est nostrae servitutis officio, tua benedictione firmetur. Per, etc.

Propitiare, Domine, supplicationibus nostris, et inclinato super hos famulos tuos cornu gratiae sacerdotalis, benedictionis tuae in eos effunde virtutem. Per, etc.

Deus honorum omnium, Deus omnium dignitatum, quae gloriae tuae sacratis famulantur ordinibus: Deus, qui Moysen famulum tuum, secreti familiaris affatu, inter caetera coelestis documenta culturae, de habitu quoque indumenti sacerdotalis instituens, electum Aaron mystico amictu vestiri inter sacra jussisti; ut intelligentiae sensum de exemplis priorum caperet secutura posteritas; ne eruditio doctrinae tuae ulli deesset aetati; cum et apud veteres reverentiam ipsa significationum species obtineret, et apud nos certiora essent experimenta

rerum, quam aenigmata figurarum. Illius namque sacerdotii anterioris habitus nostrae mentis ornatus est, et pontificalem gloriam non jam nobis honor commendat vestium, sed splendor animorum: quia et illa quae tunc carnalibus blandiebantur obtutibus, ea potius quae in ipsis erant intelligenda poscebant.

Et idcirco his famulis tuis, quos ad summi sacerdotii ministerium delegisti, hanc, quaesumus, Domine, gratiam largiaris, ut quidquid illa velamina in fulgore auri, in nitore gemmarum, in multimodi operis varietate signabant, hoc in horum moribus actibusque clarescat. Comple in sacerdotibus tuis mysterii tui summam, et ornamentis totius glorificationis instructos, coelestis unguenti fluore sanctifica. Hoc, Domine, copiose in eorum caput influat; hoc in oris subjecta decurrat; hoc in totius corporis extrema descendat; ut tui spiritus virtus et interiora horum repleat, et exteriora circumtegat. Abundet in his constantia fidei, puritas dilectionis, sinceritas pacis. Tribuas eis cathedram episcopalem ad regendam Ecclesiam tuam et plebem universam. Sis eis auctoritas, sis eis potestas, sis eis firmitas. Multiplices super eos benedictionem et gratiam tuam, ut ad exorandam semper misericordiam tuam, tuo munere idonei, tua gratia possint esse devoti. Per, etc.

112 *Benedictio super diaconos.*

Domine Deus, preces nostras clementer exaudi, ut quae nostro sunt gerenda servitio, tuo prosequaris benignus auxilio,

et quos sacris ministeriis exsequendis pro nostra intelligentia credimus offerendos, tua potius electione iustifices. Per, etc.

Oremus, dilectissimi, Deum Patrem omnipotentem, ut super hos famulos suos, quos ad officium diaconii vocare dignatur, benedictionem gratiae suae clementer effundat, et consecrationis indultae propitius dona conservet. Per, etc.

Deus, consolator sacrarum magnifice dignitatum, quaesumus ut hos famulos tuos quos ad officium levitarum vocare dignaris, altaris sancti ministerium tribuas sufficienter implere, cunctisque donis gratiae redundantes, et fiduciam sibi tuae maiestatis acquirere, et aliis praebere facias perfectae devotionis exemplum. Per, etc.

Adesto, quaesumus, omnipotens Deus, honorum dator, ordinum distributor, officiorumque dispositor. Qui in te manens innovas omnia, et cuncta disponens per Verbum, Virtutem, Sapientiamque tuam Jesum Christum, Filium tuum, Dominum nostrum, sempiterna providentia praeparas, et singulis quibusque temporibus aptanda dispensas. Cujus corpus Ecclesiam tuam, coelestium gratiarum varietate distinctam, suorumque connexam distinctione membrorum, per legem totius mirabilem compagis unitam, in augmentum templi tui crescere dilatarique largiris; sacri muneris servitutem trinis gradibus ministrorum nomini tuo militare constituens, electis ab initio Levi filiis, qui mysticis operationibus domus tuae fidelibus excubiis permanentes, haereditatem benedictionis aeternae sorte perpetua possiderent. Super hos quoque famulos tuos, quaesumus, Domine, placatus intende, quos tuis sacrariis servituros, in officium diaconii suppliciter dedicamus. Et nos quidem,

tamquam homines, divini sensus et summae rationis ignari, horum vitam, quantum possumus, aestimamus. Te autem, Domine, quae nobis sunt ignota, non transeunt, te occulta non fallunt. Tu cognitor peccatorum, tu scrutator es animorum, tu veraciter in eis coeleste potes **113** adhibere iudicium, et vel indignis donare quae poscimus. Emitte in eos, Domine, quaesumus, Spiritum sanctum, quo, in opus ministerii fideliter exsequendi, munere septiformi tuae gratiae roborentur. Abundet in eis totius forma virtutis, auctoritas modesta, pudor constans, innocentiae puritas et spiritalis observantia disciplinae. In moribus eorum praecepta tua fulgeant, ut suae castitatis exemplo imitationem sanctae plebis acquirant, et bonum conscientiae testimonium praeferentes, in Christo firmi et stabiles perseverent, dignisque successibus de inferiori gradu per gratiam tuam capere potiora mereantur. Per, etc.

Consecratio presbyteri.

Oremus, dilectissimi, Deum Patrem omnipotentem, ut super hos famulos suos, quos ad presbyterii munus elegit, coelestia dona multiplicet, quibus, quod ejus dignatione suscipiunt, ejus exsequantur auxilio. Per, etc.

Exaudi nos, Deus salutaris noster, et super hos famulos tuos benedictionem sancti Spiritus, et gratiae sacerdotalis effunde virtutem, ut quos tuae pietatis aspectibus offerimus consecrandos, perpetua muneris tui largitate prosequaris. Per, etc.

Domine sancte, Pater omnipotens, aeterne Deus, honorum omnium, et omnium dignitatum quae tibi militant distributor, per quem proficiunt universa, per quem cuncta firmanur, amplificatis semper in melius naturae rationabilis incrementis per ordinem congrua ratione dispositum. Unde sacerdotales gradus et officia levitarum sacramentis mysticis instituta creverunt, ut cum pontifices summos regendis populis praefecisses, ad eorum societatis et operis adjumentum sequentis ordinis viros et secundae dignitatis eligeres. Sic in eremo per septuaginta virorum prudentum mentes Moysi spiritum propagasti, quibus ille adjutoribus usus in populo, innumeras multitudines facile gubernavit. Sic in Eleazaro et Ithamar, filiis Aaron, paternae plenitudinis abundantiam transfudisti, ut ad hostias salutare et frequentioris officii sacramenta sufficeret meritum sacerdotum.

Hac providentia, Domine, apostolis Filii tui, doctores fidei comites addidisti, quibus illi orbem totum secundis praedicatoribus impleverunt. Quapropter infirmitati quoque nostrae, Domine, quaesumus, haec adjumenta largire, qui quanto magis fragiliores sumus, tanto his pluribus indigemus. Da, quaesumus, Pater, in hos famulos tuos presbyterii dignitatem. Innova in visceribus eorum spiritum sanctitatis. Acceptum a **114** te, Deus, secundi meriti munus obtineant, censuramque morum exemplo suae conversationis insinuent. Sint probi cooperatores ordinis nostri. Eluceat in eis totius forma justitiae, ut bonam rationem dispensationis sibi creditae reddituri, aeternae beatitudinis praemia consequantur. Per, etc.

XXIX. *In natale episcoporum.*

I.---Operis tui, Deus, initiator et custos, suscipe gratiarum propitius actionem, quod, anni cursu remeante, votiva recolimus sumpta primordia dignitatis, ut quae tuis sunt principiis instituta, tuis regantur aucta praesidiis. Per, etc.

Praesta, quaesumus, omnipotens Deus, ut fidelibus tuis ordinatum praebeamus affectum, eisque nos similiter diligendi spiritum benignus infunde, ut in tua fide, spe et charitate sincera sacrificium tibi placitum deferatur et plebis et praesulis. Per, etc.

Vere dignum. Teque propensius exorare ut in me, quem ad sacerdotale ministerium, nullo praeditum suffragio sanctitatis, sed sola gratiae dignatione, promovisti, tua dona proseguendo perficias, et cum provectu temporis, bonorum mihi potius operum des profectum. Haec namque gloriae pontificalis erit vera festivitas, haec certa laetitia, si per rationabilem regulam praesidendi, populus tuus et numero cura regentium, et incrementum gregis atque salubritas, gaudium est et corona pastorum. Per, etc.

Hanc igitur oblationem, quam tibi offero ego tuus famulus ac sacerdos, pro eo quod me, nulla prorsus justitia confidentem, sed ineffabilis misericordiae largitate tribuisti sacerdotalem subire famulatum, quaesumus, placatus accipias, et tua pietate confirmes quod es operatus in nobis, diesque meos clementissima gubernatione disponas. Per, etc.

Qua oblatione totius mecum gratulantis Ecclesiae, tu Deus in omnibus.

Omnipotens et misericors Deus, qui nos ad celebritatem venire hujus diei contulisti, praesta, quaesumus, ut tui perceptione sacramenti, et securitas nobis optata (*Al. profutura*) proveniat, et religionis integritas. Per, etc.

Da, quaesumus, Domine, familiae tuae cum suis pacem habere rectoribus, ut quorum honore congaudent, de eorum sancta conversatione laetentur, tuaque gratia tribuatur et moderatio gubernantium, et obedientia subditorum. Per, etc.

115 II. *Item alia.*---Deus, qui magna nimis, et de parvis miranda potenter operaris, misericordiae tuae dona in me placatus exsequere, ut ubi nulla conscientiae meae te digna sunt merita, sola pietatis tuae semper clara sit gratia. Per, etc.

Domine sancte, Pater omnipotens, aeternae Deus, qui dignaris infima, abjecta non despicias, attolle quos suscitasti, et gubernasti quos erigis. Da mihi famulo tuo sufficientiam commissi moderamini. Da Ecclesiae tuae pacem, cui me praeesse voluisti, ut in uno eodemque spiritu sit tibi grata devotio et plebis et praesulis. Per, etc.

Deus mundi creator et rector, ad humilitatis meae preces placatus attende, et me famulum tuum, quem nullis suffragantibus meritis, sed immensae largitate clementiae, coelestibus mysteriis servire tribuisti, dignum sacris altaribus fac ministrum, ut quod mea celebrandum voce depromitur, tua potius sanctificatione firmetur, Per, etc.

Omnipotens sempiterne Deus, hostilia, quaesumus, arma confringe, ut imperturbatis mentibus agere tua sancta possimus. Per, etc.

Concede nobis, omnipotens Deus, ut ab improbis voluntatibus recedentes, praeceptorum tuorum rectitudine subsequamur, et qui deviis etiam desiderata concedis, praesta meliora correctis. Per, etc.

Omnis a nobis, te, Domine, quaesumus, expiante, pravitas humana discedat, ut puris sensibus et mentibus tua mysteria celebremus. Per, etc.

Vere dignum. Majestatem tuam cunctis sensibus deprecari, ne propriis jucunditatibus occupati, aut familiam dissimulare commissam, aut nitamur vexare subjectam; sed Evangelii tenore monstrante, conservis cibaria ministrantes tempore competenti, Dominico reperiamur adventu, famulosque tuos cum dilectione corripere, et cum necessaria studeamus amare censura, totumque servitium delegatum rationabiliter exsequentes, non reatum de neglecto Domini subeamus augmento, sed divinorum nobis multiplicata proveniat dispensatio talentorum. Per, etc.

Deus, qui nos sacramentis tuis pascere non desistis, tribue, quaesumus, ut eorum nobis indulta refectio vitam conferat sempiternam. Per, etc.

Respice, Domine, propitius familiam tuam, et perpetuam largire misericordiam supplicanti, ut sine qua nihil potest a se dignum prorsus efficere, per eam salutaria tua **116** praecepta (*Al. quae praecipis*) mereatur implere. Per, etc.

III. *Item alia.*---Deus, qui Ecclesiam tuam in dilectione tuae Divinitatis et proximi cuncta servare coelestia mandata docuisti, da nobis spiritum pacis et gratiae, ut universa familia tua et toto tibi corde sit devota, et pura sibi voluntate concordet. Per, etc.

Domine sancte, Pater omnipotens, aeterne Deus, da nobis gratia tuae dignationis augeri, et mortalitatis conscientia trepidos, pietatis eruditione confirma, ut te omnia in omnibus operante, profectur gregis tui sit forma pastoris. Per, etc.

Domine sancte, Pater omnipotens, aeterne Deus, gratiae tuae in nobis dona proseguere, et quod possibilitas non habet fragilitatis humanae, tuo spiritu miseratus impende, ut sacris altaribus servientes, et fidei integritate fundati, et mentis sint claritate conspicui. Per, etc.

Deus, qui dierum nostrorum numeros temporumque mensuras majestatis tuae potestate dispensas, propitius ad humilitatis nostrae respice servitatem, ut tuae pacis abundantia tempora nostra cumulentur. Per, etc.

Deus, qui nec Ecclesiae tuae usque ad consummationem te saeculi defuturum, nec inferni portas apostolicae confessioni praevalituras esse promisisti, in nostra quoque perface propitius infirmitate virtutem, et divinae pollicitationis effectum, dum etiam infirmis tuis inesse dignaris, ostende. Quia praesentiam tuam sine dubitatione sentimus, cum et singulis quibusque temporibus convenienter optanda dispensas, et nos a totius adversitatis incursu perpeti protectione custodis. Per, etc.

Memento, Domine, quod es operatus in nobis, et non quid mereamur, sed collati gratiam tui muneris intueri, ut sicut me sacris altaribus tua dignatio pontificali servire praecepit officio, ita dignum praestet et merito. Per, etc.

Praesta, quaesumus, Domine Deus noster, ut declinemus noxios appetitus, et reatum nobis ingerentia desideria respuamus, quia tunc exteriores hostes superare poterimus, si vincamus internos. Per, etc.

Da nobis, quaesumus, omnipotens Deus, ut per gratiam tuam nosmetipsos, sicut te dignum est, exhibentes, tuis fidelibus ministremus rectae conversationis exemplum. Et populi tui salvatio sempiterna fiat praemium sacerdotis. Per, etc.

117 Purifica nos, misericors Deus, ut Ecclesiae tuae preces, quae tibi gratae sunt, sacra (*Al. pia*) munera deferentes, fiant expiatis mentibus gratiores. Per, etc.

Vere dignum. Teque de tuis magnificare muneribus. Quis enim hoc dignus existat officio, nisi gratia tuae miserationis praeventus aptetur? Cum ergo tui doni, non nostri sit meriti, tuae nihilominus gubernationis intererit, ut non sit negligentibus poena perpetua, sed potius exsequentibus competenter fiat causa remunerationis aeternae. Per, etc.

Munerum tuorum, Domine, largitate gaudentes, supplices deprecamur ut quibus donasti hujus ministerii facultatem, tribuas sufficientem gratiam ministrandi. Per, etc.

Gaudeat, Domine, quaesumus, populus, tua semper benedictione confisus, et coelestium rerum frequentatione

proficiat, ut et temporalibus beneficiis adjuvetur, et erudiatur aeternis. Per, etc.

IV. *Item alia.*---Da nobis, quaesumus, Domine, sanctae regimen disciplinae, ut per tuam gratiam et moderatio gubernantum, et obedientia proveniat subditorum. Per, etc.

Tribue, quaesumus, Domine, fidelibus tuis, ut jejuniis paschalibus convenienter aptentur, et suscepta solemniter castigatio corporalis ad fructum cunctarum transeat animarum. Per, etc.

Aufer a nobis, Domine, quaesumus, iniquitates nostras, ut ad sancta sanctorum puris mereamur sensibus introire. Per, etc.

Vere dignum. Qui singulis quibusque temporibus convenienter adhibenda dispensas. Aptius siquidem atque decentius his diebus episcopalis officii suscepta principia celebramus, quibus et Ecclesiae totius observantia devota concurrit, et ipsius, cui sacerdotale ministerium deputatum est, natale colitur sacramenti. Dumque restrictius castigatiusque viventes in summi pontificis proficiendo membra transferimur, adeptum temporaliter hunc honorem, potius fieri speramus aeternum. Per, etc.

118 Praesta, Domine, quaesumus, ut et de nostrae gaudeamus provectionis augmento, et de congruo sacramenti paschalis obsequio. Per, etc.

Benedictionem tuam, Domine, populo supplicanti benignus accumula, ut et de bona conversatione sui praesulis semper exsultet, et de sacrae festivitatis celebritate laetetur. Per, etc.

V. Item alia.---Domine Deus, Pater gloriae, fons bonorum, qui licet Ecclesiam tuam toto terrarum orbe diffusam largitate munerum ditare non desinas, sedem tamen beati apostoli tui Petri tanto propensius intueris, quanto sublimius esse voluisti; da mihi famulo tuo hujus providentiae tuae dispositionibus exhibere congruenter officium, certus te universis Ecclesiis collaturum quidquid illi praestiteris, quam cuncta respiciunt. Per, etc.

Domine sancte, Pater omnipotens, aeterne Deus da nobis gratiae tuae dignatione augeri, etc.

Domine sancte, Pater omnipotens, aeterne Deus, qui me nulla praeditum fiducia meritorum, ineffabilis gratiae munere, familiae tuae praesidere tribuisti, at tolle quos suscitasti, et governa quos erigis, ut quorum auctor tu bonorum, sis ipse perfectior. Per, etc

Deus, cujus universae viae misericordia est semper et veritas, operis tui dona proseguere, et quod possibilitas non habet fragilitatis humanae, tuis beneficiis impende, ut coelestibus mysteriis servientes et fidei integritate fundati, et mentis luceant puritate conspicui. Per, etc.

Domine Deus, Pater gloriae, fons bonorum, etc.

Omnipotens et misericors Deus, qui benigne semper operaris, ut possimus implere quae praecipis, dilectarum tibi ovium adesto pastori, quia tui est muneris tuaeque virtutis ut et regendi obediens, et probabiles possint esse rectores. Per, etc.

Deus misericors, Rex aeternae, da servituti nostrae prosperum cursum. Et ut tibi in populi tui devotione placeamus, tu sancto praeside gregi, et ad tuorum observantiam **119** mandatorum tu omnium dirige voluntates. Per, etc.

Deus, cujus arbitrio omnium saeculorum ordo decurrit, respice propitius ad nostrae tempus aetatis, et ut tibi servitus nostra complaceat, tua in nobis dona conserva. Per, etc.

Deus, dierum temporumque nostrorum potens et benignus moderator, collatis in me per gratiam tuam propitiare muneribus, et in hunc affectum dirige cor plebis et praesulis, ut nec pastori obedientia gregis nec gregi desit cura pastoris. Per, etc.

VI. *Item alia.*---Deus, qui propter Ecclesiae tuae gubernacula disponenda, sic ejus principes sublimasti, ut minimos quosque non deseras, praesta, quaesumus, ut apostolicae fidei, doctrinaeque vestigia vel longe sequamur, imitando, quae, licet infirmo, comitamur officio. Per, etc.

Ad gloriam, Domine, tui nominis, annua festa repetentes sacerdotalis exordii, hostiam tibi laudis offerimus, suppliciter exorantes ut cujus ministerii vice tibi servimus immeriti, suffragiis ejus reddantur accepti. Per, etc.

Vere dignum. Cum exultatione trepidos, et cum pavore laetantes. Sicut enim de tuo munere gratulamur, ita de nostra fragilitate metuimus. Et quantum de humanae conditionis excessibus formidamus, tantum de tua gratia, quae virtutem perficit in infirmitate, confidimus; propensius implorantes ut quem tantae sedis honore decorasti, moribus existere non patiaris indignum, et cujus formae successorem nomine

praestitisti, quantocumque etiam bonae conversationis annisu fieri tribuas sectatorem. Per, etc.

Praesta, quaesumus, Domine, cum accessu temporum recti moderaminis incrementum, ut quod dignitate praeferimus, justis actionibus exsequamur. Per, etc.

Multiplica, Domine, quaesumus, in Ecclesia tua spiritum quem dedisti; ut per dignum pontificis institutum, crescat tuorum devotio sancta fidelium. Per, etc.

VII. *Item alia.*---Omnipotens sempiterne Deus, origo cunctarum perfectioque virtutum, da nobis quaesumus, et exercere quae recta sunt, et **120** praedicare quae vera, ut instructionem gratiae tuae praebeamus et agendo tuis fidelibus et docendo. Per, etc.

Suscipe, Domine, quaesumus, oblationes et preces quas et pro reverentia paschali supplices adhibemus, et pro solemnitate recolenda primordii sacerdotalis offerimus, ut eorum nobis intercessione sint prospera, quos nobis hujus muneris et doctores constituas et patronos. Per, etc.

Vere dignum. Teque profusius implorare, ut quod nunc pii nobis est oneris, perpetui sit honoris. Neque nos magis oblectet praerogativa fastigii, quam competens actio dignitatis, atque secundum beatum apostolum Paulum docentem: *Episcopatum qui desiderat, bonum opus concupiscit*, sacri nominis veritatem sanctae conversationis in nobis monstret effectus. Et qui loco caeteris praesidemus, cunctis rationabili subdamur affectu. Nec nos extollat noxia potestatis elatio, sed potius modestos efficiat administratio legitima charitatis. Per, etc.

Deus, qui bona cuncta et inchoas benignus et perficis, da nobis, sicut de initiis tuae gratiae gloriamur, ita de perfectione gaudere. Per, etc.

Repleantur consolationibus tuis, Domine, quaesumus, tuorum corda fidelium, pariterque et de Ecclesiae praesulum, et de suo referant gaudia votiva profectu, ac temporalibus solatiis incitati, promptius aeterna desiderent. Per, etc.

VIII. *Item alia.*---Deus, qui licet universum genus humanum coelesti lege disponas, Ecclesiam tamen tuam speciali dispensatione moderaris, et dignum tibi nos exhibere ministerium concede propitius, et dignos per tuam gratiam ministros offerre. Per, etc.

Praesta, quaesumus, omnipotens Deus, ut quod fragili supplemus officio, tuo potius perficiatur effectum. Per, etc.

Omnium nostrum, Domine, quaesumus, hostias propitius intueri, ut et quod actum est per obsequium deputatum, et fidelium vota populorum, tua potius dignatione firmetur. Per, etc.

Vere dignum. Suppliciter implorantes ut nostram pariter et eorum quos per tui muneris largitatem sacrae familiae subrogamus antistites, bene tibi placitam perficias servitutem. Per, etc.

121 *Pro episcopo offerendum.*

Hanc igitur oblationem, quam tibi offerimus (*illius et illius*) famulorum tuorum, quibus summum sacerdotium contulisti, quaesumus, benignus efficias, et tua in eis dona prosequaris. Per, etc.

Ecclesiam tuam, Domine, benignus illumina, ut et gregis tui proficiat ubique successus, et grati fiant nomini tuo, te gubernante, pastores. Per, etc.

Da, quaesumus, Domine, ut et fideles tui diligant praesules suos, et ab eis mutuo diligantur, atque ut perpetuo perseverent, praesta, quaesumus, ut utrisque justitia non desit, et pietas. Per, etc.

IX. *Item alia.*--- Largire nobis, Domine, quaesumus, spiritum cogitandi quae bona sunt, promptius et agendi, ut qui sine te esse non possumus, secundum te vivere valeamus. Per, etc.

Da nobis, Domine, quaesumus, ut in tua gratia veraciter confidentes, et quae te digna sunt postulemus, et jugiter postulata sumamus. Per, etc.

Dicatae tibi, Domine, quaesumus, capiamus oblationis effectum, ut a terrenae vetustatis conversatione mundati, coelestis vitae profectibus innovemur. Per, etc.

Vere dignum. Ut qui te auctore sumus conditi, te reparatore salvemur, et qui faciles a tua rectitudine discrepamus, ad eam tua miseratione revocemur; nec relinquamur nostris excessibus, sed tuae subdamur clementer et incessabiliter voluntati. Per, etc.

Perfice, Domine, quaesumus, benignus in nobis, ut quae sacris mysteriis profitemur, piis actionibus exsequamur. Per, etc.

Plebem tuam, Domine, quaesumus, interius exteriusque restaura, ut quam corporeis non vis delectationibus impediri, spiritali facias vigere proposito, et sic rebus foveas transitoris, ut tribuas potius inhaerere perpetuis. Per, etc.

X. *Item alia.*---Omnipotens sempiterne Deus, qui nos ab hostibus defendis immeritos, praesta, quaesumus, ut et morum nobis adsit et fidei rectitudo, **122** qua pietatis tuae mereamur augmenta. Per, etc.

Quaesumus, Domine Deus noster, ut propitiationis tuae nobis collata securitas non nos efficiat negligentes, sed potius ad cultum nominis tui reddat acceptos. Per, etc.

Sacris, Domine, mysteriis expiati, et veniam consequamur et gratiam. Per, etc.

Vere dignum. Clementiam tuam toto corde poscentes, ut qui nos a corporalibus tueris adversis, ab hostibus quoque mentis expedias, et quos exteriori tribuis tranquillitate gaudere, interius facias esse pacificos. Per, etc.

Repleti, Domine, muneribus sacris, da, quaesumus, ut in gratiarum semper actione maneamus. Per, etc.

Guberna, Domine, quaesumus, tuam placatus Ecclesiam, ut potenti moderatione directa, et incrementa libertatis accipiat, et in religionis integritate persistat. Per, etc.

XI. *Item alia.*---Ad te corda nostra, Pater aeternae, converte, quia nullis necessariis indigebunt, quos tuo cultui praestiteris esse subjectos. Per, etc.

Ut cunctis nos, Domine, foveas adjumentis, tuis apta propitius disciplinis. Per, etc.

Sacrificium deferimus de perceptione tuorum, Domine, praestitorum, ut percipienda securius uberiusque sumamus. Per, etc.

Vere dignum. Simulque pro munere generali quo vivimus, et pro singulis quibusque subsidiis tuam munificentiam praedicare; ne collatis, etc.

Praesta, Domine, quaesumus, ut temporalibus, etc.

Succurre, Domine, quaesumus, populo supplicanti, etc.

XII. *Item alia.*---Omnipotens et misericors Deus, propitiationis tuae dona multiplica, et cunctis hostibus coelesti virtute compressis, augmentum nobis tribue religionis et pacis. Per, etc.

Virtutum coelestium Deus, promissionis tuae munus exsequere, ut evangelicae veritati rebellantium corda subdantur. Per, etc.

Muneribus nostris, quaesumus, Domine, gratiam tuae placationis intersere, ut et collata **123** nobis remedia tuearis, et conferenda perficias. Per, etc.

Vere dignum. Supplicantes ut te nos placatus devoto facias corde sectari: quia sicut totius adversitatis est causa tuis non

obedire praeceptis, ita praecipue prosperitatis effectus est, bonorum omnium sequi convenienter auctorem. Per, etc.

Tua nos, quaesumus, Domine, sancta purificent, et operationes suae perficiant nos pacatos. Per, etc.

Moveat pietatem tuam, quaesumus, Domine, subjectae tibi plebis affectus, et misericordiam tuam supplicatio fidelis obtineat, ut quod meritis non praesumit, indulgentiae tuae largitate percipiat. Per, etc.

XIII. *Item alia.*--- Peccata nostra, Domine, propitiatus absolve, et quidquid pro peccatis meremur, miseratus averte. Per, etc.

Concede, quaesumus, omnipotens Deus, ut viam tuam devota mente currentes, surripientium delictorum laqueos evadamus. Per, etc.

Purificet nos, Domine, coelestis exsecutio sacramenti, et ad tuam magnificentiam capiendam divinis effectibus semper instauret. Per, etc.

Vere dignum. Ut qui te auctore subsistimus, te dispensante dirigamur. Non nostris sensibus relinquamur, sed ad tuae reducti semper tramitem veritatis, haec studeamus exercere quae praecipis, ut possimus dona percipere quae promittis. Per, etc.

Sumpti sacrificii, Domine, perpetua nos tuitio non relinquat, et noxia semper a nobis cuncta depellat. Per, etc.

Adesto, Domine, fidelibus tuis, et tua sancta celebrantibus auge devotionis effectum, ut et tibi

semper exhibeant debitam servitutem, et ad remedia jugiter aeterna proficiant. Per, etc.

XIV. *Item alia.*---Respice nos, rerum omnium Deus creator et rector, et ut tuae propitiationis sentiamus effectum, toto nos tribue tibi corde servire. Per, etc.

Ad tua, Domine, beneficia fiducialiter **124** impetranda, quaesumus ut exercere quae tibi sunt placita, et velle nobis largiaris et posse. Per, etc.

Deus, auctor sinceræ devotionis et pacis, da, quaesumus, ut et majestatem tuam convenienter hoc munere veneremur, et sacri participatione mysterii fideliter sensibus uniamur. Per, etc.

Vere dignum. Qui ideo nos imaginem tuam benignus existere voluisti, ut tenorem summae justitiae pariter et pietatis imitemur, quod brevi compendio poterimus implere, si per tuam nobis gratiam concedatur ut et te nostrum nitamur amare factorem, et nosmetipsos veraciter libereque diligere quos fecisti. Per, etc.

Spiritum nobis, Domine, tuae charitatis infunde, ut quos uno coelesti pane satiasti, una facias pietate concordēs. Per, etc.

Confirma, Domine, quaesumus, tuorum corda filiorum, et gratiae tuae virtute corrobora, ut et in tua sint supplicatione devoti, et mutua dilectione sinceri. Per, etc.

XV. *Item alia.*---Quaesumus, omnipotens Deus, ne multitudinem nostrae pravitatis attendas, sed a peccatis

abstrahe fragiles, et ad ea quae recta sunt, tuorum dirige voluntates. Per, etc.

Non retribuas nobis, quaesumus, Domine, quae malis operibus promeremur, sed quos jure corripis a veritate digressos, protege tua miseratione correctos. Per, etc.

Prosint nobis, Domine, frequentata mysteria, quae nos a cupiditatibus terrenis expediant, et instituant amare coelestia. Per, etc.

Vere dignum. Ut divinam jugiter gratiam subsequentes, justitiam tuam, quam delictis nostris incessanter offendimus, actu meliore placemus. Et quibus merita debetur poena perversis, indulgentia tribuatur ab iniquitate cessantibus. Per, etc.

Ab omni errore nos, Domine, quaesumus, expient sacramenta quae sumpsimus, et dulcedinem mentibus nostris tuae suavitatis infundant. Per, etc.

Da populo tuo, Domine, quaesumus, spiritum veritatis et pacis, ut et te tota mente cognoscant, et quae tibi sunt placita toto corde sectantes, bonorum tuorum semper munere potiantur. Per, etc.

125 XVI. *Item alia.*---Protector in te sperantium Deus, praesta, quaesumus, ut majestatem tuam sine cessatione laudemus, et ut tibi possimus jugiter famulari, salutem nobis tribue mentis et corporis. Per, etc.

Misericordiae tuae remediis, quaesumus, Domine, fragilitas nostra subsistat, ut quae sui conditione defecit, tua vegetatione reparetur. Per, etc.

Quaesumus, Domine Deus noster, ut interius nobis exteriusque conferant haec mysteria sanitatem, quae famulis tuis in utroque voluisti praebere subsidium. Per, etc.

Vere dignum. Qui famulos tuos ideo corporaliter verberas, ut mente proficiant, potenter ostendens quam sit pietatis tuae praeclara salvatio, dum praestas ut operetur nobis etiam infirmitas ipsa medicinam. Per, etc.

Deus, qui diligendo castigas, et castigando nos refoves, praesta ut de utroque tibi gratias semper referre valeamus. Per, etc.

Tuere, Domine, populum tuum, et ab omnibus peccatis clementer emunda, quia nulla ei nocebit adversitas, si nulla dominetur iniquitas. Per, etc.

XVII. *Item alia.*---Eripe nos, Domine, quaesumus, ab his quae divinae sunt contraria voluntati. Et quia tui operis est omne quod vivimus, praesta ut tui famuli tibi placere possimus. Per, etc.

Quaesumus, Domine, ne nos tales patiaris existere quibus merito dominantur adversa. Sed huiusmodi potius effici tribuas, qui beneficiis tuis non perpetuo judicemur indigni. Per, etc.

Oblati sacrificii, Domine, quaesumus, praestet effectus, ut eidem convenienter aptemur. Per, etc.

Vere dignum. Majestatem tuam devotis mentibus implorantes, ut sicut ex te habemus esse quod sumus, sic per gratiam tuam et bene velle sumamus, et bonum posse quod volumus. Per, etc.

Da, quaesumus, omnipotens Deus, ut mysteriorum virtute sanctorum vita nostra firmetur. Per, etc.

Plebs tua, Domine, sacramentis purificata coelestibus, quod sumit intelligat, quod gustu delibat moribus apprehendat, quod **126** justis orationibus expetit tua miseratione percipiat. Per, etc.

XVIII. *Item alia.*---Magnificamus, Domine, clementiam tuam, qui et veniam peccatoribus, et miseris praestas auxilium. Per, etc.

Nomini tuo, quaesumus, Deus aeternae, da gloriam, cum et immeritis benefacere non omittis. Per, etc.

Vere dignum. Referentes gratias et precantes ut tibi nos placitos esse perficiens, quibus succurris indignis, propitius acceptis. Per, etc.

Quanto te, Domine, praedicare sufficimus, qui pariter immeritis tribuis de moerore laetitiam. Per, etc.

Da, quaesumus, Domine, populum tuum ad te toto corde converti: quia quos defendis etiam delinquentes, majori pietate tueris sincera tibi mente devotos. Per, etc.

XIX. *Item alia.*---Praesta, quaesumus, omnipotens Deus, ut inter innumeros vitae praesentis errores, tuo semper moderamine dirigamur. Per, etc.

Fac nos, quaesumus, Domine, quae sunt recta sectari, integritatem conscientiae diligere semper et famae. Per, etc.

Sacrificii tui, Domine, salutaris effectibus et nos expiari, et tua nos confidimus remedia promereri. Per, etc.

Vere dignum. Qui cum summa sis Ratio, nosque rationales effeceris, certum est tantum nos a tua participatione discedere, quantum ab aequitatis tramite deviamus, et tantum in tua similitudine permanere, quantum non divellimur ab ordine veritatis. Per, etc.

Sancta tua nos, Domine, quaesumus, et vivificando renovent, et renovando vivificent. Per, etc.

Fideles tuos, Domine, benedictio desiderata confirmet, quae eos et a tua voluntate numquam faciat discrepare, et tuis semper indulgeat beneficiis gratulari. Per, etc.

XX. *Item alia.*--- Praesta, Domine, quaesumus, ut mentium reprobarum non curemus obloquia, sed eadem pravitate calcata quae domui tuae **127** conveniunt rationabiliter exsequamur. Per, etc.

Quaesumus, virtutum coelestium Deus, ut despectis falsitatibus impiorum, conscientiae famaeque nostrae profutura sectemur. Per, etc.

Da, quaesumus, omnipotens Deus, ut hujus oblationis effectus et tibi non placita refutare, et praestet nobis amare quae recta sunt. Per, etc.

Vere dignum. Ut nos ab operariis iniquitatis dignanter expedias, et nec proprio reos fieri patiaris excessu, nec alienis

impietatibus praebere consensum. Sed mores nostros et moderatione componas, ut tam in nobis quam in aliis quae sunt justa servemus. Per, etc.

Ab occultis nostris munda nos, Domine, et ab alienis pravitatibus benignus absolve, ut tua sancta pura mente sumamus. Per, etc.

Familiam tuam, Domine, propitiata majestate circumspice, ut nec suis infecta sit vitiis, nec externis obligata peccatis, sed ab utrisque libera tibi semper et purgata deserviat. Per, etc.

XXI. *Item alia.*---Da, quaesumus, omnipotens Deus, ut toto tibi corde famulemur, quia nulla nobis praevalebit hostilitas, si in te, Domine, veraciter confidamus. Per, etc.

Hujus nobis, Domine, quaesumus, sacrificii placatione succurre, cujus remediis dignaris absolvere peccatores. Per, etc.

Vere dignum. Quia, dum beneficia tua largiris indignis, magna pietate nos admones, multo potiora dona sumptuos si praeceptionum tuarum et eruditionibus proficiamus et factis. Per, etc.

Majestatem tuam, Domine, supplices deprecamur ut nos et coelestibus expiare mysteriis, et perpetuis non desinas fovere praesidiis. Per, etc.

Tuere propitius, Domine, quaesumus, familiam tuam, et quam benigna defensione non deseris, propensius tibi redde subjectam, ut gratiam tuam, quam sumit indebita, copiosius devota percipiat. Per, etc.

XXII. *Item alia.*---Deus, qui justitiam diligis et injusta condemnas, da nobis, quaesumus, et amare quae recta sunt, et perversa vitare. Per, etc.

Veritatis auctor et misericordiae, Deus, **128** qui nos et sollicitudine non pigros esse, et neminem laedere voluisti, praesta, quaesumus, ut nulli noxia cupiamus inferre, et vexare molientium caveamus in cursus. Per, etc.

Ab occultis nostris tua nos, Domine, sancta purificent, et ab externis erroribus perpetua virtute defendant. Per, etc.

Vere dignum. Misericordiam tuam, Domine, deprecantes, ut nos divinis rebus tribuas studere veraciter, nec sub specie religionis sacros impugnare patiaris effectus. Quoniam sibi modis omnibus inimici sunt qui tuae voluntati nituntur esse contrarii, propriae potius salutis operantes excidium, quam tuis dispositionibus adversa mente nocituri. Per, etc.

Muneris divini perceptio, quaesumus, Domine, semper a nobis et peccata nostra submoveat, et externa depellat. Per, etc.

Populum tuum, Domine, quaesumus, posside coelestibus institutis, ut omnia vitando quae mala sunt, et bona cuncta sectando, non indignationem tuam, sed jugiter misericordiam consequatur. Per, etc.

XXIII. *Item alia.*---Concede, omnipotens Deus, ut et gaudiorum plenitudinem consequamur, et majestati tuae propensius simus devoti. Per, etc.

Offerimus, Domine, laudes et munera, pro concessis beneficiis exhibentes gratias, et pro concedendis suppliciter deprecantes. Per, etc.

Vere dignum. Qui facis mirabilia magna solus, et non tantum pro peccatis nostris non retribuisti quae meremur, sed insuper etiam consolationis tuae dona praestas immeritis; magis nos ad cultum nominis tui pio largiens munere provocari, quam debita castigatione compelli, et clementer indulgens ut servilis metus in affectum transeat filiorum. Per, etc.

Toto tibi, Domine, corde substrati, bonitatem tuam supplices exoramus ut nos et temporalibus praesidiis fovere non desinas, et aeternis instruere non omittas. Per, etc.

Laetetur, Domine, quaesumus, populus tuus, tua dextera sublevatus, et a tribulatione respirans, continuis protegatur auxiliis, et religiosa conversatione proficiens, et praesentibus bonis gaudeat et futuris. Per, etc.

Precamur, omnipotens Deus, omnes propitiatus a nobis remove pravitates, et cunctas benignus depelle nequitias. Per, etc.

XXX. 129 *Ad virgines sacras.*

Respice, Domine, propitius super has famulas tuas, ut virginitatis sanctae propositum, quod te inspirante suscipiunt, te gubernante custodiant. Per, etc.

Deus, castorum corporum benignus habitator, et incorruptarum Deus amator animarum; Deus, qui humanam substantiam in primis hominibus diabolica fraude vitiatam, ita in Verbo tuo, per quod omnia facta sunt, reparas, ut eam non solum ad primae originis innocentiam revoces, sed etiam ad experientiam quorundam bonorum, quae in novo saeculo sunt habenda, perducas, et obstrictos adhuc conditione mortalium, jam ad similitudinem provehas angelorum: respice, Domine, super has famulas tuas, quae in manu tua continentiae suae propositum collocantes, ei devotionem suam offerunt, a quo ipsa vota sumpserunt. Quando enim animus mortali carne circumdatus, legem naturae, libertatem licentiae, vim consuetudinis, et stimulos aetatis evinceret, nisi tu hanc flammam clementer accenderes, tu hanc cupiditatem benignus aleres, tu fortitudinem ministrares? Effusa namque in omnes gentes gratia tua, ex omni natione quae est sub coelo, in stellarum innumerabilem numerum novi Testamenti haeredibus adoptatis, inter caeteras virtutes quas filiis tuis, non ex sanguinibus, neque ex voluntate carnis, sed de tuo spiritu genitis indidisti: etiam hoc donum in quasdam mentes de largitatis tuae fonte defluxit, ut cum honorem nuptiarum nulla interdicta minuissent, ac super sanctum conjugium initialis benedictio permaneret, existerent tamen sublimiores animae, quae in viri ac mulieris copula fastidirent connubium, concupiscerent sacramentum, nec imitarentur quod nuptiis agitur, sed diligerent quod nuptiis praenotatur. Agnovit auctorem suum beata virginitas, et aemula integritatis angelicae, illius thalamo, illius **130** cubiculo se devovit, qui sic perpetuae virginitatis est sponsus, quemadmodum perpetuae virginitatis est filius. Implorantibus ergo auxilium tuum, Domine, et confirmari se benedictionis tuae

consecratione cupientibus, da protectionis tuae munimen et regimen, ne hostis antiquus, qui excellentiora studia subtilioribus infestat insidiis, ad obscurandam perfectae scientiae palmam, per aliquam serpat mentis incuriam, et rapiat de proposito virginum, quod etiam moribus decet inesse nuptarum. Sit in eis, Domine, per donum Spiritus tui, prudens modestia, sapiens benignitas, gravis lenitas, casta libertas. In charitate ferveant, et nihil extra te diligant; laudabiliter vivant, laudarique non appetant. Te in sanctitate corporis, te in animi sui puritate glorificent. Amore te timeant, amore tibi serviant. Tu eis honor sis, tu gaudium, tu voluntas. Tu in moerore solatium, tu in ambiguitate consilium, tu in injuria defensio, in tribulatione patientia, in paupertate abundantia, in jejunio cibus, in infirmitate medicina. In te habeant omnia, quem elegere super omnia. Per, etc.

XXXI *Incipit velatio nuptialis.*

Exaudi nos, omnipotens et misericors Deus, ut quod nostro ministratur officio, tua benedictione potius impleatur. Per, etc.

Suscipe, Domine, quaesumus, pro sacra lege conjugii munus oblatum, et cujus creator es operis, esto dispositor. Per, etc.

Hanc igitur oblationem famulae tuae (*illius*), quam tibi offerimus pro famula tua (*illa*), quaesumus, Domine, placatus aspicias. Pro qua majestatem tuam supplices exoramus ut sicut eam ad aetatem nuptiis congruentem pervenire tribuisti, sic consortio maritali tuo munere copulatam, desiderata

sobole gaudere perficias, atque ad optatam seriem cum suo conjugē provehas benignus annorum. Per, etc.

Quaesumus, omnipotens Deus, instituta **131** providentiae tuae pio favore comitare; et quos legitima societate connectis, longaeva pace custodi. Per, etc.

Adesto, Domine, supplicationibus nostris, et institutis tuis, quibus propagationem humani generis ordinasti, benignus assiste; ut quod, te auctore jungitur, te auxiliante servetur. Per, etc.

Pater, mundi conditor, nascentium genitor, multiplicandae originis institutor, qui Adae comitem tuis manibus addidisti, cujus ex ossibus ossa crescentia parem formam admirabili diversitate signarent, hinc ad totius multitudinis incrementum, conjugalis thori jussa consortia, quo totum inter se saeculum colligarent, humani generis foedera nexuerunt. Sic enim tibi placitum necessario, ut quia longe esset infirmius, quod homini simile, quam quod tibi Deo feceras, additus fortiori sexus infirmior, unum efficeret ex duobus, et pari pignore soboles mixta manaret; dum per ordinem flueret digesta posteritas, ac priores ventura sequerentur, nec ullum sibi finem in tam brevi termino, quamvis esset caduca posteritas. Ad haec igitur venturae hujus famulae tuae, Pater, rudimenta sanctifica, ut bono et prospero sociata consortio, legis aeternae jura custodiat. Memineritque se, Domine, non tantum ad licentiam conjugalem, sed ad observantiam Dei, sanctorumque pignorum custodiae delegatam. Fidelis et casta nubat in Christo, imitatrixque sanctarum permaneat feminarum. Sit amabilis, ut Rachel, viro; sapiens, ut Rebecca; longaeva et

fidelis, ut Sara. Nihil ex hac subcisivus ille auctor praevaricationis usurpet, nixa fidei mandatisque permaneat. Muniat infirmitatem suam robore disciplinae. Uni thoro juncta contactus vitae illicitos fugiat. Sit verecundia gravis, pudore venerabilis, doctrinis coelestibus erudita. Sit fecunda in sobole; sit probata et innocens; et ad beatorum requiem atque ad coelestia regna perveniat. Per, etc.

XXXII. 132 MENSE OCTOBRI. *De siccitate temporis.*

Deus, in quo vivimus, movemur et sumus, pluviam nobis tribue congruentem, ut praesentibus subsidiis sufficienter adjuti, sempiterna fiducialius appetamus. Per, etc.

Domum tuam, Domine, quaesumus, propitiatus inhabita, et subditorum tibi fidelium corda purifica, ut bene placitis inhaerendo, cuncta quae bona sunt mereantur accipere. Per, etc.

Exaudi nos, Domine Deus noster, et Ecclesiam tuam inter mundi turbines fluctuantem, clementi gubernatione moderare, ut tranquillo cursu portum perpetuae securitatis inveniatur. Per, etc.

Respice, quaesumus, Domine, nostram propitius servitatem, ut quod offerimus sit tibi munus acceptum, sit nostrae fragilitati subsidium. Per, etc.

Vere dignum. Ad cuius immensam pertinet gloriam ut non solum mortalibus tua Deitate succurreris, sed de ipsa etiam mortalitate nostra nobis remedium provideris, et perditos, unde (*Al.* quo) perierant, inde salvaris. Per, etc.

Quaesumus, omnipotens Deus, ut inter ejus membra numeremur, cuius corpori communicamus et sanguini. Per, etc.

Familiam tuam, Domine, dextera tua perpetuo circumdet auxilio, et ab omni pravitate defensam donis coelestibus prosequatur et ad bonorum praemia gratiae suae largitate perducatur. Per, etc.

II. *Item alia.*---Omnipotens sempiterne Deus, sensibus nostris propitiatus intende, ut a terrenis delectationibus abstinentes, propensius coelestia meditemur. Per, etc.

Praesta, Domine, quaesumus, ut per haec, quae his oblationibus sunt agenda, salvemur. Per, etc.

Vere dignum. Clementiam tuam profusis **133** precibus implorantes, ut conditionis humanae respiciens facultatem, quibus tanta remedia providisti, tribuas, ut eorum per tuam gratiam sint capaces. Per, etc.

Mentes nostras et corpora, Domine, quaesumus, operatio tuae virtutis infundat, ut quod participatione sumpsimus, plena redemptione capiamus. Per, etc.

Proficiat, quaesumus, Domine, fidelis populus tuae pietatis instinctu, et salubri compunctione devotus, gratanter quae praecipis exsequatur, ut quae promittis accipiat. Per, etc.

III. *Item alia.*--- Indulgentiam nobis, Domine, tribue peccatorum, ut instituta paschalia tibi placitis sensibus operemur. Per, etc.

Muneribus nostris, Domine, precibusque susceptis, et coelestibus nos munda mysteriis, et clementer exaudi. Per, etc.

Vere dignum. Suppliciter exorantes ut et securitatem nobis temporum tribuas, et religionis augmentum, quo magnum pietatis tuae sacramentum et quietis celebremus mentibus et devotis. Per, etc.

Divini muneris largitate satiati, quaesumus, Domine Deus noster, ut in hujus semper participatione vivamus. Per, etc.

Conserva, Domine, quaesumus, familiam tuam, et benedictionum tuarum propitius ubertate purifica, ut et eruditionibus tuis multiplicetur et donis. Per, etc.

IV. *Item alia.*---Propitiare, Domine, in te confidentibus populis, et ad custodiam Romani nominis dexteram tuae protectionis extende, ut regnum majestati tuae deditum tua semper sit virtute defensum. Per, etc.

Suscipe, Domine, quaesumus, hostias mentium tuo nomini devotarum, quibus nos et a terrenis contagiis expiari, et coelestibus contulisti propinquare consortiis. Per, etc.

Vere dignum. Cujus ineffabili gratia circa nos hoc singulare mysterium est, ut dudum perditum atque prostratum, ad eam nunc gloriam rediremus, qua per Jesum Christum Filium tuum, Dominum nostrum, genus electum, regale sacerdotium, populus acquisitionis **134** et gens sancta vocaremur. Per, etc.

Hoc nobis tuum, quaesumus, Domine, sacramentum sit abolitio peccatorum, sit fortitudo fragilitatis humanae, sit contra mundi pericula firmamentum. Haec nos communio purget a crimine, et coelestis gaudii tribuat esse consortes. Per, etc.

V. *Item alia.*---Omnipotens sempiterne Deus, in protectione fidelium populorum antiqua brachii tui operare miracula, ut hostibus nostris tua virtute compressis, segura tibi serviat Romana devotio. Per, etc.

Suscipe, Domine, quaesumus, hostias, quas tibi pro salute tuae plebis offerimus, et sacramentis coelestibus servientes, ab omni culpa liberos esse concede. Per, etc.

Vere dignum. Qui per ineffabilem potentiam Verbi tui, sicut humani generis es conditor, ita benignissimus reformatior. Per, etc.

VI. *Item alia.*---Deus, qui remedia salutis humanae in praesentis mysterii solemnitate posuisti, da nobis ut sicut haec apostolorum tuorum praedicatione cognovimus, ita eorum suffragiis consequamur. Per, etc.

Munera, quaesumus, Domine, tuae plebis propitiatus assume, ut quae fidei pietate profitentur, sacramentis coelestibus apprehendant. Per, etc.

Vere dignum. In cujus resurrectione mirabili mors occidit redemptorum, et orta est vita credentium. Et ideo cum angelis, etc.

XXXIII. *Super defunctos.*

I.---Omnipotens sempiterne Deus, qui contulisti fidelibus tuis remedia vitae post mortem, praesta, quaesumus, propitius ac placatus, ut anima famuli tui (*illius*) a peccatis omnibus expiata, in tuae redemptionis sorte requiescat. Per, etc.

Hostias tibi, Domine, humili supplicatione deferimus, ut anima famuli tui (*illius*), per haec pia placationis officia, perpetuam misericordiam consequatur. Per, etc.

135 Hanc igitur oblationem (*illius*) famuli tui, quam tibi offert pro anima famuli tui (*illius*), quaesumus, Domine, propitiatus accipias, et miserationum tuarum largitate concedas, ut quidquid terrena conversatione contraxit, his sacrificiis emundetur, ac mortis vinculis absolutis, transitum mereatur ad vitam. Per, etc.

II.--- Omnipotens et misericors Deus, in cujus omnis humana conditio potestate consistit, animam famuli tui (*illius*), quaesumus, ab omnibus absolve peccatis, ut poenitentiae fructum, quem voluntas ejus optavit, praeventus mortalitate non perdat. Per, etc.

Satisfaciat tibi, Domine, quaesumus, pro anima famuli tui (*illius*), sacrificii praesentis oblatio, et peccatorum veniam quam quaesivit inveniat; et quod officio vocis implere non potuit, desideratae poenitentiae compensatione percipiat. Per, etc.

Hanc igitur oblationem, etc. (*ut supra*).

III.---Omnipotens et misericors Deus, apud quem voluntas habetur humana pro factis, praesta, quaesumus, ut animae famuli tui (*illius*) ad perfectum remedium consequendum poenitentiam desideranter voluisse sufficiat. Per, etc.

Animae famuli tui, quaesumus, Domine, per haec sacramenta redemptionis aeternae remissionem **136** tribue peccatorum, ut devotio poenitentiae, quem gessit ejus affectus, perpetuae salutis consequatur effectum. Per, etc.

Deus, a quo inspiratur humanis cordibus omne quod bonum est, sicut animae famuli tui poenitentiam velle donasti, sic indulgentiam tribue miseratus optatam. Per, etc.

Deus, cui soli competit medicinam praestare post mortem, praesta, quaesumus, ut anima famuli tui (*illius*) terrenis exuta contagiis, in tua redemptionis parte numeretur. Per, etc.

His, quaesumus, Domine, sacrificiis, quibus purgationem et viventibus tribuis et defunctis, animam famuli tui benignus absolve, ut resurrectionis diem spe certae gratulationis exspectet. Per, etc.

Praesta, Domine, quaesumus, animae famuli tui misericordiam sempiternam (*Al. immensam*), ut eam mortalibus nexibus expeditam lux aeterna possideat. Per, etc.

Fidelium, Deus, animarum conditor et redemptor, famulo tuo cunctorum remissionem tribue peccatorum, ut quam semper optavit indulgentiam consequatur. Per, etc.

IV.--- Beati martyris tui Laurentii, Domine, quaesumus, intercessione nos protege, et animam famuli tui (*illius*) episcopi sanctorum tuorum junge consortiis. Per, etc.

137 Oblationes nostras, Domine, quaesumus, propitiatus intende, quas et ad honorem sancti martyris tui Laurentii nomini tuae majestatis offerimus, et pro requie famuli tui (*illius*) episcopi suppliciter immolamus. Per, etc.

Vere dignum. Qui nos sanctorum tuorum et commemoratione refoves, et oratione defendis. Per, etc.

Hanc igitur, etc., et in numerum tibi placentium censeri facias sacerdotum. Per, etc.

V.--- Adjuva nos, Domine Deus noster, beati Laurentii martyris tui precibus exoratus, et animam famuli tui (*illius*) episcopi in beatitudinis sempiternae luce constitue. Per, etc.

Memento, Domine, quaesumus, animae famuli tui (*illius*) episcopi, et quem in corpore constitutum sedis apostolicae gubernacula tenere voluisti, in electorum numero constitue sacerdotum. Per, etc.

Suscipe, Domine, quaesumus, hostias pro anima famuli tui (*illius*) episcopi, ut cui pontificale donasti meritum, dones et praemium. Per, etc.

Hanc igitur, etc., ut qui beati Petri apostoli sedem vicario *est* secutus officio, tuae quoque gratiae largitate perpetuam dignitatis apostolicae percipiat portionem. Per, etc.

Praesta, quaesumus, Domine, ut anima famuli tui (*illius*) episcopi, quam in hoc saeculo commorantem sacris

muneribus decorasti, in coelesti sede gloriosa semper exsultet. Per, etc.

Deus, qui inter apostolicos sacerdotes famulum tuum (*illum*) fecisti vigere pontificem, praesta, quaesumus, ut eorum perpetua quoque sede potiatur. Per, etc.

XXXIV. *Sancti Silvestri.*

Deus, confitentium te portio defunctorum, preces nostras, quas in famuli tui Silvestri episcopi depositione deferimus, propitiatus **138** assume; ut qui nomini tuo ministerium fidele dependit, perpetua sanctorum tuorum societate laetetur. Per, etc.

Hanc igitur oblationem, quaesumus, Domine, placatus intende, quam in sancti Silvestri confessoris et episcopi tui commemoratione suppliciter immolamus, ut et nobis proficiat hujus pietatis affectus, et illum beatitudo sempiterna glorificet. Per, etc.

Majestatem tuam, Domine, suppliciter exoramus ut anima famuli tui Simplicii episcopi ab omnibus quae humanitus attraxit exuta, in sanctorum censeatur sorte pastorum. Per, etc.

XXXV. MENSE NOVEMBRI. *In natale sanctorum quatuor Coronatorum.*

I.--- Annua martyrum tuorum, Domine, vota recurrimus, majestatem tuam suppliciter deprecantes ut cum temporalibus incrementis prosperitatis aeternae capiamus augmentum. Per, etc.

Pro martyrum natalitiis, Domine, tua muneribus cumulamus altaria. Da, quaesumus, ut gaudia nobis sancta succrescant, quibus proficiat nostrae devotionis affectus. Per, etc.

Vere dignum. Celebrantes sanctorum natalitia patronorum, quia dum tui nominis per eos gloria frequentatur, nostrae crescit fragilitatis auxilium. Per, etc.

II. *Item alia.*--- Hostias tibi, Domine, pro martyrum tuorum commemoratione deferimus, supplicantes ut indulgentiam nobis pariter conferant et salutem. Per, etc.

Vere dignum. Quoniam tu magnificaris in tuorum laude sanctorum. Et quidquid ad eorum pretiosam pertinet passionem, tuae sunt opera miranda potentiae; qui hujus fidei tribuis clementer ardorem; qui suggeris tolerantiae **139** firmitatem; qui largiris in agone victoriam. Per, etc.

Sanctorum tuorum nos, quaesumus, Domine, semper festa laetificent, et majestati tuae perpetua placatione commendent. Per, etc.

Praesta, Domine, quaesumus, ut sicut populus Christianus martyrum tuorum temporali solemnitate congauDET, ita perfruatur aeterna, et quod votis celebrat, comprehendat effectum. Per, etc.

XXXVI. *In natali sanctae Caeciliae.*

I.---Propitiationem tuam, Domine, quaesumus, sentiamus de celebritate praesenti, ut oblationibus nostris, sanctae (*illius*) intercessione susceptis, et indulgentiam nobis tribuas, et salutaria dona concedas. Per, etc.

Vere dignum. In die festivitatis hodiernae, qua sancta Caecilia in tui nominis confessione martyr effecta est. Quae dum humanis devota nuptiis, thalamos temporales contemneret, sponsum sibi, qui perpetuus esset, praesumpto praemio castitatis adhibuit, et aeternitatem vitae maluit, quam ut mundo procrearet originem. In cujus gloriam etiam illud accessit, ut Valerianum, cui fuerat matrimonii jure copulanda, in perpetuum sibi socians martyr casta consortium, secum duceret ad coronam. Per, etc.

Exsultamus pariter, et de percepto pane justitiae, et de tuorum, Domine, festivitate sanctorum; quia interventionibus tibi placentium confidimus, nobis ad perpetuam vitam cessura (*Al.* profutura) quae sumpsimus. Per, etc.

Auxilium tuum, Domine, nomini tuo subdita poscunt corda fidelium, ut quia sine te nihil possunt implere quod justum est, qua misericordia largiente, et quae recta sunt apprehendant, et omnia sibi profutura percipiant. Per, etc.

II. *Item alia.*--- Omnipotens sempiterne Deus, qui eligis infirma mundi, ut fortia quaeque confundas, da nobis in festivitate sanctae martyris Caeciliae congrua devotione

gaudere, ut et potentiam tuam in ejus passione laudemus, **140** et provisum nobis percipiamus auxilium. Per, etc.

Bonorum omnium, Deus, auctor atque largitor, qui ut humanum genus ad confessionem tui nominis provocares, etiam in fragili perfecisti conditione martyrium, praesta, quaesumus, ut Ecclesia tua, hoc exemplo commonita, nec pati pro te metuat, et coelestis praemii gloriam concupiscat. Per, etc.

Super has, quaesumus, hostias, Domine, benedictio copiosa descendant, quae et sanctificationem nobis clementer operetur, et de martyrum nos solemnitatem laetificet. Per, etc.

Vere dignum. Qui perficis in infirmitate virtutem, qua beata gloriosaque Caecilia, despecto mundi conjugio, ad consortia superna contendens, nec aetate nutabili praepedita est, nec revocata carnis illecebra, nec sexus fragilitate deterrita. Sed inter puellares annos, inter saeculi blandimenta, inter supplicia persequentum, multiplicem victoriam virgo casta et martyr explevit, et ad potiolem triumphum secum ad regna coelestia, cui fuerat nupta, perduxit. Per, etc.

III. *Item alia.*---Fiant, Domine, tuo grata conspectui munera supplicantis Ecclesiae, et ut nostrae saluti proficiant, adsit intercessio beata sanctorum. Per, etc.

Vere dignum. Qui, ut de hoste generis humani major pompa duceretur, non solum per Christum Dominum nostrum diabolicam destruxisti tyrannidem, nec tantum pro subversione protoplasti, per virilem sexum martyrum beatorum meritam deceptoris reciprocis ultionem, sed etiam in

Evae matris inimicum, per femineam conditionem, retorques jure vindictam; ut qui male in sua paradisi felicitate fidentem sexum utrumque prostraverat, nunc ab utroque per tuam gratiam calcaretur. Quod sancta Caecilia hodierna confessione testificans (*Al. perficiens*), ne de fide tamen connubii promissa discederet, eum quem conjugem fuerat habitura (*Al. quem fuerat susceptura conjugio*), fecit comitem passionis. Per, etc.

IV. *Item alia.*--- Da, quaesumus, omnipotens Deus, ut **141** sanctae Caeciliae martyris et annua solemnitatem laetemur, et tantae fidei proficiamus exemplo. Per, etc.

Sanctae Caeciliae festa recolentes, preces offerimus, hostias immolamus. Praesta, Domine, quaesumus, ut cum praesidio temporali et vitae nobis praebeant incrementa perpetuae. Per, etc.

Vere dignum. Quoniam sicut humanum genus in utroque sexu diabolus merito pravae confessionis elisit, sic utroque confessione magnifica per tuam gratiam triumphatur. Clariorque victoria est cum sublimis illa substantia, quae similem se jactabat Altissimo, et in hominis casu Dei opus subruisse plaudebat, feminea conditione superatur. Cujus gloriae nobis diem beata Caecilia martyr illustrat, quae nuptiis deputata terrenis, nupsit in coelo, et mundano dicata conjugio, divinum est sortita consortium; ipsumque temporalem virum, cui mortali fuerat more nectenda, martyrii foedere secum virgo casta fecit aeternum. Per, etc.

V. *Item alia.*--- Quaesumus, virtutum coelestium Deus, ut sacrificia pro sanctae Caeciliae solemnitatem delata,

desideriorum nos temporalium doceant habere contemptum, et ambire dona faciant coelestium gaudiorum. Per, etc.

Vere dignum. Quia vicissitudo nobis est hodie collata mirabilis, cum ille noster inimicus, qui hominem paradisi felicitate conspicuum, et totius mortis ignarum, dum propria integritate fidendo praesidia divina non quaereret, viperea calliditate subvertit, nunc inter hujus mundi miserias, et in exilio damnatae conditionis humanae, a mortali fragilitate, sed in te fidente, prosternitur. Et cum prima mulier viro suo dux fuisse referatur ad lapsum, nunc confessio puellaris, virum praecedens, ducit ad praemium. Per, etc.

Exaudi nos, Deus salutaris noster, ut sicut de sanctae Caeciliae festivitate gaudemus, ita pia devotionis erudiamur affectu. Per, etc.

Respice, Domine, quaesumus, plebem tuam, de sanctae Caeciliae martyris glorificatione gratulantem, et beneplacitum fieri tribue sacratarum tibi mentium famulatum, ut qui in sanctis tuis te honorare non desinunt, perpetua donorum tuorum largitate **142** potiantur, et quod visibiliter exsequuntur, invisibiliter apprehendant. Per, etc.

XXXVII. IX KALENDAS
DECEMBRIS. *Natale sanctorum Clementis et
Felicitatis.*

I.--- Omnipotens sempiterne Deus, qui in omnium sanctorum tuorum es virtute mirabilis, da nobis in beati Clementis annua solemnitate laeteri, qui Filii tui martyr et pontifex, quod ministerio gessit, testimonio comprobavit, et quod praedicavit ore, firmavit exemplo. Per, etc.

Propitiationem tuam, Domine, etc.

Vere dignum. Sancti Clementis martyris tui Natalitia celebrantes, qui cognationem reliquit et patriam, et post odorem tui nominis terras mariaque transmittens, abnegansque semetipsum, crucem peregrinationis assumpsit, ut te per apostolorum tuorum vestigia sequeretur. Cui tu, Domine, secundum promissionem Filii tui, tam in praesenti saeculo quam futuro, centupli muneris praemia repensasti. Nam beatissimi Petri mox tradito disciplinis, parentes, quos in genitili solo perdiderat, in externa regione restituis; quos terrenae generationis amiserat, divinae reddis naturae participes. Deinde magistri sui vicarium, per ordinem subrogando, Romanae Urbis, cujus propter te despexerat dignitatem, tenere constituis principatum, proque transitoria claritate; coelesti facis honore conspicuum. Postremo martyrii gloria sublimatum, pro temporalibus gestis aeternam provehis ad coronam. Per, etc.

II. *Item alia.*---Ascendant ad te, Domine, preces nostrae, et tuorum vota fidelium munera suppliciter oblata concilient, quod etiamsi nostris operibus non meremur, quaesumus, sanctorum nos intercessione mereamur. Per, etc.

Vere dignum. Merito etenim, Domine, de triumphis tuorum martyrum gloriamur, quia in victoriis eorum tua mirabilia

confitemur, sancti Clementis hodie sacerdotis **143** et martyris tui festivitate gaudentes; quem beati apostoli Petri eruditionibus institutum, et in pontificatum apostolicae sedis evectum, atque in martyrii inclyti fine gloria coronatum, habitatio coelestis excepit. Per, etc.

III. *Item alia.*---Beati Clementis sacerdotis et martyris tui natalitia veneranda, Domine, quaesumus, Ecclesia tua devota suscipiat, et fiat magnae glorificationis amore devotior. Per, etc.

Intercessio sancti Clementis sacerdotis et martyris, misericordiae tuae, Domine, munera nostra conciliet, ut, quod merita nostra non suppleant, sanctorum tuorum deprecatione pensetur. Per, etc.

Vere dignum. Quoniam per sancti Spiritus largitatem beatus ille Clemens hodiernae nobis exsultationis affectum magnificae passionis agone sacravit; qui mundo nobilis, amore Christi nobilior, pio labore conspicuus, et inter parentum vel inquisitione vel receptione mirabilis, apostolicae praedicationis fidelissimus alumnus acceptus, sacerdos refulsit egregius et martyr insignis. Per, etc.

IV. *Item alia.*---Accipe, quaesumus, Domine, hostias, tua nobis dignatione collatas, quoniam et te creante procedunt, et tu causas humanae salutis et gloriae, quibus tibi gratae sunt, condidisti. Per, etc.

Vere dignum. Beati nobis enim Clementis hodie praeconia repetenda sunt. Qui divina inspiratione flammatus reliquit patriam, in tuis praedicatoribus sequendo, et amissos parentes alienis invenit in terris. In exteris regionibus humilis,

Christi secutus est gloriam, et summam recepit civitatis propriae dignitatem. Praesentem vitam Christo postposuit, et meruit triumphum beatitudinis sempiternae. Per, etc.

Praesta, quaesumus, omnipotens Deus, ut pro honore nominis tui, quorum celebramus insignia, continuis etiam precibus foveamur. Per, etc.

In Natali sanctae Felicitatis.

I.---Misericors et omnipotens Deus, qui nos e virtute in virtutem debita veneratione (*Al.* servitute) currentes, tuorum facis precibus **144** gaudere sanctorum, praesta ut quorum solemnitatibus consolamur, orationibus adjuventur. Per, etc.

Intende munera, Domine, quaesumus, altaribus tuis pro sanctae Felicitatis martyris tuae commemoratione proposita, ut sicut per haec beata mysteria illi gloriam contulisti, nobis indulgentiam largiaris. Per, etc.

Vere dignum. In exultatione festivitatis hodiernae, qua beata genitrix sacratum tibi gregem, carne procreatum, per tuam gratiam morte perfecit. Ecce vere in qua, sicut scriptum est, fabricavit sibi sapientia domum, septem columnis instructam. Ecce quae, quod nomine praelibavit, rebus implevit, et non solum fecunditatis prosperitate gloriosa, sed cum eadem etiam mansit et inter adversa Felicitas, quam eidem nec mors auferre potuit, sed effecit potius sempiternam. Per, etc.

Libantes, Domine, mensae tuae beata mysteria, quaesumus ut martyrum interventione sanctorum et praesentem (*Al. temporalem*) nobis misericordiam conferant et aeternam. Per, etc.

Protege, Domine, plebem tuam, et quam martyrum tuorum assidua tribuis festivitate devotam, tibi semper placitam fieri precibus concede justorum. Per, etc.

II. *Item alia.*--- Da nobis, Domine Deus noster, sanctorum martyrum palmas incessabili devotione venerari, ut quos digna mente non possumus celebrare, humilibus saltem frequentemus obsequiis. Per, etc.

Fidelium tuorum munera, Domine, pro sanctorum martyrum solemnitate assume, et ut tibi nostra sint grata servitia, gratiae tuae largitate concede. Per, etc.

Vere dignum. Quoniam magna sunt opera tua, Domine, et immensa magnalia, per quae nobis laetitia hodiernae festivitatis accessit. Vere enim Felicitatis filii, et vera est suorum Felicitas filiorum, quos et casto fetu sancti conjugii mater fecunda progenuit, et rursus confessionis sacrosanctae visceribus martyr beata conceptos, per fidem denuo felicius peperit martyres ad coronam. Per, etc.

Praesta, Domine, quaesumus, intercedentibus sanctis tuis, ut quae ore contigimus, pura mente capiamus. Per, etc.

Libera, Domine, quaesumus, a peccatis et hostibus tibi populum supplicantem; ut in sancta conversatione viventes, nullis affligantur adversis. Per, etc.

145 III. *Item alia.*---Sancti martyres, Domine, quaesumus, et nominibus suis nobis suffragentur et precibus, ut et Clemens tuus sapientem clementiam sequi, et tibi sacrata Felicitas nos poscat veraciter esse felices. Per, etc.

In sanctorum tuorum passionibus pretiosis te, Domine, mirabilem praedicantes, munera votiva deferimus. Praesta, quaesumus, ut sicut illorum tibi grata sunt merita, sic nostrae servitutis accepta reddantur officia. Per, etc.

Vere dignum. Hodie quippe, Domine, et tuo munere celebratur magnifica mater et martyr. Praeclara progenies simili passione. Gloriosa in talibus membris Ecclesia. Meritoque in omnibus beata Felicitas. Per, etc.

Repleti sumus, Domine, sacramentis et gaudiis quae in sanctorum tuorum celebritatibus et frequentamus et sumimus. Per, etc.

Semper, Domine, quaesumus, fac populum tuum sanctorum martyrum patrocinio gratulari, ut beneficia tua, quae propriis obsecrationibus obtinere non sufficit, justorum tuorum suffragiis incessanter accipiat. Per, etc.

XXXVIII. VIII KALENDAS
DECEMBRIS. *Natale sanctorum Chrysogoni
et Gregorii.*

Exsultamus, Domine, multiplicata festivitate sanctorum, quia non diffidimus tua nos dona sumptuos, pro quibus impetrandis tanta nobis patrocinia contulisti. Per, etc.

Perfice, Domine, votiva mysteria, et quae in martyrum veneratione te praedicant, suffragia nobis perpetuae redemptionis existant. Per, etc.

Vere dignum. Quia pectora martyrum beatorum sic ignis ille coelestis inflamat, ut omne quod in hujus mundi luce jucundum est, amore tui nominis refutetur, et subeatur quidquid temporaliter est acerbum, ut promissionis tuae praemia capiantur. Per, etc.

Patientia pretiosa justorum tuae nobis, Domine, quaesumus, affectum dilectionis accumulet, et in cordibus nostris sacrae fidei semper exerceat firmitatem. Per, etc.

Deus, qui sanctis tuis dedisti piae confessionis **146** inter tormenta virtutem, largire fidelibus populis inter hujus mundi tentamenta constantiam veritatis, ut sicut illos sanctus Spiritus roborando sempiternam provexit ad gloriam, sic istos jugiter tua gratia gubernando ad misericordiam perducatur aeternam. Per, etc.

XXXIX. PRIDIE KALENDAS DECEMBRIS. *Natale sancti Andreae apostoli.*

I.--- Da nobis, quaesumus, Domine Deus noster, beati apostoli tui Andreae intercessionibus sublevari, ut per quos

Ecclesiae tuae superni muneris rudimenta donasti, per eos subsidia perpetuae salutis impendas. Per, etc.

Respice, quaesumus, Domine, munera quae pro beati Andreae apostoli tui commemoratione deferimus, suppliciter exorantes ut ejus interventionibus adjuvemur, pro cujus meritis immolantur. Per, etc.

Vere dignum. Quia Ecclesiam tuam in apostolicis tribuisti consistere fundamentis. De quorum collegio beati Andreae solennia celebrantes, tua, Domine, praeconia non tacemus. Per, etc.

Sumpsimus, Domine, divina mysteria, beati apostoli tui Andreae festivitate laetantes, quae sicut tuis sanctis ad gloriam, ita nobis, quaesumus, ad veniam prodesse perficias. Per, etc.

Tribue, Domine, quaesumus, familiae tuae, ut exsultationem cordis sui, quam de beati Andreae apostoli tui veneratione percepit, et segura concelebrat, et tota semper mente sectetur. Per, etc.

II. *Item alia.*---Supplices te rogamus, Deus, competentibus gaudiis diem nos celebrare concedas, quo majestatis tuae confessione magnifica beati apostoli tui Andreae sacer natalis illuxit, pariterque nobis devotionis hujus tempora largiora tribuas et profectum. Per, etc.

Sacrandum tibi, Domine, munus offerimus, quo beati Andreae solennia recolentes, purificationem quoque nostris mentibus imploramus. Per, etc.

Vere dignum. In festivitate praesenti, qua beati Andreae apostoli tui venerandus sanguis effusus est. Qui gloriosi apostoli tui **147** Petri pariter sorte nascendi, consortio fidei, apostolicae collegio dignitatis, et martyrii est claritate germanus, ut quos in hujus vitae cursu gratia tua tot vinculis pietatis obstrinxerat, similis in regno coelorum necteret et corona. Per, etc.

Prosit nobis, quaesumus, Domine, sacramenti tui perceptio salutaris pro tuorum commemoratione sanctorum, ut nos et a vitiis mortalitatis expediat, et perpetuae socios miserationis efficiat. Per, etc.

Esto protector, Domine, populi tui propitiatus et rector, eique, deprecantibus sanctis tuis, remissionem tribue peccatorum; praesta vitae melioris effectum; temporalia benignus praebe solatia, et aeternitatis promissa dona largire. Per, etc.

III. *Item alia.*---Omnium virtutum, Deus, bonorumque largitor, da, quaesumus, ut beati apostoli tui Andreae semper nobis adsint et honoranda solemnia, et desiderata praesidia. Per, etc.

Oblatis muneribus, Domine, plebs fidelis exsultet, quia pariter apostolicae gaudia passionis et in eis te praedicare mirabilem confidit ad suae pertinere salutis augmenta. Per, etc.

Vere dignum. Qui per cultum nominis tui, venerationemque sanctorum, nobis remedia mirabiliter operaris. Hoc ipso namque jejunio, quod, beati apostoli tui Andreae festa praevenientes, oculis tuae majestatis offerimus, simul et continentiam salutarem capiamus mentis et corporis, et

profutura nobis observatione proficiamus, et mitigatis sensibus corporis, puriores tantis natalitiis praeparemur. Per, etc.

Erudiamur, Domine, quaesumus, his celebritatibus et juvemur, quibus beati apostoli Andreae coelestem nobis tribuant martyria praevenia laetitiam. Per, etc.

Referat, Domine, populus Christianus, quos pia devotione praesumpsit, sanctae gratulationis effectus, ut beati apostoli tui Andreae simul fiat et veneratione jucundus et intercessione securus. Per, etc.

IV. *Item alia.*--- Majestatem tuam, Domine, suppliciter **148** exoramus ut sicut Ecclesiae tuae sanctus Andreas apostolus exstitit praedicator et rector, ita sit perpetuus suffragator. Per, etc.

Beati apostoli Andreae, Domine, solemnia recensemur, ut ejus auxilio tua beneficia capiamus, pro quo tibi hostias laudis offerimus. Per, etc.

Vere dignum. Adest enim dies magnifici votiva martyrii, quo venerandus Andreas germanum se beati apostoli Petri tam praedicatione Christi tui quam confessione monstravit, et apostolicae numerum dignitatis simul passione supplevit et gloria; ut quibus erat una causa certaminis, una retributio esset et praemii. Per, etc.

Quaesumus, omnipotens Deus, ne nos mundanis sauciari patiaris incursibus, quos tuae providentiae constitutis, apostolica praesidia non relinquunt. Per, etc.

Praesta, Domine, quaesumus, Ecclesiam tuam sub tantis gaudere principibus, et intellectu capere, quod devotione sectatur, ut tuis dispositionibus gubernata, quos praesenti veneratur obsequio, participatione perpetua contingere mereatur. Per, etc.

XL. MENSE DECEMBRI. VIII KALENDAS
JANUARI. *Natale Domini, et
martyrum, Pastoris, Basilei, et Joviani, et
Victorini, et Eugeniae, et Felicitatis, et
Anastasiae.*

Deus, qui humanae substantiae dignitatem et mirabiliter condidisti et mirabilius reformasti, da, quaesumus, nobis (Jesu Christi Filii tui) ejus Divinitatis esse consortes, qui humanitatis nostrae fieri dignatus est particeps. Per, etc.

Da nobis, quaesumus, omnipotens et misericors Deus et sempiternus Pater, ut Nativitatis Domini nostri Jesu Christi sollemnia, quae praesentibus officiis praevenimus, sic nova sint nobis, et continuata permaneant, sic perpetua perseverent, ut pro sui miraculo nova semper existant. Per, etc.

Vere dignum. Quoniam quidquid Christianae professionis devotione celebratur, de **149** hac sumit sollemnitate principium, et in hujus muneris mysterio continetur. Hoc in ipsis generis humani parentibus declaratum est, Apostolo protestante, cum de primis hominibus

loqueretur: *Sacramentum hoc magnum est. Ego autem dico in Christo et in Ecclesia.* Hoc patriarchae diversis actionibus et vocibus signaverunt. Hoc illa legis observantia figuralis asseruit. Hoc praedixerunt cunctorum praeconia prophetarum. In hoc caeremoniarum veterum plenitudo est. In hoc praesens coelestium ministratio gratiarum. In hoc bonorum pollicitatio futurorum. In quo, dum manifestissime comprobantur quae fuerant praedicta compleri, rationabiliter credimus et prudenter quae promittuntur esse ventura. Per, etc.

Da nobis, quaesumus, Domine Deus noster, ut qui Nativitatem Domini nostri Jesu Christi nos frequentare gaudemus, dignis conversationibus ad ejus mereamur pertinere consortium. Per, etc.

Largire, quaesumus, Domine, famulis tuis fidei, spei et charitatis augmentum, ut qui de Nativitate Domini nostri tui Filii gloriantur, et adversa mundi, te gubernante, non sentiant, et quae temporaliter celebrare desiderant, sine fine percipiant. Per, etc.

II. *Item alia.*--- Deus, qui beatæ (*Al. sacrae*) Virginis partum, sine humana concupiscentia procreatum, in Filii tui membra venientem paternis fecisti praejudiciis non teneri, praesta, quaesumus, ut hujus creaturae novitate suscepta, vetustatis antiquae contagiis exuamur. Per, etc.

Vere dignum. *Ecce enim, sicut per os locutus est prophetarum, Virgo in utero accepit, et peperit Filium, et vocatum nomen ejus Emmanuel, et nobiscum Deus est; quia Verbum caro factum habitavit in nobis. Ecce puer natus est hodie; parvulus datus est nobis, et factus est principatus,*

cujus potestas super humeros ejus; et vocabitur admirabilis, consiliarius, Deus fortis, pater futuri saeculi, princeps pacis. Multiplicabitur ejus imperium, et pacis non erit finis, super solium David et super regnum ejus, ut confirmet illud et corroboret amodo et usque in sempiternum. In quibus omnibus evidenter Deum hominemque cognoscimus, qui suscipiendo quod nostrum est, dignatus est nobis conferre quod suum est. Unde profusis gaudiis, etc.

150 III. *Item alia.* Munus populi tui, Domine, placatus intende, quo non altaribus tuis ignis alienus, nec irrationabilium cruor effunditur animantum, sed sancti Spiritus operante virtute, sacrificium jam nostrum, corpus et sanguis est ipsius sacerdotis. Per, etc.

Vere dignum. Hoc praesertim die quo ipsum salutis nostrae sacramentum in lucem gentium revelasti, et ab uteri virginalis arcano ineffabili editione promisisti: *Erigens nobis cornu salutis in domo David pueri tui, ad dandam scientiam salutis populo tuo in remissionem peccatorum eorum, per viscera misericordiae tuae, in quibus visitavit nos Oriens ex alto. Benedictus qui venit in nomine Domini; qui tamquam sponsus procedens de thalamo suo, Deus Dominus et illuxit nobis, ut nos de tenebris et de umbra mortis, regnum perpetuae (Al. aeternae) lucis efficeret.* Unde profusis, etc.

Omnipotens sempiterne Deus, qui in Domini nostri Jesu Christi Filii tui Nativitate tribuisti totius religionis initium perfectionemque constare, da nobis, quaesumus, in ejus portione censi, in quo totius salutis humanae summa consistit. Per, etc.

IV. *Item alia.*--- Grata tibi sit, Domine, quaesumus, hodiernae festivitatis oblatio, ut tua gratia largiente, per haec sacrosancta commercia in illius inveniamur forma, in quo tecum est nostra substantia. Per, etc.

Vere dignum. Tuae laudis hostiam jugiter immolantes, cujus figuram Abel justus instituit, agnus quoque legalis ostendit, celebravit Abraham, Melchisedech sacerdos exhibuit; sed verus agnus et aeternus Pontifex, hodie natus, Christus implevit. Unde profusis, etc.

Concede, quaesumus, Domine Deus noster, ut qui ad destructionem diaboli, et remissionem natus est hodie peccatorum, et a culparum subreptione nos expiet, et ab hostium incursione defendat. Per, etc.

Da, quaesumus, Domine, populo tuo inviolabilem fidei firmitatem, ut qui Unigenitum tuum in tua tecum gloria sempiternum, in veritate nostri corporis natum de matre Virgine confitentur, et a praesentibus liberentur adversis, et mansuris gaudiis inserantur. Per, etc.

151 V. *Item alia.*--- Da nobis, omnipotens Deus, ut sicut adoranda Filii tui Natalitia praevenimus, sic ejus munera capiamus sempiterna gaudentes. Per, etc.

Tanto nos, Domine, quaesumus, promptiore servitio haec praecurrere concede solemnia, quanto in his constare principium nostrae redemptionis ostendis. Per, etc.

Vere dignum. Solemnitas enim, Domine, coelestis pacis ingreditur. Quaesumus ut per eam gratiam, per quam tibi reconciliatus est mundus peccatorum remissione cunctorum,

nos quoque delictis omnibus expiati, remediis tuae pietatis aptemur, et mysterium quod exstitit mundo salutare, principalis recordatione muneris assequamur. Per, etc.

Deus, qui nos sacramenti tui participatione contingis, virtutis ejus effectus in nostris cordibus operare, ut suscipiendo muneri tuo per ipsum munus aptemur. Per, etc.

Benedictio tua, Domine, super populum supplicantem copiosa descendat, ut qui, te factore conditus, te est reparatus auctore, te jugiter operante salvetur. Per, etc.

VI. *Item alia.*---Deus, qui restaurationem conditionis humanae mirabilius operaris, quam substantiam condidisti, tribue, quaesumus ut simul perficiatur in nobis et quod creavit Verbi tui divina generatio, et quod ejus hominis facti gloriosa Nativitas reformavit. Per, etc.

Tot sensibus hodiernum, Domine, sacrificium celebramus, quo nobis ipsius sacrificii sunt nata primordia. Per, etc.

Vere dignum. Quoniam magnificum nostrae commercium reparationis effulsit, cum de homine veteri homo novus curatus existit; cum de mortalitate mortalitas, cum humana conditio de ipsius humanae conditionis confecta medicatione sanatur, et de obnoxia generatione peccato, totius peccati nescia proles exoritur; ac non solum nostra a Verbo tuo suscepta fragilitas perpetui sit honoris, sed nos quoque mirando consortio reddis aeternos. Per, etc.

152 VII. *Item alia.*---Exsultantes, Domine, cum muneribus ad altaria veneranda concurrimus, quia et omnium nobis hodie

summa votorum, et causa nostrae redemptionis exorta est. Per, etc.

Vere dignum. Quoniam vere magnum, quod sine exemplo est singulare, quod sine humana ratiocinatione mirabile, tuae pietatis editum sacramentum. Atque ideo sicut primis fidelibus exstitit in sui credulitate pretiosum, ita nunc excusabilem conscientiam non relinquit, quae salutaris mysterii veritatem, toto etiam mundo testificante, non sequitur. Ut enim in principio difficile videretur, cum ad hoc sacramentum genus humanum diceretur esse venturum, sic opus majestatis immensae negari nefas est, cum cernitur ubique conspicuum. Unde profusis, etc.

Concede nobis, Domine, quaesumus, ut sancta tua tibi placito corde sumamus, et quidquid in nostra mente vitiosum est, ipsius doni medicatione curetur. Per, etc.

VIII. *Item alia.*---Deus, qui humanum genus, a suo principe lethaliter sauciatum, Christi tui nativitate salvare dignatis, praesta, quaesumus, ut non haereamus in perditionis auctore, sed ad Redemptoris nostri consortia transferamur. Per, etc.

Oblatio tibi sit, Domine, hodiernae festivitatis accepta, qua et nostrae reconciliationis processit perfecta placatio, et divini cultus nobis est indita plenitudo, et via veritatis et vita regni coelestis apparuit. Per, etc.

Vere dignum. Quia nostri Salvatoris hodie lux vera processit, quae clara nobis omnia et intellectu manifestavit et visu. Quibus non solum praesentem vitam suo splendore dirigeret, sed ad ipsam nos majestatis immensae gloriam perduceret intuendam. Per, etc.

Da nobis, Domine, quaesumus, ipsius recensita nativitate vegetari, cujus coelesti mysterio pascimur et potamur. Per, etc.

153 IX. *Item alia.*---Ut ad salutaris hodiernae generationis exordium pertinere mereamur, apostolicis tribue nos, Domine, quaesumus, precibus adjuvari. Per, etc.

Praesenti sacrificio, Domine, tua generaliter exsultet Ecclesia, quo infirmitatis ejus sunt assumptae primitiae, ut divinae particeps fieret ipsa potentiae. Per, etc.

Vere dignum. In die solemnitatis hodiernae, quo licet ineffabile, tamen utrumque conveniens editur sacramentum, quia et mater Virgo non posset nisi sobolem proferre divinam, et Deus, homo nasci dignatus, congruentius non deberet nisi Virgine matre generari. Propterea, etc.

Praesta, misericors Deus, ut natus hodie Salvator mundi, sicut divinae nobis generationis est auctor, ita et immortalitatis sit ipse largitor. Per, etc.

Deus, qui creationem conditionis humanae diabolicis non es passus perire nequitiis, remedia tuae propitiationis exsequere, ut in eadem non praevaleat inimica subreptio, sed redemptio tuae miserationis (*Al. pietatis*) obtineat. Per, etc.

XLI. *In Natali sancti Joannis Evangelistae.*

I.--- Omnipotens sempiterne Deus, qui hujus diei venerandam sanctamque laetitiam beati apostoli tui Joannis

Evangelistae festivitate tribuisti; Da Ecclesiae tuae, quaesumus, et amare quod credidit, et praedicare quod docuit. Per, etc.

Deus, qui per os beati apostoli tui Joannis Evangelistae Verbi tui nobis arcana reserasti, praesta, quaesumus, ut quod ille nostris auribus excellenter infudit, intelligentiae competentis eruditione capiamus. Per, etc.

Munus populi tui, Domine, quaesumus apostolica deprecatione sit gratum, ut Ecclesia tua eorum semper intercessionibus adjuvetur, quorum jugiter instruitur disciplinis. Per, etc.

Vere dignum. Beati apostoli tui Joannis Evangelistae Natalitia venerantes. Qui Domini nostri Jesu Christi Filii tui vocatione suscepta, terrenum respuit patrem, ut posset invenire coelestem, retia saeculi, quibus implicabatur, abjecit, ut aeternitatis dona mente libera sectaretur; nutantem fluctibus navem reliquit, ut in ecclesiasticae **154** gubernationis tranquillitate consisteret; a piscium captione cessavit, ut animas, mundanis gurgitibus immersas, calamo doctrinae salutaris abstraheret; destitit pelagi profundo mari, secretorum scrutator redditus divinorum. Eo usque procedens, ut et in coenae mysticae sacrosancto convivio in ipsius recumberet pectore Salvatoris, et eum in cruce Dominus constitutus, vicarium sui, matri Virgini, filium subrogaret, et *in principio Verbum, quod Deus erat apud Deum*, prae caeteris ostenderet praedicandum. Per, etc.

Praesta nobis, Domine, quaesumus, apostolicis doctrinis et precibus adjuvari, ut quod praesentibus celebramus officiis, perpetuae salvationis (*Al. redemptionis*) gaudiis assequamur. Per, etc.

Prosequere, Domine, populum tuum, ut apostolorum Natalitia beata sanctorum et temporali consolatione fultus semper exerceat, et aeterna miseratione redemptus agnoscat. Per, etc.

II. *Item alia.*---Natalitia sancti Joannis apostoli, quaesumus, Domine, munera capiamus, ut suis precibus gloriosis, et credendum nobis jugiter postulet, et sequendum beatus Evangelista quod docuit. Per, etc.

Supplicationibus apostolicis beati Joannis Evangelistae, quaesumus, Ecclesiae tuae, Domine, commendetur oblatio, cujus magnificis praedicationibus eruditur. Per, etc.

Vere dignum. Beati Joannis apostoli gloriam recensentes. Qui ab Unigenito tuo sic familiariter est dilectus, et immensae gratiae revelationibus inspiratus, ut omnem transgrediens creaturam, excelsa mente conspiceret, et evangelica voce proferret, quia *in principio erat Verbum, et Deus erat Verbum, qui hoc erat in principio apud Deum*. Dicendo quippe *erat*, perpetuitatem sine initio demonstravit. Addendo *et Deus erat Verbum, et hoc erat in principio apud Deum*, et distinctionem protulit personalem, et unam te cum Filio tuo patefecit habere Deitatem. Qua majestatis aeternae claritate deprompta, summae Divinitati cederet vocata gentilitas, et haereticorum confutata versutia, nec confusionem praetenderet unionis, nec consempiternitatis minueret veritatem. Per, etc.

Miserator et misericors Domine, qui nos continuis coelestium martyrum non deseris sacramentis, praesta, quaesumus, ut quae sedulo celebramus affectu, grato tibi percipiamus obsequio. Per, etc.

155 Ecclesiam tuam, Domine, benignus illustra, ut apostolicis beati Joannis Evangelistae illuminata doctrinis, ad dona perveniat, quae de tua fidelibus retributione promisit. Per, etc.

XLII. *In natali Innocentum.*

I.--- Deus, qui bonis tuis infantum quoque tui nescia sacramenti corda praecedis, tribue, quaesumus, ut nostrae conscientiae fiduciam non habentes, indulgentia semper copiosa praeveniat. Per, etc.

Suscipe, Domine, quaesumus, devotorum munera famulorum, et tuis divinis purifica servientes pietate mysteriis, quibus etiam justificas ignorantes. Per, etc.

Vere dignum. Pretiosis enim mortibus parvulorum, quos, propter Filii tui Domini nostri et Salvatoris infantiam, bestiali saevitia Herodes funestus occidit, immensa clementiae tuae dona cognoscimus. Fulget namque magis sola gratia quam voluntas, et clara est prius confessio quam loquela; ante passio quam membra passionis existerent; testes Christi, qui ejus nondum fuerant agnitores. O infinita benignitas! cum pro suo *nomine* trucidatis, etiam nescientibus, meritum gloriae

perire non patitur; sed proprio cruore perfusis, et salus regenerationis expletur, et imputatur corona martyrii. Per, etc.

Hodiernae solemnitatis effectum sumpsimus, Domine, gaudia magna de parvis, suppliciter exorantes ut hanc abundantiam in nostra quoque salvatione defendas. Per, etc.

Laetetur semper Ecclesia tua, Domine, tuorum celebritate sanctorum, et misericordiae tuae jugiter experiatur effectum, quo et fragilitas humana subsistat, et divina supplici redemptione non negetur. Per, etc.

II. *Item alia.*--- Deus, qui licet sis magnus in magnis, mirabilia tamen gloriosius operaris in minimis, da nobis, quaesumus, in eorum celebritate gaudere, qui Filio tuo Domino nostro testimonium praebuerunt etiam non loquentes. Per, etc.

Adesto, Domine, muneribus, innocentum festivitate sacrandis, et praesta, quaesumus, ut eorum sinceritatem possimus imitari, **156** quorum tibi dicatam veneramur infantiam. Per, etc.

Vere dignum. Audivimus enim prophetam dicentem quod *Rachel plorans filios suos, noluerit consolari, quia non sunt*. Moerebat ergo quod de ejus sobole non venirent, qui tanto sunt munere coronati. De Liae quippe sunt stirpe progeniti, quorum divina gratia praevenit et sensum; intelligentiam passio, et martyrii palma mirabilis praecessit aetatem; ut etiam veneranda nostri Salvatoris infantia coaetaneis testificationibus existeret gloriosa. Per, etc.

Annue, quaesumus, omnipotens Deus, ut sicut eos, quorum Natalitia recensemus, per tuam gratiam beneplacitos fecit aetas exitu, sic nos tuae pietati salutaris humilitas praestet acceptos. Per, etc.

Tribue, Domine, quaesumus, fidelibus tuis, ut, sicut ait Apostolus, non efficiantur pueri sensibus, sed malitia innoxii reperiuntur ut parvuli, ut martyres festivitatis hodiernae, quos meritis aequare non possunt, mentis simplicitate sectentur.

XLIII. *In jejunio mensis decimi.*

I.---Deus, qui singulis quibusque competenter aptanda temporibus sempiterno cernis intuitu, da nobis, quaesumus, ut cum rerum vicissitudine mundanarum ad bona quoque perpetua piae devotionis crescamus accessu. Per, etc.

Dies nostros, Domine, placatus intende, et quos praesenti cursu multiplicas, justis operibus redde securos. Per, etc.

Ecclesiae tuae, Domine, munera placatus assume, quae et misericors offerenda tribuisti, et in nostrae salutis potenter efficis transire mysterium. Per, etc.

Vere dignum. Quia per ea quae conspiciuntur instruimur quibus modis ad invisibilia tendere debeamus. Denique commonemur, anni docente successu, de praeteritis in futura, et ad novitatem vitae de vetustate transire, ut terrenis sustentationibus expediti, coelestis doni capiamus desiderabilius ubertatem, et per eum cibum qui beneficiis

praerogatur alternis, perveniamus ad victum sine fine mansurum. Per, etc.

Tuorum nos, Domine, largitate donorum et temporalibus attolle praesidiis, et renova sempiternis. Per, etc.

Diversis plebs tua, Domine, gubernata subsidiis, et praesentia pietatis tuae remedia capiat et futura, ut transeuntium rerum necessaria **157** consolatione foveatur, et fiducialius ad aeterna contendat. Per, etc.

II. *Item alia.*--- Cognoscimus, Domine, tuae circa nos clementiae largitatem. Et ideo fiducialius imploramus ut quos pascere non desinis immeritos, et digne tibi servire perficias, et donis uberioribus prosequaris.

Da, quaesumus, Domine, nostris effectum jejuniis salutarem, ut castigatio carnis assumpta ad nostrarum vegetationem transeat animarum. Per, etc.

Suscipe, Domine, sacrificium cujus te voluisti dignanter immolatione placari, et praesta, quaesumus, ut hujus operatione mundati, beneplacitum tibi nostrae mentis offeramus affectum. Per, etc.

Vere dignum. Qui nos tamquam nutrimentis parvulorum instituens, dispensatis mentis et corporis alimentis, per humanorum foves crementa proventuum, donec immortalem satietatem, pro nostro quisque modulo, finita mortalitate capiamus. Per, etc.

Mysteriis tuis, Domine, veneranter assumptis quaesumus, ut contra nostrae conditionis errorem, et contra diabolicas armemur insidias. Per, etc.

Sit plebi tuae, Domine, continuata defensio divini participatio sacramenti, ut carnalibus vitiis non teneatur obnoxia, ut spiritali delectatione sit libera, ut majestati tuae plena sit devotione subjecta, ut salvationem mentis et corporis et incessabiliter expetat, et affluenter accipiat. Per, etc.

III. *Item alia.*--- Supplices, Domine, te rogamus, ut fructuum terrenorum commodis sufficienter adjuti, ad te omnium proficiamus auctorem. Per, etc.

Cordibus nostris, quaesumus, Domine, benignus infunde, ut sicut ab escis corporalibus temperamus, ita sensus quoque nostros a noxio retrahamus excessu. Per, etc.

Hujus nobis parcimoniae, quaesumus, Domine, praebe mensuram, ut quod licentiae carnis auferamus, salutarem nobis fructum mentis acquirat. Per, etc.

Subde tibi nostras, quaesumus, Domine, **158** voluntates, ut semper et fide quae praecipis, et actione sectemur. Per, etc.

Precamur, omnipotens Deus, ut de transitoriis opibus ea potius operemur quibus ad aeterna gaudia consequenda et spes nobis suppetat et facultas. Per, etc.

Pacem nobis tribue, Domine, mentis et corporis, ut nostrae fragilitati et manifesti subjiciantur hostes, et invisibiles excludantur. Per, etc.

Praesta, Domine, quaesumus, ut dicato muneri congruentem nostrae devotionis offeramus affectum. Per, etc.

Vere dignum. Quoniam salubri mendicate jejunio, necessaria curationi tractamus, et per observantiae competentis obsequium, de perceptis grati muneribus, de percipiendis efficimur gratiores, ut non solum terrena fertilitate laetemur, sed nativitatem panis aeterni purificatis suscipiamus mentibus honorandam. Per, etc.

Sumpsimus, Domine, celebritatis annuae votiva sacramenta. Praesta, quaesumus, ut et temporalis vitae nobis remedia praebeant et aeternae. Per, etc.

Tuere, Domine, plebem tuam, et sacra solemnia recolentem coelestis gratiae largitate proseguere, ut visibilibus adjuta solatiis, ad invisibilia bona promptius incitetur. Per, etc.

IV. *Item alia.*--- Respice, Domine, propitius ad plebem tuam, et quam divinis tribuis proficere sacramentis, ab omnibus absolve peccatis. Per, etc.

Succurre, Domine, quaesumus, populo tuo, et nullum sequi patiaris errorem, quem tuae vis complicem fieri veritatis. Per, etc.

Quaesumus, omnipotens Deus, Ecclesiae tuae tempora clementi gubernatione dispensa, ut cum solemnitatum multiplicatione sanctarum, et intellectum rerum coelestium capiat et profectum. Per, etc.

Praesta, quaesumus, Domine, spiritualibus gaudiis nos repleri, ut quae actu gerimus mente sectemur. Per, etc.

Offerimus tibi, Domine, munera, supplicantes ut quae subditis (*Al. piis*) celebramus officiis, plenis affectibus exsequamur. Per, etc.

Vere dignum. Qui non solum ineffabilis **159** in excelsis, sed etiam immensus probaris in minimis. Nam cum Filius tuus, Dominus noster, Jesus Christus, mundum diceret universum in suum nomen esse cessurum, quis non veluti putaret absurdum? quis, cum fieri videat, neget esse divinum? cernensque promissa compleri, merito secutura non dubitet quae pariter praedicata sunt esse ventura? Sicut autem beatiores illi qui nondum apparentia crediderunt, ita nos et inexcusabiliores, si nec experta fateamur, et nihilominus gratiores existimus, si quae manifesta non sunt confidimus adfutura. Per, etc.

Refecti vitalibus alimentis, quaesumus, Domine, quod tempore nostrae mortalitatis *exsequimur*, immortalitatis tuae munere consequamur. Per, etc.

Super populum tuum, Domine, quaesumus, benedictio copiosa descendat, indulgentia veniat, consolatio tribuatur, fides sancta succrescat, redemptio sempiterna firmetur. Per, etc.

V. Item alia.---Esto, Domine, propitius plebi tuae, et temporali consolatione non deseras, quam vis ad aeterna contendere. Per, etc.

Sacrificiis praesentibus, Domine, quaesumus, intende placatus, ut et devotioni nostrae proficiant et saluti. Per, etc.

Vere dignum. Qui non solum peccata dimitis, sed ipsos etiam justificas peccatores, **160** et reis non tantum poenam relaxas, sed donas et praemia. Per, etc.

Praesta, quaesumus, Domine Deus noster, sacramentum hoc in Ecclesiis tuis indifferenter intelligi, ut unus Christus in Dei atque hominis veritate, nec a nostra divisus natura, nec a tua discretus adoretur essentia. Per Christum Dominum nostrum.

Laudent te, Domine, ora nostra, laudet anima, laudet et vita; et quia tui muneris est quod sumus, tuum sit omne quod vivimus. Per Christum Dominum nostrum.

+ + +

Suscipite, venerabiles martyres, etsi indigni cultoris offer vota totius populi pro attendite; ut qui de vestrorum meritorum estis remuneratione securi, sitis de nostrorum criminum remissione solliciti.

Incipit benedictio fontis.

Precem tibi fundimus, Domine rerum, genitor aeternae, omnipotens Deus, cujus Spiritus ferebatur super aquas, cujus oculi excelsi aspexerunt super Jordanem fluvium, dum tingeret Joannes in poenitentiam confitentes peccata sua. Ideoque petimus sanctam gloriam tuam ut sit absconsa manus tua in hanc aquam, ut emundes et purifices deteriorem

hominem, qui baptizabitur ex ea, et mortiferis delictis renascatur ac reviviscat per hominem novum, renatum in Christo Jesu, cum quo vivis et regnas in unitate Spiritus sancti in saecula saeculorum.

[ALLOCUTIO PRO RECONCILIATIONE POENITENTIUM.]

MONITUM.

Ex tribus Pontificatis Romani praefationibus, quas Leonis stylum referentes ejus Sermonibus Quesnellus subjecit, duae in praemisso Sacramentario editae sunt. Tertiam vero, quam in eodem inventum iri nihil ambigimus, si non deesset ea pars quae Quadragesimae tempore ad poenitentium reconciliationem pertinet, hic subjicimus. Addenda pariter esset praefatio *Exsultet* in benedictione Cerei paschalis, si hanc Leonis esse fetum (ut nonnullis visum est a Mabillonio laudatis in notatione ad Missale Gotthicum) probabile crederemus. At cum ejus stylus a Leonino alienissimus sit, nullique codices, quod sciamus, huic opinioni suffragentur, solum praefationem, seu potius allocutionem archidiaconi pro reconciliatione poenitentium, quae Leonem spirat, nostro Sacramentario non opitulante, ad vetustiore Gelasianum codicem, ubi integrior et plenior est, exactam, hoc loco appendimus.

ALLOCUTIO ARCHIDIACONI AD EPISCOPUM PRO RECONCILIATIONE POENITENTIUM.

Adest, o venerabilis pontifex, tempus acceptum, dies propitiationis divinae et salutis humanae, qua mors interitum, et vita accepit aeterna principium: quando in vinea Domini Sabaoth sic novorum plantatio facienda est, ut purgetur exsecratio vetustatis. Quamvis enim a divitiis bonitatis et pietatis Dei nihil temporis vacet, nunc tamen et largior est per indulgentiam remissio peccatorum, et copiosior per gratiam assumptio renascentium. Augemur regenerandis, crescimus reversis. Lavant aquae, lavant lacrymae. Inde gaudium de assumptione vocatorum, hinc laetitia de absolutione poenitentium. Inde est quod supplex tuus, posteaquam in varias formas criminum neglectu mandatorum coelestium et morum probabilium transgressione cecidit, humiliatus atque prostratus prophetica ad Deum voce clamat dicens: *Peccavi, impie egi, iniquitatem feci, miserere mei, Domine*. Evangelicam vocem non frustratoria aure capiens, *Beati qui lugent, quoniam ipsi consolabuntur*; manducavit, sicut scriptum est, panem doloris; lacrymis stratum rigavit; cor suum luctu, corpus afflixit jejuniis, ut animae suae reciperet quam perdiderat sanitatem: Unicum itaque est poenitentiae suffragium, quod et singulis prodest, et omnibus in commune succurrit. Hic ergo, dum ad poenitudinis actionem tantis excitatur exemplis, sub

conspectu ingemiscntis Ecclesiae, venerabilis pontifex, protestatur et dicit: *Iniquitates meas ego agnosco, et delictum meum contra me est semper. Averte faciem tuam a peccatis meis, Domine, et omnes iniquitates meas dele. Redde mihi laetitiam salutaris tui, et spiritu principali confirma me.* Quo ita supplicante, et misericordiam Dei afflicto corde poscente, redintegra in eo, apostolice pontifex, quidquid diabolo scindente corruptum est, et orationum tuarum patrocinantibus meritis, per divinae reconciliationis gratiam fac hominem proximum Deo, ut qui antea in suis perversitatibus displicebat, tunc jam placere se Domino in regione vivorum cum devicto mortis suae auctore gratuletur. Per Dominum.